

INFORMATOR

o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego

od roku szkolnego 2025/2026

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2024

Zespół redakcyjny:

Maryna Yatsenko (CKE)
Swietłana Galant
Ludmiła Stopińska (CKE)
Beata Trzcińska (CKE)
dr Marcin Smolik (CKE)

Recenzenci:

prof. dr hab. Irena Mytnik, Uniwersytet Warszawski – recenzja merytoryczna
dr hab. Iryna Kononenko, prof. UW – recenzja merytoryczna
Tatyana Ouerghi – recenzja merytoryczna
Tetiana Gomon – recenzja językowa
dr Tomasz Karpowicz – recenzja językowa w zakresie języka polskiego

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536-65-00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320-55-90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784-16-00

oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683-21-99

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473-71-20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664-80-50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854-01-60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457-03-35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785-18-94

oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

Wstęp	5
1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2025/2026	7
1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym	7
1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego	7
1.2. Część ustna (bez określania poziomu)	9
1.2.1. Charakterystyka części ustnej	9
1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych	10
1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych	11
1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)	15
1.3.1. Rozumienie ze słuchu	15
1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych	15
1.3.3. Znajomość środków językowych	16
1.3.4. Wypowiedź pisemna	17
1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	18
1.3.6. Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi	19
1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym	20
1.3.8. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	25
1.3.9. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych	33
1.3.10. Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających	34
2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony)	35
2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań	45
2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami	57
2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami	87
2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony)	117
2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych	118
2.5.2. Znajomość funkcji i środków językowych	118
2.5.3. Wypowiedź pisemna	119
2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	120
2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym	120
2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	123
2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)	123
2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)	139
2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym	147
2.6.1. Część ustna	147
2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych	149
2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych	149
2.6.2. Część pisemna	154
2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu	154
2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych	155
2.6.2.3. Znajomość środków językowych	155
2.6.2.4. Wypowiedź pisemna	156
2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych	156
2.6.2.6. Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi	157
2.6.2.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych	158
2.6.2.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych	167
2.6.3. Zakres środków gramatycznych	168
2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań	176
2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami	185

1. Opis egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego

WSTĘP

Informator o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego od roku szkolnego 2025/2026 jest podzielony na dwie części.

CZĘŚĆ PIERWSZA (1.1.–1.3.) zawiera ogólne informacje dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, sprawdzane umiejętności, rodzaje zadań oraz zasady oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

CZĘŚĆ DRUGA (2.1.–2.6.) zawiera zakresy środków gramatycznych oraz przykładowe zadania z języka ukraińskiego na poszczególne poziomy egzaminu maturalnego wraz z rozwiązaniami, w tym:

- przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu)
- przykładowe zadania do części pisemnej (poziom podstawowy i rozszerzony)
- przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) wraz z krótką charakterystyką egzaminu
- przykładowe zadania na poziomie dwujęzycznym (część ustna i pisemna) wraz z krótką charakterystyką egzaminu.

Dla każdego zadania w części pisemnej podano najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe z podstawy programowej kształcenia ogólnego, do których to zadanie się odnosi. Nie wymieniono wymagań, których spełnienie jest istotne, ale nie gwarantuje wykonania zadania. Przykładowo: dla zadań zamkniętych sprawdzających umiejętność rozumienia wypowiedzi nie podaje się wymagań związanych ze znajomością środków językowych, wychodząc z założenia, że ta wiedza jest koniecznym warunkiem zrozumienia tekstu mówionego i pisanego.

Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Nie ilustrują również wszystkich wymagań z zakresu języków obcych nowożytnych zapisanych w podstawie programowej. Należy zauważyć, że na egzaminie nie da się sprawdzić spełnienia niektórych wymagań lub da się to zrobić jedynie w ograniczonym stopniu. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zakresie języka obcego w szkole ponadpodstawowej. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej może zapewnić wszechstronne wykształcenie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie wybranego języka obcego, w tym ich właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego.

1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2025/2026

1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego sprawdza, w jakim stopniu absolwent szkoły ponadpodstawowej spełnia wymagania z zakresu języka obcego nowożytnego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego (podstawa programowa III.1.P, III.1.R i III.DJ)¹.

Podstawa programowa dzieli wymagania na ogólne i szczegółowe. Wymagania ogólne nawiązują do działań językowych składających się na kompetencję komunikacyjną zdefiniowaną w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego* i określają nadrzędne cele kształcenia językowego. Wymagania szczegółowe rozwijają i doprecyzowują cele ogólne, m.in. wyznaczają zakres kształconych umiejętności, tematykę zadań oraz możliwe rodzaje tekstów wykorzystywanych w procesie kształcenia językowego.

1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego przedstawiona jest w tabelach poniżej: TABELA 1. dotyczy części ustnej, natomiast TABELA 2. – części pisemnej.

TABELA 1. Ogólna charakterystyka części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ USTNA – BEZ OKREŚLANIA POZIOMU EGZAMINU	CZĘŚĆ USTNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wymagania szczegółowe: I, IV, VI, VIII.1.–VIII.3., IX, XIII, XIV 	określone w podstawie programowej III.DJ: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wymagania szczegółowe: I, IV, VI, VIII.1.–VIII.3., IX, XIII, XIV
CZAS TRWANIA	ok. 15 minut	ok. 15 minut
CZĘŚCI ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO	Rozmowa wstępna Rozmowa z odgrywaniem roli Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	Rozmowa wstępna Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania
OCENIAJĄCY	członkowie zespołu przedmiotowego	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2024, poz. 1019).

TABELA 2. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I–V • wymagania szczegółowe: I–III, V, VII, VIII.1.–VIII.3., IX, XIII, XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I–V • wymagania szczegółowe: I–III, V, VII, VIII.1.–VIII.3., VIII.5., VIII.6., IX, XIII, XIV 	określone w podstawie programowej III.DJ: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I–V • wymagania szczegółowe: I–III, V, VII, VIII.1.–VIII.3., VIII.5., VIII.6., IX, XIII, XIV
CZAS TRWANIA	120 minut	150 minut	180 minut
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej		

1.2.

Część ustna (bez określania poziomu)

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako realizacja kompetencji komunikacyjnej zdającego. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych, III. Tworzenie wypowiedzi, IV. Reagowanie na wypowiedzi, V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe: I. Zakres tematyczny, IV. Tworzenie wypowiedzi ustnych, VI. Reagowanie w formie ustnej, VIII. Przetwarzanie tekstu w formie ustnej, IX. Wiedza o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem, XIII. Stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych, XIV. Świadomość językowa.

1.2.1. Charakterystyka części ustnej

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego członka zespołu przedmiotowego, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech zadań i zawiera polecenia w języku polskim do zadań 1. i 3. oraz materiał ikonograficzny do zadań 2. i 3.

Przebieg egzaminu oraz ogólną charakterystykę poszczególnych zadań przedstawiono w TABELI 3.

TABELA 3. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego – egzamin bez określania poziomu

	PRZEBIEG EGZAMINU CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 2 minut
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający ma ok. 30 sekund na zapoznanie się z poleceniem. • Zadanie polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której zdający i egzaminujący odgrywają role wskazane w poleceniu. Role przyjmowane przez zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym osoby nastoletniej lub stawiają go w sytuacjach, w jakich mógłby się znaleźć w przyszłości. 	maks. 4 minuty (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

	W trakcie rozmowy zdający musi odnieść się do czterech elementów wskazanych w poleceniu i rozwinąć swoją wypowiedź w zadowalającym stopniu. Istotne jest również, aby zdający w sposób właściwy reagował na wypowiedzi egzaminującego.	
Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie ilustracji zdający powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. • odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką ilustracji i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi. 	maks. 3 minuty
Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający ma czas ok. 1 minuty na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym. • Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – wybiera ilustrację, która – jego zdaniem – najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, i uzasadnia swoją decyzję – wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe ilustracje – odpowiada na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką materiału stymulującego i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi. 	maks. 5 minut (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana zgodnie z następującymi kryteriami:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 punktów, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 punktów)
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniany w całej wypowiedzi zdającego
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- wymowa: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się pod uwagę stopień realizacji przez zdającego czterech elementów wskazanych dla każdego zadania:

- w zadaniu 1.: omówienie czterech elementów podanych w poleceniu
- w zadaniu 2.: opis ilustracji (1 element) i odpowiedzi na trzy pytania (3 elementy)
- w zadaniu 3.: wybór ilustracji najlepiej spełniającej warunki wskazane w poleceniu i uzasadnienie wyboru (1 element), wyjaśnienie powodów odrzucenia pozostałych ilustracji (1 element) oraz odpowiedzi na dwa pytania (2 elementy).

Zdający powinien nie tylko odnieść się do wszystkich wskazanych elementów każdego zadania, lecz także w każdym z nich rozwinąć swoją wypowiedź.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się również pod uwagę następujące aspekty:

- adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego
- zakres pomocy ze strony egzaminującego.

Ocena umiejętności językowych jest dokonywana dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności środków leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania, i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego wraz z krótkim komentarzem.

1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Sprawność komunikacyjna

Ocena sprawności komunikacyjnej jest dokonywana w każdym zadaniu osobno. W ocenie bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi oraz ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Punkty przyznaje się zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Od liczby punktów uzyskanej w ten sposób można następnie odjąć punkty, zależnie od zakresu pomocy, jakiej zdający potrzebuje ze strony egzaminującego, oraz – w przypadku zadania 1. – adekwatności wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego, zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B

<ul style="list-style-type: none"> • zdający nie potrzebuje LUB bardzo rzadko potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.:] ORAZ wypowiedzi zdającego są adekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg TABELI A
<ul style="list-style-type: none"> • zdający czasami potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.:] ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są częściowo nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg TABELI A minus 1 (do zera)
<ul style="list-style-type: none"> • zdający potrzebuje znacznej pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.:] ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są często nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg TABELI A minus 2 (do zera)

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	szeroki zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, rzadko stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i>
3 pkt	zadowalający zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone stosuje jednak głównie słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i>
2 pkt	ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający dość swobodnie wypowiada się na tematy proste, tematy bardziej złożone sprawiają mu kłopoty
1 pkt	bardzo ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający ma kłopoty z wypowiedaniem się na tematy proste
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna; zdający nie jest w stanie wypowiedzieć się nawet na tematy bardzo proste

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	sporadyczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
3 pkt	dość liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
2 pkt	liczne błędy leksykalne i gramatyczne, zakłócające komunikację
1 pkt	bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, w znacznym stopniu zakłócające komunikację
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna

Wymowa

W ocenie wymowy bierze się pod uwagę błędy w wymowie dźwięków i/lub akcentowaniu, i/lub intonacji oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	brak błędów w wymowie LUB błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
1 pkt	błędy w wymowie czasami zakłócają komunikację
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • błędy w wymowie często zakłócają komunikację LUB uniemożliwiają zrozumienie komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

2 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; czasami zakłócają odbiór komunikatu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna

Zdający, który nie przystąpił do realizacji wszystkich zadań, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
2 zadania	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty
1 zadanie	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu) znajdują się na stronach 45–55.

1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)

1.3.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z urządzenia do odtwarzania płyt CD lub plików mp3. W materiale dźwiękowym – oprócz tekstów w języku obcym – są nagrane instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania zadań.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • II.1.–II.8. 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • II.1.–II.10.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub adaptowane, czytane przez rodzimych użytkowników języka	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane, czytane przez rodzimych użytkowników języka
CZAS TRWANIA NAGRANIA	ok. 25 minut	ok. 30 minut
	całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań	
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie zadania otwarte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zdania/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania 	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	15 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	15 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%	25%

1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych są oparte na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • III.1.–III.9. • VIII.1., VIII.2. 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • III.1.–III.10. • VIII.1., VIII.2., VIII.5., VIII.6.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub adaptowane	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1100–1500 wyrazów	ok. 1400–1800 wyrazów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte, np.:	

	<ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie zadania otwarte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zdania/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania 	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	20 zadań (4–5 wiązek, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	18 zadań (4–5 wiązek, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	33%	30%

1.3.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) są oparte na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • VII.1.–VII.15. • VIII.2., VIII.3. • XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • VIII.2., VIII.3. • XIV
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 35–43)	określony w <i>Informatorze</i> (str. 35–43)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub adaptowane	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte wyboru wielokrotnego oparte na tekście lub na zdaniach zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zadanie z lukami • transformacje • słowotwórstwo • tłumaczenie • gramatykalizacja • set leksykalny 	zadania zamknięte wyboru wielokrotnego oparte na tekście lub na zdaniach zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zadanie z lukami • transformacje • słowotwórstwo • tłumaczenie • gramatykalizacja • set leksykalny
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	13 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	14 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	22%	23%

1.3.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • V.1.–V.12. • VII.1.–VII.15. • VIII.3. • XIII • IX • XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • V.1.–V.13. • VII.1.–VII.15. • VIII.3. • XIII • IX • XIV
LICZBA WYPOWIEDZI	1	1
FORMY WYPOWIEDZI	tekst użytkowy (np. e-mail, wpis na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji (sekcja 1.3.5.)
CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podano cztery elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	jedno zadanie; dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	100–150 wyrazów	200–250 wyrazów
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • treść: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 2 punktów Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych zamieszczono poniżej, wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.7.).	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych zamieszczono poniżej, wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.8.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	22%

1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki, **zależnie od tematu**, powinien wyrazić aprobatę albo dezaprobatę wobec omawianego zagadnienia albo przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki, np.: *moim zdaniem, takie rozwiązanie ma dużo zalet...; uważam, że taka decyzja będzie miała negatywne skutki...; są plusy i minusy takiej decyzji...; ... ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów*
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 57–116.

1.3.6. Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które:
 - zmieniają znaczenie wyrazu
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - używa zapisu polskiego wyrazu ukraińskimi literami
 - udziela odpowiedzi, która:
 - nie jest wystarczająco precyzyjna
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku ukraińskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku ukraińskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–16 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu lub
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu

- d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
 7. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *дуже, багато, мало*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
 8. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
 9. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
 10. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
 11. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 12. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
 13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty jest traktowany jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.
 14. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
 15. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku innym niż język egzaminu, to realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną.
 16. Jeżeli zdający używa innego języka niż język egzaminu we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, to ten fragment nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1–2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia wypowiedzi piszącego z podanym początkiem
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
- Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
- Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
- Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
- Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

9. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *гарний, цікавий*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *посидіти за кавою* zamiast *посидіти при каві*; *спекти пиріг* zamiast *зробити пиріг*).

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający

stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. Це плата їй личить.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 80 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.

7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа, журнал*, np. *serial „Przyjaciele”, в журналі „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я прочитал Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

1.3.8. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny

		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów / cech / określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument / cechę/ określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztabpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w TABELI A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania elementów treści

1. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj.
 - w przypadku rozprawki „za i przeciw” wskazywać, że będą rozpatrywane wady i zalety / dobre i złe strony, np. *Таке рішення має свої переваги та недоліки.; Цю проблему можна розглядати як з позитивного, так і з негативного боку.*
 - w przypadku rozprawki, w której zdający przedstawia swoją opinię, określać, jakie stanowisko w danej sprawie zajmuje zdający, np. *Я вважаю, що це чудова ідея.; На мій погляд, це хибний вибір.; Я вважаю, що таке рішення має багато переваг.; Таке рішення може принести як користь, так і шкоду.*
 Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.:
 - wskazuje na rozpatrywanie tylko wad ALBO tylko zalet w rozprawce „za i przeciw”
 - jest stwierdzeniem lub pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający, np. *Чи вдала це ідея?; Дуже важко вирішити, добре це чи погано.; Я не знаю, що думати з цього приводу.*
 - zdający określa wyłącznie stanowisko innych osób w rozprawce, w której ma wyrazić własną opinię, np. *Багато людей вважають, що це гарна ідея, але є й ті, хто думає інакше.*
2. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli np.
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie (np.: teza zapowiada argumenty za i przeciw, a w rozwinięciu zdający przedstawia tylko wady albo tylko zalety)
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą (np.: teza zapowiada omawianie pozytywnych stron jakiegoś zjawiska, a w rozwinięciu przedstawione są również jego wady).
 W przypadku rozprawki, w której zdający przedstawia swoją opinię, jest akceptowane podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą, pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Дійсно, багато хто вважає, що таке рішення не принесе фінансового зиску, але, на мій погляд, гроші – не головне.*
3. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
4. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
5. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
6. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
3. Segmentacja	R	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
4. Długość pracy	R	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością/różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością/różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażąco/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *гарний*, *цікавий*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *Він вибився з сил* zamiast *Він став безсилим від напруженої роботи*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Підсумовуючи свої міркування, я хочу відзначити...*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).

2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фільм, група, журнал*, np. *серіал „Przyjaciele”, в журналі „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я прочитав Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

1.3.9. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy są oznaczane w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w TABELI 4.

TABELA 4. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<u>Fragment nie na temat.</u>
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło <u>,</u> i deszczowo. Zrobiłem to <u>√</u> ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczone „pionową falą” na marginesie.

1.3.10. Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озері* (2 wyrazy), *у великому місті* (3 wyrazy), *1789* (1 wyraz), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 січня 2024* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *із-за, Івано-Франківськ, по-перше*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *ХНПУ, СМС*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz, *XX вік* = 2 wyrazy.
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „emotikony”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Нове Горизонты* – 4 wyrazy.

2.1.

Zakres środków gramatycznych
(poziom podstawowy i rozszerzony)

Zakres środków językowych na poziomie podstawowym odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, znajomości których można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadpodstawowej na poziomie B1 (B1+ w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres środków językowych na poziomie rozszerzonym odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, znajomości których można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadpodstawowej na poziomie B2 (B2+ w zakresie rozumienia wypowiedzi).

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RZECZOWNIK	
<p>1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>дівчина, дерево, стіл, ножиці, вікно, сім'я, музей, школа, час, мужність</i> z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę lub -o, np. <i>велетень, край, батько</i> lub nazwy osobowe, np. <i>Андрій, Ярослав</i> • rzeczowników rodzaju żeńskiego lub dwurodzajowych zakończonych na -a, -я, np. <i>сосна, рука, листоноша, сирота, тихоня</i>, lub nazwy osobowe, np. <i>Микола, Катерина</i> • rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -o, -e, -я, np. <i>крило, море, життя</i> • rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na spółgłoskę, np. <i>любов, піч, сіль, тіль</i> i słowo <i>мати</i> • rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -a, -я, np. <i>гуся, дівча, ім'я</i> • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. <i>шоколад, оркестр, гімназія, афіша</i> • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. <i>друг – друзі</i>, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. <i>сестра – сестри</i> i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. <i>дерево – дерева</i> 	<p>1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>дівчина, дерево, стіл, ножиці, вікно, сім'я, музей, школа, час, мужність</i> z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę lub -o, np. <i>велетень, край, батько</i> lub nazwy osobowe, np. <i>Андрій, Ярослав</i> • rzeczowników rodzaju żeńskiego lub dwurodzajowych zakończonych na -a, -я, np. <i>сосна, рука, листоноша, сирота, тихоня</i>, lub nazwy osobowe, np. <i>Микола, Катерина</i> • rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -o, -e, -я, np. <i>крило, море, життя</i> • rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na spółgłoskę, np. <i>любов, піч, сіль, тіль</i> i słowo <i>мати</i> • rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -a, -я, np. <i>гуся, дівча, ім'я</i> • rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. <i>шоколад, оркестр, гімназія, афіша</i> • liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. <i>друг – друзі</i>, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. <i>сестра – сестри</i> i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. <i>дерево – дерева</i>

<ul style="list-style-type: none"> • formy miejscownika rzeczowników z przyimkami «в/у», «на», «за» нр. <i>у коридорі, на вулиці, за столом</i> • formy gramatyczne nazwisk ukraińskich męskich i żeńskich typu: <i>Березівський / Березівська, Біловірхий / Біловірха, Зяець, Кривоніс, Миколáєнко, Олексієнко, Швець.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formy miejscownika rzeczowników z przyimkami «в/у», «на», «за» нр. <i>у коридорі, на вулиці, за столом</i> • formy gramatyczne nazwisk ukraińskich męskich i żeńskich typu: <i>Березівський / Березівська, Біловірхий / Біловірха, Зяець, Кривоніс, Миколáєнко, Олексієнко, Швець.</i>
2. Rzeczowniki określające nazwy mieszkańców, narodowość, zawód, нр. <i>українець – українка – українци; вчитель – вчителька – вчителі.</i>	2. Rzeczowniki określające nazwy mieszkańców, narodowość, zawód, нр. <i>українець – українка – українци; вчитель – вчителька – вчителі.</i>
3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: <i>кіно, журі, меню, ательє.</i>	3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: <i>кіно, журі, меню, ательє.</i>
4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: <i>черговий, учительська, майбутнє.</i>	4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: <i>черговий, учительська, майбутнє.</i>
5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: <i>співчуття, колосся, кисень, посуд.</i>	5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: <i>співчуття, колосся, кисень, посуд.</i>
6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: <i>канікули, окуляри, джинси, фінанси.</i>	6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: <i>канікули, окуляри, джинси, фінанси.</i>
7. Wołacz rzeczowników, нр: <i>сестро, Маріє, лікарю, Олеже.</i>	7. Wołacz rzeczowników, нр: <i>сестро, Маріє, лікарю, Олеже.</i>
	8. Liczba mnoga rzeczowników oznaczających młode zwierzęta, нр. <i>кошеня – кошенята, ягня – ягнята.</i> 9. Formy dopełniacza rzeczowników liczby mnogiej typu: <i>плем'я - плем'я/племені, ім'я - ім'я/імені.</i> 10. Rzeczowniki zdrobniałe, нр. <i>річенька, вовчок, столик.</i> 11. Formy gramatyczne rzeczowników typu: <i>громадянин, киянин, болгарин.</i> 12. Tworzenie imion odojcowskich, нр. <i>Михайлович – Михайлівна, Кузьмич – Кузьмівна, Юрійович – Юрїївна.</i> 13. Skróty literowe i ich rodzaj gramatyczny, нр. <i>ООН, США, внз, рацс.</i>
PRZYMIOTNIK	
1. Formy gramatyczne przymiotników twardo- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: <i>молодий, літній, розумні.</i>	1. Formy gramatyczne przymiotników twardo- i miękkotematowych wszystkich rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej typu: <i>молодий, літній, розумні.</i>
2. Przymiotniki jakościowe typu: <i>добрий, веселий, кислий, зелений.</i>	2. Przymiotniki jakościowe typu: <i>добрий, веселий, кислий, зелений.</i>

3. Przymiotniki relacyjne typu: <i>залізний, сонячний, український</i> .	3. Przymiotniki relacyjne typu: <i>залізний, сонячний, український</i> .
4. Przymiotniki dzierżawcze typu: <i>батьків автомобіль, батькова хата, батькове майно</i> .	4. Przymiotniki dzierżawcze typu: <i>батьків автомобіль, батькова хата, батькове майно</i> .
5. Stopniowanie przymiotników: <ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>цікавіший, ширший, холодніший</i> • stopień najwyższy, np. <i>найцікавіший, найширший, найхолодніший</i>. 	5. Stopniowanie przymiotników: <ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>цікавіший, ширший, холодніший</i> • stopień najwyższy, np. <i>найцікавіший, найширший, найхолодніший</i>.
6. Zgodność przymiotnika z liczbą i rodzajem wyrazów określanych, np. <i>розумний хлопець, розумні хлопці</i> .	6. Zgodność przymiotnika z liczbą i rodzajem wyrazów określanych, np. <i>розумний хлопець, розумні хлопці</i> .
	7. Stopniowanie przymiotników (złożona forma): <ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>більш цікавий, менш вдали</i> • stopień najwyższy, np. <i>найбільш зручний, найменш приємний, щонайсильніший, якнайшвидший</i>.
	8. Wyrażenia frazeologiczne, np. <i>золота голова, довга пісня</i> .
ЗАІМЕК	
1. Formy gramatyczne zaimków: <ul style="list-style-type: none"> • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. <i>він – його – у нього, вона – її – у неї</i> • pytających i względnych, np. <i>хто, що, який, котрий, скільки, чий</i> • wskazujących, np. <i>цей, той, це, те, ця, та, ці, ті, такий</i> • dzierżawczych, np. <i>мій, твій</i> • przeczących, np. <i>ніхто, ніщо, нікого, нічого</i>. 	1. Formy gramatyczne zaimków: <ul style="list-style-type: none"> • osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. <i>він – його – у нього, вона – її – у неї</i> • pytających i względnych, np. <i>хто, що, який, котрий, скільки, чий</i> • wskazujących, np. <i>цей, той, це, те, ця, та, ці, ті, такий</i> • dzierżawczych, np. <i>мій, твій</i> • przeczących, np. <i>ніхто, ніщо, нікого, нічого</i> • nieokreślonych z partykułami <i>аби-, де-, ні-, -сь, -небудь</i>, np. <i>абихто, деякий, чийсь, ніде, що-небудь</i> z przyimkami i bez przyimków.
2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego себе i wyrażenia <i>один одного</i> .	2. Formy gramatyczne zaimka zwrotnego себе i wyrażenia <i>один одного</i> .
3. Formy gramatyczne zaimków, np. <i>весь, цілий, кожен, всякий, самий</i> .	3. Formy gramatyczne zaimków, np. <i>весь, цілий, кожен, всякий, самий</i> .
LICZEBNIK	
1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000.	1. Formy mianownika i dopełniacza liczebników głównych od 1 do 1000.
2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym	2. Związek liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym

uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. <i>дві цікаві книги, тридцять чотири здібні учні.</i>	uwzględnieniem liczebników 1, 2, 3, 4 oraz liczebników zakończonych na 1, 2, 3, 4, np. <i>дві цікаві книги, тридцять чотири здібні учні.</i>
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. <i>о пів на першу, 1-е вересня, 25-го березня, 1981-го року.</i>	3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. <i>о пів на першу, 1-е вересня, 25-го березня, 1981-го року.</i>
	4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. <i>(не)багато, (де)кілька.</i> 5. Formy liczebników zbiorowych, np. <i>двоє, троє, обоє, четверо.</i>
CZASOWNIK	
1. Bezokoliczniki na -ти, np. <i>питу, взяти, сісти, бігти.</i>	1. Bezokoliczniki na -ти, np. <i>питу, взяти, сісти, бігти.</i>
2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: <i>їхати, робити, нести, бачити.</i>	2. Formy osobowe czasowników regularnych czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego z uwzględnieniem czasowników: <i>їхати, робити, нести, бачити.</i>
3. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. <i>дати, їсти, відповісти, розповісти, бути.</i>	3. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. <i>дати, їсти, відповісти, розповісти, бути.</i>
4. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: <i>захоплюватися, митися, знайомитися.</i>	4. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: <i>захоплюватися, митися, знайомитися.</i>
5. Formy czasu przeszłego ze szczególnym uwzględnieniem form rodzajowych trzeciej osoby liczby pojedynczej typu: <i>нести – він ніс, вона несла, воно несло.</i>	5. Formy czasu przeszłego ze szczególnym uwzględnieniem form rodzajowych trzeciej osoby liczby pojedynczej typu: <i>нести – він ніс, вона несла, воно несло.</i>
6. Partykuła «не» z czasownikami, np. <i>не розуміти, не зважати, нездужати.</i>	6. Partykuła «не» z czasownikami, np. <i>не розуміти, не зважати, нездужати.</i>
7. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. <i>писати – написати, ловити – піймати, брати – взяти, викидати – викинути, розрізати – розрізати.</i>	7. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. <i>писати – написати, ловити – піймати, брати – взяти, викидати – викинути, розрізати – розрізати.</i>
8. Czasowniki zwrotne niemające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. <i>повернутися – wrócić</i> i czasowniki niezwrótne niemające odpowiedników niezwrrotnych w języku polskim, np. <i>дружити – przyjaźnić się.</i>	8. Czasowniki zwrotne niemające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. <i>повернутися – wrócić</i> i czasowniki niezwrótne niemające odpowiedników niezwrrotnych w języku polskim, np. <i>дружити – przyjaźnić się.</i>

9. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>зайди – зайди́ть, заходь – заходьте, сядь – сядьте, сідай – сідайте.</i>	9. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. <i>зайди – зайди́ть, заходь – заходьте, сядь – сядьте, сідай – сідайте.</i>
10. Formy trybu rozkazującego na -мо, oraz z partykułami «нумо», «хай», «нехай», np. <i>Ходімо щедрувати! Нумо танцювати! Хай він розповідає.</i>	10. Formy trybu rozkazującego na -мо, oraz z partykułami «нумо», «хай», «нехай», np. <i>Ходімо щедрувати! Нумо танцювати! Хай він розповідає.</i>
11. Czasowniki ze słowami «треба», «можна», «варто», np. <i>треба вчити, можна відпочити, варто прочитати.</i>	11. Czasowniki ze słowami «треба», «можна», «варто», np. <i>треба вчити, можна відпочити, варто прочитати.</i>
	12. Formy trybu przypuszczającego z partykułą «б/би», np. <i>повідомив би, сказала б.</i> 13. Czasowniki bezosobowe typu: <i>розвидняється, вечоріє, прочитано, розпочато, буде вибито, було розглянуто.</i> 14. Imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe czasu teraźniejszego i przeszłego, np. <i>сяючий, написаний, скошений, прочитаний, будуючи, побачивши.</i>
PRZYSŁÓWEK	
1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. <i>внизу, ліворуч, тут, там, здалеку, навпростець, туди, сюди, звідти, звідси, додому, вдома.</i>	1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. <i>внизу, ліворуч, тут, там, здалеку, навпростець, туди, сюди, звідти, звідси, додому, вдома.</i>
2. Przysłówki czasu, np. <i>влітку, зранку, щодня, позавчора.</i>	2. Przysłówki czasu, np. <i>влітку, зранку, щодня, позавчора.</i>
3. Przysłówki sposobu, np. <i>гуртом, уплав, по-нашому, по-материнському, по-українськи.</i>	3. Przysłówki sposobu, np. <i>гуртом, уплав, по-нашому, по-материнському, по-українськи.</i>
4. Przysłówki stopnia i miary, np. <i>трохи, удвічі, доценту, багато, надзвичайно.</i>	4. Przysłówki stopnia i miary, np. <i>трохи, удвічі, доценту, багато, надзвичайно.</i>
5. Przysłówki przeczące z не, ні, np. <i>нітрохи, не зовсім, недалеко.</i>	5. Przysłówki przeczące z «не», «ні», np. <i>нітрохи, не зовсім, недалеко.</i>
6. Przysłówki przyczyny, np. <i>тому, чомусь, зопалу, зозла.</i>	6. Przysłówki przyczyny, np. <i>тому, чомусь, зопалу, зозла.</i>
7. Przysłówki celu, np. <i>навмисно, наперекір, навіщо.</i>	7. Przysłówki celu, np. <i>навмисно, наперекір, навіщо.</i>
8. Przysłówki pytające, np. <i>як, де, куди, звідки, скільки.</i>	8. Przysłówki pytające, np. <i>як, де, куди, звідки, скільки.</i>
9. Stopniowanie przysłówków • stopień wyższy, np. <i>довше, тепліше, більш популярно, менш вправно</i>	9. Stopniowanie przysłówków:

<ul style="list-style-type: none"> • stopień najwyższy, np. <i>найхолодніше, найгірше, найбільш важливо, найменш вправно.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stopień wyższy, np. <i>довше, тепліше, більш популярно, менш вправно, ще сильніше, куди швидше</i> • stopień najwyższy, np. <i>найхолодніше, найгірше, найбільш важливо, найменш вправно, якнайкраще, щонайсильніше.</i>
	10. Przysłówki z <i>будь-</i> , <i>-небудь</i> , <i>казна-</i> , <i>-то</i> , np. <i>будь-де, коли-небудь.</i>
PRZYIMEK	
<p>1. Przyimki w konstrukcjach określających:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. <i>біля школи, коло вокзалу, навпроти дому, під деревом, на пошті, у саду, перед школою, за столом</i> • kierunek czynności lub ruchu, np. <i>на стадіон, у ліс, під дерево, до дошки, від дошки, з класу, з пошти</i> • położenie w przestrzeni, np. <i>(не)далеко (близько) від дому, поряд з ним, коло вікна, біля дверей</i> • przemieszczanie się w przestrzeni, np. <i>на море, до Києва</i> • przeznaczenie, np. <i>склянка для води, кредит на квартиру</i> • cel, np. <i>піти за покупками</i> • sposób, np. <i>дізнатися з інтернету, говорити по телефону</i> • czas, np. <i>після уроків, за годину, за день, з ранку до вечора.</i> 	<p>1. Przyimki w konstrukcjach określających:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. <i>біля школи, коло вокзалу, навпроти дому, під деревом, на пошті, у саду, перед школою, за столом</i> • kierunek czynności lub ruchu, np. <i>на стадіон, у ліс, під дерево, до дошки, від дошки, з класу, з пошти</i> • położenie w przestrzeni, np. <i>(не)далеко (близько) від дому, поряд з ним, коло вікна, біля дверей</i> • przemieszczanie się w przestrzeni, np. <i>на море, до Києва</i> • przeznaczenie, np. <i>склянка для води, кредит на квартиру</i> • cel, np. <i>піти за покупками</i> • sposób, np. <i>дізнатися з інтернету, говорити по телефону</i> • czas, np. <i>після уроків, за годину, через день, з ранку до вечора, о восьмій, за годину до від'їзду, через день після приїзду.</i>
2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. <i>через дощ, від хвилювання, з поваги, завдяки тобі.</i>	2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. <i>через дощ, від хвилювання, з поваги, завдяки тобі.</i>
	3. Przyimki przyzwolenia, np. <i>незважаючи на.</i>
SKŁADNIA	
<p>1. Zdania pojedyncze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> – twierdzące, np. <i>Так, це він.</i> • przeczące, np. <i>Ні, це не він. Ні, у мене немає твого підручника.</i> • pytające: 	<p>1. Zdania pojedyncze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> – twierdzące, np. <i>Так, це він.</i> • przeczące, np. <i>Ні, це не він. Ні, у мене немає твого підручника.</i> • pytające:

<ul style="list-style-type: none"> – z zaimkiem pytającym, np. <i>Що він робить?</i> – bez zaimka pytającego, np. <i>Це він? Його звать Борис?</i> – z partykułą «чи», np. <i>Чи ти був у кіно?</i> – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. <i>А ти? А тобі?</i> • rozkazujące, np. <i>Допоможи сестрі!</i> • wykrzyknikowe, np. <i>Яка зустріч!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – z zaimkiem pytającym, np. <i>Що він робить?</i> – bez zaimka pytającego, np. <i>Це він? Його звать Борис?</i> – z partykułą «чи», np. <i>Чи ти був у кіно?</i> – niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. <i>А ти? А тобі?</i> • rozkazujące, np. <i>Допоможи сестрі!</i> • wykrzyknikowe, np. <i>Яка зустріч!</i>
<p>2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: а, та, але, чи, np. <i>Я лежу на дивані й дивлюсь телевизор, а Борис спить. Я маю вільний час, але я нікуди не піду.</i></p>	<p>2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami: а, та, але, чи, np. <i>Я лежу на дивані й дивлюсь телевизор, а Борис спить. Я маю вільний час, але я нікуди не піду.</i></p>
<p>3. Zdania złożone podrzędnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe, np. <i>Я читав книгу, про яку...</i> • dopełnieniowe, np. <i>Я знаю, що... Я хочу, щоб...</i> • okolicznikowe miejsca, np. <i>Я був там, де...</i> • okolicznikowe czasu, np. <i>Коли я прийшов, його не було вдома.</i> • okolicznikowe przyczyny, np. <i>Я не прочитав книгу, тому що (бо) я хворів.</i> • okolicznikowe skutku, np. <i>У мене немає грошей, тож я нікуди не поїду.</i> • okolicznikowe celu, np. <i>Антон пішов до аптеки, щоб купити вітаміни.</i> 	<p>3. Zdania złożone podrzędnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe, np. <i>Я читав книгу, про яку...</i> • dopełnieniowe, np. <i>Я знаю, що... Я хочу, щоб...</i> • okolicznikowe miejsca, np. <i>Я був там, де...</i> • okolicznikowe czasu, np. <i>Коли я прийшов, його не було вдома.</i> • okolicznikowe przyczyny, np. <i>Я не прочитав книгу, тому що (бо) я хворів.</i> • okolicznikowe skutku, np. <i>У мене немає грошей, тож я нікуди не поїду.</i> • okolicznikowe celu, np. <i>Антон пішов до аптеки, щоб купити вітаміни.</i> • okolicznikowe warunku, np. <i>Якщо хочеш піти зі мною, то...</i> • okolicznikowe przyzwolenia, np. <i>Хоча був сильний мороз, діти каталися на лижах.</i> • podmiotowe, np. <i>Той, хто хотів піти до театру, купив квитки.</i>
<p>4. Zdania bezpodmiotowe, np. <i>Збудували будинок. Мені стало холодно. Йому хочеться спати. Сутеніє.</i></p>	<p>4. Zdania bezpodmiotowe, np. <i>Збудували будинок. Мені стало холодно. Йому хочеться спати. Сутеніє.</i></p>
<p>5. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. <i>Моя Батьківщина. Батьківщина моя.</i></p>	<p>5. Szyk wyrazów (prosty i przestawny), np. <i>Моя Батьківщина. Батьківщина моя.</i></p>
<p>6. Rekacja czasowników – przykłady</p>	<p>6. Rekacja czasowników – przykłady</p>

<p>боротися за кого? за що? із ким? з чим? вибачити кому? за що? вибачитись за що? за кого? перед ким? відправити кого? що? кому? куди? вчитися чого? де? як? говорити кому? про кого? про що? з ким? що? якою мовою? готуватися до чого? дати кому? що? дбати про кого? про що? дзвонити кому? куди? дізнатись що? про кого? про що? звідки? доглядати за ким? за чим? дружити з ким? дякувати кому? за що? займатися ким? чим? зайти до кого? куди? за ким? за чим? закохатися у кого? у що? запізнитись на скільки? захоплюватися ким? чим? звернутися до кого? з чим? за чим? їхати на чому? чим? куди? до кого? кататися на кому? на чому? де? користуватися чим? летіти на чому? куди? до кого? листуватися з ким? навчати кого? чого? надіслати кому? що? оглядати кого? що? одягнути кого? у що? одягнутися у що? писати що? кому? чим? на чому? пишатися ким? чим? підніматися куди? чим? на чому? повернути що? кому? куди? повернутися куди? звідки? познайомити кого? з ким? з чим? познайомитись із ким? із чим? працювати ким? де? привітати кого? з чим? пропонувати кому? що? просити кого? що? чого? про що? радити кому? що? радитись з ким? радіти (радий) кому? чому?</p>	<p>боротися за кого? за що? із ким? з чим? вибачити кому? за що? вибачитись за що? за кого? перед ким? відправити кого? що? кому? куди? вчитися чого? де? як? говорити кому? про кого? про що? з ким? що? якою мовою? готуватися до чого? дати кому? що? дбати про кого? про що? дзвонити кому? куди? дізнатись що? про кого? про що? звідки? доглядати за ким? за чим? дружити з ким? дякувати кому? за що? займатися ким? чим? зайти до кого? куди? за ким? за чим? закохатися у кого? у що? запізнитись на скільки? захоплюватися ким? чим? звернутися до кого? з чим? за чим? їхати на чому? чим? куди? до кого? кататися на кому? на чому? де? користуватися чим? летіти на чому? куди? до кого? листуватися з ким? навчати кого? чого? надіслати кому? що? оглядати кого? що? одягнути кого? у що? одягнутися у що? писати що? кому? чим? на чому? пишатися ким? чим? підніматися куди? чим? на чому? повернути що? кому? куди? повернутися куди? звідки? познайомити кого? з ким? з чим? познайомитись із ким? із чим? працювати ким? де? привітати кого? з чим? пропонувати кому? що? просити кого? що? чого? про що? радити кому? що? радитись з ким? радіти (радий) кому? чому?</p>
---	---

<p>розбиратися у чому? слухати кого? що? сміятися з кого? з чого? спитати кого? у кого? що? про що? спускатися з чого? на чому? стати ким? чим? турбуватися про кого? про що? цікавитись ким? чим? чекати на кого? на що? шукати кого? що? шанувати кого? що?</p>	<p>розбиратися у чому? слухати кого? що? сміятися з кого? з чого? спитати кого? у кого? що? про що? спускатися з чого? на чому? стати ким? чим? турбуватися про кого? про що? цікавитись ким? чим? чекати на кого? на що? шукати кого? що? шанувати кого? що? боятися кого? чого? за кого? вважати кого? що? ким? чим? вийти за кого? куди? звідки? відмовити кому? у чому? відмовитись від кого? від чого? володіти ким? чим? забути кого? що? про кого? про що? звикнути до кого? до чого? здивуватися кому? чому? одружитися з ким? переконатися у чому? попрямувати до кого? до чого? посміхатися кому? чому? потребувати кого? чого? прагнути до чого? чого? славитись ким? чим? сперечатися з ким? про що? сподіватися на кого? на що? спостерігати за ким? за чим? кого? що? стежити за ким? за чим? сумніватися у кому? у чому? сумувати за ким? за чим? хвилюватися про кого? про що?</p>
---	--

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

2.2.

Ча́сть устна (без окре́слання по́зиому) Прикла́дове zestáвы зада́нь

Прикла́дове пита́ня до розмо́вы всте́пnej

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa
wstępna

ok. **2** minut

Egzaminujący:	Вітаю! Мене звать , а це Представтеся, будь ласка.
Zdający:
Egzaminujący:	Дякую. Будь ласка, виберіть білет і дайте мені його. У цій частині іспиту я поставлю Вам кілька запитань. Чи можемо починати?
Zdający:
Egzaminujący:	Żywienie <ul style="list-style-type: none"> • О котрій годині Ви зазвичай снідаєте? Чому? • Що Ви любите їсти на сніданок? • Чому деякі люди не вечеряють? • Де Ви зазвичай обідаєте? Чому? • Ви любите фастфуди? Чому? <p>Nauka i technika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Де не можна користуватися мобільним телефоном і чому? • Навіщо Вам потрібний мобільний телефон? • Кому Ви найчастіше дзвоните і чому? • Ви часто користуєтесь інтернетом? Чому? • Ви любите грати в комп'ютерні ігри? Чому? <p>Świat przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Яка сьогодні погода? • Як погода впливає на Ваш настрій? • Чому людей цікавить прогноз погоди? • Ви любите тварин? Чому? • Яка Ваша улюблена пора року? Чому?
Zdający:
	⌚ ≈ 2 min
Egzaminujący:	Дякую. <proszę przekazać zestaw zdającemu>

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1.	<ul style="list-style-type: none">• miejsce zamieszkania• życie prywatne• świat przyrody	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla zdającego
----------------------------	--	---

Zadanie 1.	 4 minuty
-----------------------------	---

Wybierasz się na studia do Kijowa. Na czas studiów chcesz wynająć mieszkanie. Rozmawiasz przez telefon z właścicielem mieszkania. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Wyposażenie mieszkania Lokalizacja mieszkania Koszty i zasady rozliczania się

Możliwość przyjmowania gości

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Zadanie 2.	 3 minuty
-----------------------------	---

Źródło: www.ya.ykp

Zestaw

1.

- miejsce zamieszkania
- życie prywatne
- świat przyrody

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego

Wersja dla zdającego

Zadanie

3.

5 minut

Popatrz na **Rysunek 1.** i **Rysunek 2.**

W Twojej szkole zorganizowany został konkurs rysunkowy związany z ochroną przyrody. Twój kolega narysował dwa rysunki i poprosił Cię o pomoc w wyborze lepszego.

- Wybierz ten rysunek, który, Twoim zdaniem, będzie lepszy, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugi rysunek.

Rysunek 1.

Rysunek 2.

Zestaw 1.	<ul style="list-style-type: none"> • miejsce zamieszkania • życie prywatne • świat przyrody 	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla egzaminującego
----------------------------	--	--

Zadanie 1.	 4 minuty
-----------------------------	---

Egzaminujący: *[Proszę przekazać zestaw zdającemu.]* **Отже, почнемо з першого завдання. Ознайомтеся з першим завданням. У Вас є на це близько пів хвилини. Після цього почнемо розмову.**

Zdający:
⌚ ≈ 30 s

Egzaminujący: *[Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: Чи можемо починати?]*

Wersja dla zdającego
Wybierasz się na studia do Kijowa. Na czas studiów chcesz wynająć mieszkanie. Rozmawiasz przez telefon z właścicielem mieszkania. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Wyposażenie mieszkania

Lokalizacja mieszkania

Koszty i zasady rozliczania się

Możliwość przyjmowania gości

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani właścicielem mieszkania w Kijowie. Dzwoni do Pana/Pani zdający, który chce wynająć to mieszkanie. Rozmawiacie na ten temat. Pan/Pani rozpoczyna rozmowę.

*W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy **wszystkie/wybrane** punkty.*

- *Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.*
- *Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.*
- *Chce Pan/Pani, aby zdający zapłacił za trzy miesiące z góry.*
- *Proszę powiedzieć, że w mieszkaniu nie ma, na przykład biurka.*
- *Według Pana/Pani, zdający może przyjmować gości tylko w soboty.*

Zdający i egzaminujący:
⌚ ≈ 3 min

Egzaminujący: **Дякую!**
Пропоную перейти до другого завдання.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]
Перейдімо до третього завдання.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: Дякую. Іспит закінчено.]

Zestaw
1.

- місце zamieszkania
- życie prywatne
- świat przyrody

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego
Wersja dla egzaminującego

Zadanie
2.

3 minuty

Egzaminujący: Опишіть, будь ласка, ілюстрацію.

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: Чи можемо починати?]

Wersja dla zdającego

Zdający:
⌚ ≈ 1 min

.....

Egzaminujący: Дякую. А тепер поставлю Вам три запитання.

Pytania dla egzaminującego

1. Як Ви вважаєте, чому чоловік тримає в руці молоток?
2. Як Ви зазвичай проводите ранок у вихідний день? Чому так?
3. Розкажіть про те, як одного разу Ви запізнилися до школи.

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

.....

Egzaminujący: Дякую!

Перейдімо до третього завдання.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: Дякую. Іспит закінчено.]

Zestaw 1.	<ul style="list-style-type: none"> • miejsce zamieszkania • życie prywatne • świat przyrody 	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla egzaminującego
----------------------------	--	--

Zadanie 3.	 5 minut
-----------------------------	--

Egzaminujący: Прочитайте, будь ласка, завдання й подумайте, що б Ви хотіли сказати. Ви маєте близько хвилини на підготовку.

Zdający:
⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: Чи можемо починати?]

Wersja dla zdającego

Popatrz na **Rysunek 1.** i **Rysunek 2.**

W Twojej szkole zorganizowany został konkurs rysunkowy związany z ochroną przyrody. Twój kolega narysował dwa rysunki i poprosił Cię o pomoc w wyborze lepszego.

- Wybierz ten rysunek, który, Twoim zdaniem, będzie lepszy, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugi rysunek.

Rysunek 1.

Rysunek 2.

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Дякую! Поставлю Вам ще два запитання.

Pytania dla egzaminującego

Proszę zadać zdającemu **dwa** z poniższych pytań:

1. Як особисто Ви дбаєте про охорону навколишнього середовища?
2. Чи вважаєте Ви правильним, що в деяких містах влада обмежує в'їзд машин до центру? Чому Ви так думаєте?
3. Що Ви думаєте про людей, які спочатку беруть собаку з притулку, а потім віддають її назад? Поясніть свою точку зору.
4. Чому останнім часом все більше людей цікавиться проблемою охорони навколишнього середовища?

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Дякую. Іспит закінчено.

Zestaw

2.

- podróżowanie i turystyka
- życie prywatne
- zdrowie

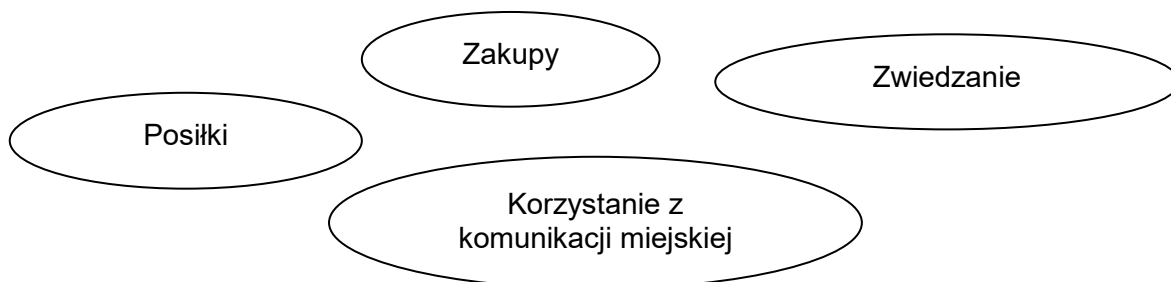
Egzamin maturalny z języka ukraińskiego

Wersja dla zdającego

Zadanie

1.**4** minuty

Jesteś z wizytą u kolegi/koleżanki w Kijowie. Planujecie, jak spędzicie następny dzień. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.

Zadanie

2.**3** minuty

Źródło: www.5.ua

Zestaw 2.	<ul style="list-style-type: none"> • podróżowanie i turystyka • życie prywatne • zdrowie 	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla zdającego
----------------------------	---	---

Zadanie 3.		5 minut
-----------------------------	---	----------------

Popatrz na **Plakat 1.**, **Plakat 2.** i **Plakat 3.**

Wspólnie z grupą kolegów bierzesz udział w przygotowaniu akcji „Dla zdrowego stylu życia”. Wyraź swoje zdanie na temat poniższych projektów plakatów do tej akcji.

- Wybierz ten plakat, który będzie, Twoim zdaniem, najbardziej odpowiedni, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe plakaty.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Źródła:
 zmdl5.zp.ua
 www.school304.com.ua
 ck-centr2.pmsd.org.ua

Zestaw

2.

- podróżowanie i turystyka
- życie prywatne
- zdrowie

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego

Wersja dla egzaminującego

Zadanie

1.

4 minuty

Egzaminujący: [Proszę przekazać zestaw zdającemu.] **Отже, почнемо з першого завдання. Ознайомтеся із першим завданням. У Вас є на це близько пів хвилини. Після цього почнемо розмову.**

Zdający:

⌚ ≈ 30 s

Egzaminujący: [Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: **Чи можемо починати?**]

Wersja dla zdającego

Jesteś z wizytą u kolegi/koleżanki w Kijowie. Planujecie, jak spędzicie następny dzień.

Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Posiłki

Zakupy

Zwiedzanie

Korzystanie z komunikacji miejskiej

Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan kolegą / Pani koleżanką zdającego, który przyjechał do Pana/Pani z wizytą. Wspólnie ustalacie plan na następny dzień. Pan/Pani rozpoczyna rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy **wszystkie/wybrane** punkty.

- Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.
- Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.
- Uważa Pan/Pani, że pogoda może popsuć plany.
- Nie podoba się Panu/Pani zaplanowana godzina wyjścia/jedzenia posiłku.
- Proszę odradzić zdającemu podróżowanie metrem/autobusem/taksówką w godzinach szczytu.

Zdający i

egzaminujący:

⌚ ≈ 3 min

Egzaminujący:**Дякую!****Пропоную перейти до другого завдання.**

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]

Перейдімо до третього завдання.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Дякую. Іспит закінчено.**]

Zestaw 2.	<ul style="list-style-type: none">• podróżowanie i turystyka• życie prywatne• zdrowie	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla egzaminującego
----------------------------	---	--

Zadanie 2.	 3 minuty
-----------------------------	---

Egzaminujący: Опишіть, будь ласка, ілюстрацію.
[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: Чи можемо починати?]

Wersja dla zdającego

Zdający:
⌚ ≈ 1 min

.....

Egzaminujący: Дякую. А тепер поставлю Вам три запитання.

Pytania dla egzaminującego

1. Як Ви вважаєте, який у дівчини настрій? Чому?
2. Чому, на Ваш погляд, варто читати книжки?
3. Розкажіть, які переваги й недоліки мають паперові книжки.

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

.....

Egzaminujący: Дякую!
Перейдімо до третього завдання.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: Дякую! Іспит закінчено.]

Zestaw 2.	<ul style="list-style-type: none"> • podróżowanie i turystyka • życie prywatne • zdrowie 	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego Wersja dla egzaminującego
----------------------------	---	--

Zadanie 3.		5 minut
-----------------------------	---	----------------

Egzaminujący:	Прочитайте, будь ласка, завдання та подумайте, що б Ви хотіли сказати. Ви маєте близько хвилини на підготовку.				
Zdający: ⌚ 1 min	Egzaminujący: [Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: Чи можемо починати?]				
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; background-color: #f0f0f0;"> <p>Wersja dla zdającego Popatrz na Plakat 1., Plakat 2. i Plakat 3. Wspólnie z grupą kolegów bierzesz udział w przygotowaniu akcji „Dla zdrowego stylu życia”. Wyraż swoje zdanie na temat poniższych projektów plakatów do tej akcji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wybierz ten plakat, który będzie, Twoim zdaniem, najbardziej odpowiedni, i uzasadnij swój wybór. • Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe plakaty. </div>					
<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;"> <p>Plakat 1.</p> </td> <td style="width: 50%; text-align: center;"> <p>Plakat 2.</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 10px;"> <p>Plakat 3.</p> </td> </tr> </table>		<p>Plakat 1.</p> 	<p>Plakat 2.</p> 	<p>Plakat 3.</p> 	
<p>Plakat 1.</p> 	<p>Plakat 2.</p> 				
<p>Plakat 3.</p> 					
Zdający: ⌚ ≈ 2 min				
Egzaminujący:	Дякую! Поставлю Вам ще два запитання.				
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; background-color: #f0f0f0;"> <p>Pytania dla egzaminującego Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чи згодні Ви, що молодь не завжди обирає здоровий спосіб життя? Чому? 2. Що, на Вашу думку, краще: грати в комп'ютерні ігри чи займатися спортом? Чому? 3. Що, на Ваш погляд, є найважливішим для доброго самопочуття? 4. Яким Ви вважаєте ідеальний день сучасного підлітка? </div>					
Zdający: ⌚ ≈ 2 min				
Egzaminujący:	Дякую! Іспит закінчено.				

2.3.

Ча́сть пи́семна (по́зим подста́вовы) При́кладо́ве за́дання з розв'язаннми

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie pięć wypowiedzi, które łączy słowo „klucz”. Do każdej wypowiedzi (1.1.–1.5.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–F). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Цей текст про екоготель.
- B. Цей текст про народні прикмети.
- C. Цей текст зацікавить книголюбів.
- D. Автор тексту запрошує на фільм.
- E. Автор тексту дає поради, як боротися із забобонами.
- F. Цей текст для тих, хто шукає оригінальний подарунок.

1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.

Transkrypcja

Tekst 1.

Ключ – це символ відкритих дверей на шляху людини. Його як побажання успіху вручають з нагоди нового проєкту або бізнесу, наприклад, на урочисте відкриття готелю, виставкового центру, кінотеатру, бібліотеки. Такий сувенір може також символізувати ключ від серця і порадує близьку людину в день народження або весілля. Ключ як символ домашнього вогнища можна дати також на входини. Погодьтеся, це чудова ідея!

Na podstawie: kuznyatalismana.com.ua

Tekst 2.

Злісний ельф вирішив позбутися Санта-Клауса, вкрав чарівний ключ і повернув час назад. З цього моменту улюблений усіма дідусь стрімко помолодшав. Тепер свято знаходиться в небезпеці, оскільки Санта вже не може розносити подарунки. Різдво втратить свою магію? Хочете дізнатися, що буде далі? Тоді чекаємо на вас у кінотеатрах міста! Напередодні жаданого зимового свята на наших екранах – смішна комедія «Ключ до Різдва!» Чекаємо на вас у наших кінотеатрах.

Na podstawie: uakino.lu

Tekst 3.

Стіл – звичайна річ: він є і вдома, і на роботі, і в будь-якому кафе або готелі. У давнину люди вірили, що не можна бити яйця об стіл. Ніби цим людина притягує до себе фінансові труднощі, а також може «розбити» свою щасливу долю. Заборонено було стукати по столу. А покласти ключі на обідній стіл – означало притягнути в будинок бідність та неприємності. Сьогодні це вважається лише забобонами, які можна зустріти в казках або кіно.

Na podstawie: radiotrek.rv.ua

Tekst 4.

Ви знаєте, у нашому місті відкрилася нова кав'ярня «Ключ». На перший погляд, вона зовсім непримітна і нічим особливим не виділяється. А насправді вона досить незвичайна. Крім запашної кави на вас тут чекає велика бібліотека з творами класиків і сучасних авторів. А в окремому залі замість фонової музики – аудіозаписи оповідань. Програма з їхніми назвами й часом звучання є в меню. Обирай: почитати чи послухати! У кав'ярні планують створення колекції фільмів-екранізацій відомих літературних творів.

Tekst własny

Tekst 5.

Міжнародний сертифікат «Зелений ключ» присуджується об'єктам індустрії гостинності, які ведуть туристичний бізнес відповідно до принципів охорони навколишнього середовища. Нещодавно «Зелений Ключ» отримав гірський комплекс «Ковчег». Комплекс орієнтований на тих, хто любить усамітнений відпочинок серед гірських вершин і густих лісів. У розпорядженні гостей – затишні номери, тренажерний зал, басейн, сауна, і звичайно ж, ресторан, у якому відвідувачам запропонують ягідні чаї й коктейлі, натуральний мед з гірської пасіки. У Книзі відгуків є багато слів подяки гостей турботливим покоївкам, кухарям і всьому персоналу за приємний відпочинок.

Na podstawie: centralne.in.ua

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].

Wymagania szczegółowe

II.4. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.1., 1.4.).

II.3. Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi (1.2.).

II.2. Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...] (1.3., 1.5.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Розв'язаніє

- 1.1. F
- 1.2. D
- 1.3. B
- 1.4. C
- 1.5. A

Zadanie 2. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Tekst 1. (do zadań 2.1.–2.3.)

2.1. Як Орест добрався до Литви?

- A. Літаком.
- B. Потягом.
- C. Автомобілем.

2.2. Що радить Орест зробити вранці найперше?

- A. Випити філіжанку кави.
- B. Зайнятися фізичними вправами.
- C. Перевірити новини в смартфоні.

2.3. Яка улюблена екзотична страва Ореста?

- A. Мозок краба.
- B. Живі устриці.
- C. Смажені таргани.

Tekst 2.

2.4. Автор тексту

- A. ділиться рецептами нових страв.
- B. запрошує на відкриття свого ресторану.
- C. дає поради майбутнім кулінарним блогерам.

Tekst 3.

2.5. Поліція не може використати відеозапис викрадення кенгуру тому, що

- A. камер відеоспостереження не було на місці під час пограбування.
- B. хтось видалив дані з камер відеоспостереження.
- C. злодії пошкодили камери відеоспостереження.

Transkrypcja

Tekst 1.

Орест Зуб веде блог про подорожі, саморозвиток і онлайн-бізнес. Наразі він відвідав 86 країн на 5 континентах.

– Оресте, якою була Ваша перша подорож?

– Першою була подорож у 8 класі. Батьки відправили мене в мовний табір у Словаччині. Ми їхали потягом менш ніж 4 години, навіть втомитися не встигли. Якщо говорити про першу самостійну подорож, то це було в університетські роки. Батьки нашого товариша полетіли до Англії, а машину залишили у гаражі. І ми без їхнього дозволу цю машину взяли й поїхали у Литву. Отака була наша незабутня пригода.

– **Ви така активна людина! Може, порадите, як краще почати день, щоб все встигнути? Поділіться рецептом? Може, це чашка кави?**

– Фішка найважливіша – треба прокинутися максимально рано, швидко пройти повз гаджети та одразу включитися в позитивну рутину. Так ви налаштуєте себе на робочий день і не марнуєте час на меседж кожного знайомого. Ні в якому разі не відкривайте пошту й соцмережі. Навіть запашна кава зачекає. На порожній шлунок вона не корисна. Краще негайно починайте робити ранкову зарядку. Розбудити м'язи тренуванням – це те, що треба.

– **Напевно, у подорожах Ви куштували багато незвичайних страв різних екзотичних країн. Які з них вразили Вас найбільше?**

– Мене часто питають, чи їв я тарганів та які вони на смак. Я взагалі скептично ставлюся до їстівних комах, хоч смажених, хоч сушених – це точно не моє. Найдивніше мені було їсти живих устриць – незвично й досить негуманно. Я б не хотів повторити цей досвід. А одного разу в Японії ми їли мозок краба. Оце був справжній делікатес, неперевершений смак! Для мене ця страва – на першому місці. Я сам полюбив її назавжди і друзям рекомендую не проґавити можливість скуштувати.

– **Дякую, Оресте.**

Na podstawie: www.ukraine-is.com

Tekst 2.

Я завела свій кулінарний блог минулого року. Скажу відверто: не потрібно бути великим письменником або фахівцем з кулінарії, щоб стати успішним блогером. Навіть не потрібно бути експертом у використанні соціальних мереж – завжди можна звернутися за порадою до фахівця. Все, що вам дійсно потрібно, – це справжній інтерес до їжі, бажання готувати й ділитися своїм досвідом з іншими. До того ж без щирого натхнення ви не зацікавите читача. Відвідуйте відкриття ресторанів або презентації нових рецептів від відомих кухарів – вони наповнять вас новими ідеями. Огляди ресторанів, корисні поради та рекомендації щодо закупок зроблять ваш блог більш привабливим.

Na podstawie: opgorod.com

Tekst 3.

З зоопарку Віконсина викрали дитинча кенгуру. Поліція спрямувала всі сили, щоб встановити особи злодіїв, які проникли в будинок кенгуру. Але стражам порядку досі не вдалося заарештувати злочинців. У зоопарку є камери відеоспостереження, але за кілька днів до викрадення їх забрали на ремонт. Старший інспектор поліції зазначив, що розкриття справи ускладнює те, що в слідчих немає ніяких записів інциденту. Поліція обслідує весь район, залучає до допомоги місцевих жителів. Але поки що інформації для успішного завершення пошуків не достатньо.

Na podstawie: eu.usatoday.com

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].

Wymagania szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (2.1., 2.2., 2.3., 2.5.).

II.3. Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi (2.4.)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2.1. C

2.2. B

2.3. A

2.4. C

2.5. A

Zadanie 3. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie rozmowę z pisarzem. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu odpowiedz krótko na pytania 3.1.–3.5., tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Na pytania należy odpowiedzieć w języku ukraińskim.

3.1. Ким за фахом були батьки Миколи?

3.2. Де було надруковано перший твір Миколи?

3.3. Яку роботу Микола виконував у поліції?

3.4. Де Микола пише свої твори?

3.5. Серед якої аудиторії твори Миколи більш популярні?

Transkrypcja

У нас у гостях відомий письменник Микола Ткачук.

– Миколо, Ви з дитинства мріяли писати книги?

– Ні! До 15 років я хотів працювати в театрі актором або режисером, потім вирішив, що, як батьки, стану юристом і буду працювати в суді. Мене дуже цікавили судові процеси, про які вони розповідали! І я пішов шляхом батьків – закінчив університет і влаштувався на роботу в поліцію.

– А як Ви прийшли до літератури?

– Я багато знав про роботу поліції, тому я почав писати детективи. Головним героєм мого першого оповідання був злодій, який викрав з бібліотеки рідкісні журнали. Цей детектив опублікували в маловідомій щотижневій газеті для поліцейських. А коли пізніше прийшов успіх, моїми творами зацікавились великі видавництва.

– Чи маєте Ви нагороди за роботу в поліції?

– Ви знаєте, в поліції я займався кадровими питаннями, готував накази про нагородження колег за досягнення. Небезпечних злочинців я не ловив. Може, тому сам я ніколи ніяких відзнак не отримував.

– Як Вам вдається поєднувати роботу в поліції і творчість?

– Я намагаюсь розподілити свій час. Звісно, на роботі в мене немає можливості займатися творчістю. Ввечері вдома я приділяю увагу тільки родині. Але інколи я їду сам на дачу – там у повній тиші і народжуються мої оповідання.

– Останнім часом все більше жінок захоплюються детективами. А серед любителів Ваших книжок більше читачів чи читачок?

– Продавці книгарень кажуть, що моїми книгами дуже цікавляться чоловіки, а ось жінки купують їх рідше. Мабуть, їм моя творчість не така близька.

– Дякую. Успіхів Вам.

Tekst własny

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Заса́ды о́цення

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
3.1.	юристами	вони мали юридичну освіту
3.2.	у газеті для поліцейських	у газеті для поліціантів / у щотижневій газеті для поліцейських / у маловідомій газеті для поліцейських / в газеті для поліції / в газеті для паліцейських
3.3.	займався кадровими питаннями	працював з кадровими документами / готував накази про нагородження
3.4.	на дачі	на дачи
3.5.	серед чоловіків	серед чоловічої аудиторії / чоловічої

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
3.1.	в суді	brak precyzji
	акторами	odpowiedź niezgodna z tekstem
	режисерами	odpowiedź niezgodna z tekstem
	мали вищу освіту	brak precyzji
3.2.	в газеті та журналі	zdający udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
	в газеті	brak precyzji
	в журналі	odpowiedź niezgodna z tekstem
	у видавництві	brak precyzji
3.3.	ловив злочинців	odpowiedź niezgodna z tekstem
	нагородження	brak precyzji
	документами	brak precyzji
	sprawy kadrowe	odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu
3.4.	вдома	odpowiedź niezgodna z tekstem
	на роботі	odpowiedź niezgodna z tekstem
3.5.	жіночої	odpowiedź niezgodna z tekstem
	серед жінок	odpowiedź niezgodna z tekstem

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 4. (0–4)

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–F) do każdej części tekstu (4.1.–4.4.).
Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

- A. Пристосування для осіб з інвалідністю
- B. За прикладом закордонних музеїв
- C. Зручний спосіб придбати квиток
- D. Різноманітні культурні заходи
- E. Вибір компетентного гіда
- F. Мета нічної акції

«НІЧ МУЗЕЇВ»

4.1.	
------	--

Хто ходить у музеї вночі? Виявляється, охочих – море! Тому щорічну акцію «Ніч музеїв» у Києві підтримує вже понад сто музеїв та інших установ культури. Ця подія стає все більш популярною. Головне завдання заходу – підвищення інтересу до музеїв широкою аудиторії: молоді, людей похилого віку, осіб з інвалідністю. Можна прийти всією родиною – кожен знайде щось цікаве для себе. Гіди прагнуть якнайповніше показати ресурси сучасних музеїв та інших виставкових просторів.

4.2.	
------	--

Вперше «Ніч музеїв» була проведена в Берліні в 1997 році, пізніше цю ініціативу підхопили інші країни. Подібні щорічні культурні заходи проходять у багатьох європейських столицях. І Київ не став винятком. Столиця України приєдналася до світової тенденції в 2008 році. Тоді в акції взяло участь кілька десятків державних музеїв і галерей. Але з кожним роком популярність «Ночі музеїв» зростає.

4.3.	
------	--

Крім традиційних експозицій і виставок, проводяться авторські екскурсії, лекції, майстер-класи, історичні реконструкції, інсталяції, кінопокази, артпроекти, концерти вітчизняних та закордонних виконавців, театралізовані шоу та багато іншого. У парках і садибах столиці в цю ніч проходять різні вистави. Деякі з них безкоштовні, а на інші слід купити квиток.

4.4.	
------	--

Зростає кількість музеїв, які дбають про те, щоб кожен міг їх відвідати. У цих закладах з'явилися пандуси, ліфти й підіймачі. Людям з обмеженими можливостями руху не потрібно купувати квиток – для них вхід безкоштовний. Також вони можуть отримати напрокат візки при вході до музеїв. Незрячі відвідувачі можуть користуватися рельєфно-графічною схемою маршруту поверхами музеїв, а для осіб із вадами слуху всі фільми, які демонструються в залах, мають субтитри.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymaganie szczegółowe

III.1. Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4.1. F

4.2. B

4.3. D

4.4. A

Teksty do zadań 5. i 6.

Przeczytaj cztery teksty (A–D) dotyczące jedzenia.

Tekst A

ТЕПЛІ ІСТОРІЇ ДО ШОКОЛАДУ

За Н.Гербіш

Тітка тим часом набрала свіжої води в чайник і поставила його на вогонь – зробити своїй улюбленій племінниці гарячого квіткового чаю, і витягла зі своєї сумки смугасті вовняні шкарпетки, охайно складені й красиво перев'язані червоною стрічкою.

– То тобі, Агнеско, одягай швиденько, хай ніженьки гріються. І ходи на кухню, будемо чаювати. А за кілька хвилин довариться суп із грибами, я посмажу маленькі грінки, і будемо їсти!

– Дякую! І за чай! І за суп із грінками! Тітко Марійко, – раптом згадала Агнеса, – а я ж купила родзинок і какао! А давайте спечемо шоколадного кекса!

Марія сплеснула руками й аж підстрибнула з радості.

– Ой, дівчинко моя! Я про нього ще від ранку мрію, відколи зайшла у вашу кухню! Звісно, давай! І добре, що ти нагадала про шоколад. Я тобі ще дещо привезла.

Тітка Марія вийшла в коридор, до своєї сумки, а повернулася з плиткою улюбленого Агнескиного шоколаду та... вишуканим дерев'яним браслетом! Він був місцями шоколадного кольору, а місцями нагадував квітки ванілі, які так часто малювали на всіляких коробках з харчовими продуктами. Агнеса не тямилася від радості. Вона притисла браслет до грудей і почала танцювати з ним на тісній кухні, неначе то була справжня танцювальна зала, а в руках у неї був найсравжнісінький скарб.

Коли тарілки після смачного обіду були вимиті й складені, а кекс стояв у духовці, Агнеса пригорнулася до тітки й розповіла їй усі свої жалі, свої мрії й своє здійснене завдяки цьому чарівному браслету бажання.

Na podstawie: equalibra.org

Tekst B

ТернопільБлог

УВАГА! Останнім часом у великих містах почастішали запрошення відвідати цікаве кулінарне шоу, та ще й безкоштовно. Ну як тут встояти перед спокусою щедрих благодійників, які видають себе за представників відомої фірми? Вони ж обіцяють розповісти, як відмовитися від шкідливих продуктів і натомість навчитися готувати корисні страви в новітньому найякіснішому посуді. Одразу після презентації вам запропонують придбати це «чарівне» начиння з нечуваними знижками – справжній подарунок долі. Спустімося з небес на землю – такого не буває. Після загального шоу до кожного клієнта підійдуть і запросять на особисту бесіду, де ще раз спробують переконати в необхідності здійснення покупки. У результаті жертви омани купують не товари бажаних брендів, а найдешевші каструлі втридорога. Найчастіше страждають літні домогосподарки. Так що будьте пильні та попередьте своїх батьків і близьких пенсійного віку. Якщо у вас є інформація про подібні випадки, негайно повідомте поліцію.

Na podstawie: tgn.in.ua

Tekst C

Ви не знаєте, як влаштувати веселе свято?
 Студія розваг «ПОДАРУНОК» допоможе організувати незабутню пригоду.
 Запросіть своїх гостей до нас на гру
«КУЛІНАРНИЙ ДЕТЕКТИВ»

Разом із друзями ви потрапите на «місце злочину» – кухню, на якій наш кухар залишить «докази»: рештки продуктів та немитий посуд. Вашій команді кухарів-сищиків треба «розкрити справу» – відгадати страву, яку тут готували, та відтворити її. Всім необхідним для приготування ми забезпечимо. Наш принцип: Ні – шкідливим продуктам, готуємо тільки корисні страви. За потреби – поради нашого кухаря до ваших послуг. Ваш святковий стіл буде готовий за годину! Насолоджуйтесь! Зацікавились? Відправляйте заявку на наш імейл podarunok@ua

Na podstawie: www.pngwing.com, liveam.tv

Текст D

Tekst własny

Zadanie 5. (0–7)

Wykonaj zadania 5.1.–5.7. zgodnie z poleceniami.

Przeczytaj zdania 5.1.–5.3. Dopasuj do każdego zdania właściwy tekst (A–D). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jeden tekst nie pasuje do żadnego zdania.

5.1.	Висновок: неправильне харчування шкодить здоров'ю.	
5.2.	Текст містить інформацію про дорогоцінний подарунок.	
5.3.	Автор тексту застерігає від потрапляння під вплив зловмисників.	

Przeczytaj wiadomość. Uzupełnij luki 5.4.–5.7 zgodnie z treścią tekstów A–D, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać ich sens. Luki należy uzupełnić w języku polskim.

Portal	Poczta	Książka adresowa	Kalendarz	Zadania
<p>Cześć, Marysiu!</p> <p>Tak długo się nie widziałyśmy! Przyjedź do mnie w najbliższą sobotę na urodziny. Długo się zastanawiałam, jak je świętować. Niedawno przeczytałam w jednym opowiadaniu, jak dziewczynka ze swoją ciocią piekły 5.4. _____ z rodzynkami i kakao. Wpadłam na pomysł, żebyśmy razem coś ugotowały. Znalazłam w internecie zabawną grę kulinarną. Weźmy w niej udział! Zgodnie z jej zasadami, trafimy do kuchni, w której ktoś zostawił brudne naczynia i resztki produktów. Na tej podstawie będziemy musiały 5.5. _____, które potem same zrobimy. Organizatorzy gry przestrzegają zasady używania tylko 5.6. _____ do gotowania. Dzisiaj wszystkim na tym zależy.</p> <p>A wczoraj czytałam o tym, jak wprowadza się ludzi w błąd. Niektórzy proponują 5.7. _____ w zamian za zakup naczyń rzekomo znanych marek. Potem okazuje się, że to wcale nie są produkty tych firm. Oszukani ludzie zwracają się na policję. Co za historia!</p> <p>A co u Ciebie?</p> <p>Mam nadzieję, że niedługo się zobaczymy.</p> <p>Pozdrawiam, Asia</p>				

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

III.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście (5.1.).

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (5.2., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7.).

III.2. Zdający określa intencje nadawcy lub autora tekstu (5.3.).

VIII.2. Zdający przekazuje [...] w języku polskim informacje sformułowane w [...] języku obcym (5.4. – 5.7.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

5.1. D

5.2. A

5.3. B

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
5.4.	keks	keks z kakao / czekoladowy keks
5.5.	odgadnąć danie	dowiedzieć się, jakie danie zostało ugotowane
5.6.	zdrowych produktów	nieszkodliwych / wartościowych produktów
5.7.	dużą zniżkę / duży rabat	niską cenę

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
5.4.	grzanki	odpowiedź niezgodna z tekstem
	wypieki	brak precyzji
	waniliowy keks	odpowiedź niezgodna z tekstem
5.5.	odgadnąć	brak precyzji
	znaleźć przestępcę	odpowiedź niezgodna z tekstem
5.6.	produktów	brak precyzji
	naczyń	odpowiedź niezgodna z tekstem
	szkodliwych produktów	odpowiedź niezgodna z tekstem
	корисні продукти	odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu
5.7.	kuchnię	odpowiedź niezgodna z tekstem
	prezentację	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 6. (0–7)

Wykonaj zadania 6.1.–6.7. zgodnie z poleceniami.

Przeczytaj zdania 6.1.–6.3. Dopasuj do każdego zdania właściwy tekst (A–D). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jeden tekst nie pasuje do żadnego zdania.

6.1.	Висновок: неправильне харчування шкодить здоров'ю.	
6.2.	Текст містить інформацію про дорогоцінний подарунок.	
6.3.	Автор тексту застерігає від потрапляння під вплив зловмисників.	

Uzupełnij luki 6.4.–6.7. zgodnie z treścią tekstów, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać ich sens. Luki należy uzupełnić w języku ukraińskim.

6.4. Потенційними покупцями посуду здебільшого є _____
_____.

6.5. Какао й родзинки стали в пригоді, щоб _____
_____.

6.6. Деталі, які допоможуть гравцям відгадати кулінарну загадку, це _____
_____ й _____.

6.7. Нехтування порадами батьків може призвести до _____
_____.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

III.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście (6.1.).

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (6.2., 6.4., 6.5., 6.6., 6.7.).

III.2. Zdający określa intencje nadawcy lub autora tekstu (6.3.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym (6.4. – 6.7.).

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

6.1. D

6.2. A

6.3. B

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
6.4.	літні домогосподарки	літні люди / люди пенсійного віку / старші жінки
6.5.	спекти кекс	спекти шоколадний кекс / приготувати кекс / зробити кекс
6.6.	рештки продуктів і посуд	залишені продукти і немитий посуд / залишки харчових продуктів ти брудний посуд
6.7.	погіршення самопочуття	болю в животі / болю живота / недуги / проблем із здоров'ям

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
6.4.	люди	brak precyzji
	представники фірми	odpowiedź niezgodna z tekstem
6.5.	кекс	brak precyzji
	шоколадний посмажити грінки	brak precyzji odpowiedź niezgodna z tekstem
6.6.	святковий стіл	odpowiedź niezgodna z tekstem
	продукти	brak precyzji
6.7.	болю	brak precyzji
	неприємних наслідків	brak precyzji
	смаколиків	odpowiedź niezgodna z tekstem

Zadanie 7. (0–5)

Прочитай текст. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

Я домовився з друзями піти в похід. Зустріч призначили на суботу на шосту ранку. Щоб встигнути купити квитки, ми вирішили зустрітися на вокзалі за пів години до відправлення електрички.

У суботу мій солодкий сон перервав телефонний дзвінок. Мій приятель Дмитро хриплуватим, наче злегка застудженим голосом прокричав у слухавку: «Павле, ти де? Ми на тебе чекаємо! Ти забув про похід?» Ні! Я не забув, я точно знав, о котрій годині відправляється поїзд. Я просто проспав. Встати вчасно не вийшло. А в мене були такі чудові плани на вихідні... Настрій зіпсувався із самого ранку.

Щоб відволіктися, я вирішив сходити в кіно. Я купив квиток і увійшов до глядацької зали. Пошукав очима своє місце та із задоволенням помітив, що буду сидіти поруч із симпатичною блондинкою, яка якраз відкривала мої улюблені чипси. Я зайняв своє місце. Раптом переді мною стіною виросла величезна жінка з дитиною. Малеча почала тупати ногами, показувати на мене пальцем і кричати: «Це моє місце!» Я рішуче поліз до кишені й витягнув свій квиток: 12 ряд 9 місце. Жінка показала свої квитки: той самий ряд і 9, 10 місця. Як так? І тут втрутилася блондинка. Вона уважно подивилася на наші квитки і зі співчуттям сказала: «Юначе, дуже шкода, але Ваш квиток на сеанс, який був місяць тому». Я ще раз понишпорив по кишенях – ось він інший квиток, на сьогодні! А старий я просто забув викинути. Мені довелося пересісти.

Фільм мені зовсім не сподобався. Я вийшов із зали й пішов до книгарні. Ходив, дивився і нарешті знайшов книгу, яку давно хотів купити. Останній екземпляр! Подивився на ціну на обкладинці – і знову невдача: мені не вистачало буквально двох гривень! Я вирішив, що цю книгу я куплю наступного разу, і ні з чим побрів на зупинку.

У тролейбусі я відразу пробив квиток. Із моїм сьогоднішнім «щастям» краще не наражатися на неприємності з контролером. У салоні місць вільних не було. Аби згаяти час, я вирішив зателефонувати друзів, але раптом тролейбус різко загальмував, смартфон вискочив з моїх рук і розколовся на частини прямо біля ніг якоїсь пасажирки. Всі навколо співчутливо на мене подивилися, а я нервово почав збирати з брудної підлоги свій телефон, точніше, те, що від нього залишилося. Я засунув все в кишеню пальта і вистрибнув на найближчій зупинці.

На сьогодні з мене досить! Нехай цей день вже закінчиться! Я поспішив додому і ліг спати з думкою про те, що завтра напевно буде краще.

Na podstawie: www.facebook.com

7.1. У суботу Павло не поїхав з друзями, тому що він

- A.** сильно застудився.
- B.** загубив свій квиток.
- C.** переплутав час зустрічі.
- D.** занадто пізно прокинувся.

7.2. Причиною непорозуміння в кінозалі було те, що Павло

- A. розсипав чипси.
- B. переплутав квитки.
- C. посварився з блондинкою.
- D. попросив дитину пересісти.

7.3. Павло не купив книгу, тому що

- A. він поспішав на тролейбус.
- B. він не знайшов її в магазині.
- C. у нього було недостатньо грошей.
- D. йому не сподобалася її обкладинка.

7.4. У тролейбусі хлопець

- A. забруднив своє пальто.
- B. наступив на ногу пасажирці.
- C. заплатив штраф контролеру.
- D. розбив стільниковий телефон.

7.5. Цей текст можна назвати

- A. КНИГА В НЕЩАСТІ ВТІШАЄ
- B. ЯК ДОПОМОГТИ ДРУГОВІ В БІДІ
- C. СПОВНЕНИЙ НЕПРИЄМНОСТЕЙ ДЕНЬ
- D. КРАЩЕ НЕ ПСУВАТИ СТОСУНКИ З ДРУЗЬМИ

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymagania szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (7.1., 7.2., 7.3., 7.4.).

III.1. Zdający określa główną myśl [...] tekstu (7.5.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

7.1. D

7.2. B

7.3. C

7.4. D

7.5. C

Zadanie 8. (0–4)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (8.1.–8.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

ВОНИ ПОДОРОЖУВАЛИ В ЧАСІ...

Жили собі колись фантасти. Ідей у них було багато, уява – бурхлива, але ось втілювати всі свої фантазії вони могли тільки на сторінках книг багато років тому.

8.1. _____ Вона сповнена прикладами!

Хто з вас не зачитувався в дитинстві пригодницькими романами й повістями Жуля Верна?! Кількість ідей, які описав Верн у своїх творах, викликає підозру, що у нього була таємна кімната з величезною машиною часу. **8.2.** _____ Тобто в наш час. А може, літав ще в більш далеке майбутнє... Тільки так можна пояснити появу в його романах, оповіданнях і повістях таких речей, як літаки, акваланги, відеофони, а також електричний двигун – всього не перерахувати. А творив письменник у кінці ХІХ століття, коли про все це ще й спомину не було!

Або, наприклад, Герберт Веллс – автор відомих науково-фантастичних творів. Письменник детально представив у своїх романах телебачення, ескалатори, генетичні експерименти, лазерну зброю. **8.3.** _____ Веллс вважав, що в майбутньому саме він стане засобом зв'язку номер один. Час показав, що він мав рацію!

Класик світової літератури Рей Бредбері у своїх творах передбачив появу багатьох сучасних технічних пристроїв. **8.4.** _____ Він є прямим прототипом сучасних навушників і портативних плеєрів, перша модель яких з'явилася лише через 26 років після виходу роману.

Na podstawie: youth.tobm.org.ua

- A. Серед них – мікроприймач, розміщений у вусі, під назвою «мушля».
- B. Адже неможливо з'явитися одночасно в декількох місцях.
- C. Але сучасність підтверджує, що їхні мрії стали реальністю.
- D. На ній, можливо, він і подорожував у ХХІ століття.
- E. Він навіть передбачав появу телефону.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymaganie szczegółowe

III.5. Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

8.1. C

8.2. D

8.3. E

8.4. A

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 9. (0–2)

Uzupełnij poniższe minialogi (9.1.–9.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

9.1.

X: Який _____ ви замовили в цьому готелі?

Y: Звичайно, двомісний з ванною.

- A. поверх
- B. спокій
- C. номер

9.2.

X: Марійко, ти привітала _____ з днем народження?

Y: Ну, звичайно, мамо!

- A. сестру
- B. сестрі
- C. сестрою

Zadanie 10. (0–2)

W zadaniach 10.1.–10.2. wybierz wyraz, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu zdaniach. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

10.1.

У нашому _____ будують новий супермаркет.

Ми закінчимо роботу в першому _____ цього року.

- A. кварталі
- B. районі
- C. місяці

10.2.

Ми заблукали, перед нами тягнувся _____ ліс.

Мій пес вже зовсім _____, нічого не чує.

- A. хворий
- B. осінній
- C. глухий

Zadanie 11. (0–2)

W zadaniach 11.1.–11.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

11.1.

X: Ходімо на виставку робіт художників-імпресіоністів?

Y: Із задоволенням. Я люблю такі (*obrazy*) _____.

- A. образи
- B. картини
- C. пейзажі

11.2.

X: Де ти бачила таку сукню?

Y: В одному жіночому (*magazynie*) _____ на фото відомої актриси.

- A. показі
- B. магазині
- C. журналі

Wymagania ogólne do zadań od 9. do 11.

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe do zadań od 9. do 11.

VIII.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim (11.1., 11.2.).

XIV. Zdający posiada świadomość językową [...] (11.1., 11.2.).

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania do zadań od 9. do 11.

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie zadań od 9. do 11.

9.1. C

9.2. A

10.1. A

10.2. C

11.1. B

11.2. C

Zadanie 12. (0–3)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (12.1.–12.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

ВИ ПОЛЮБИТЕ ДОЩ

Мабуть, дощ – це одне з найромантичніших погодних **12.1.** _____.

Під час дощу так і тягне помріяти, послухати тиху приємну музику. Дизайнери однієї корейської компанії створили музичну парасольку. У її ручці розташовується динамік, і тепер улюблену мелодію можна слухати під час прогулянки під дощем. Звук здатний задовольнити навіть найвимогливішого **12.2.** _____, адже «купол» парасольки забезпечує добру акустику. До речі, ви іноді помічали, що люди часто крутять парасольки? Це надихнуло дизайнерів підлаштувати під ці рухи роботу плеєра в парасольці. Якщо людина **12.3.** _____ перемотати пісню вперед, їй потрібно повернути ручку парасольки в правий бік. А для того, щоб послухати мелодію ще раз – у лівий.

Na podstawie: nevsedoma.com.ua

Zadanie 13. (0–3)

Прочитай текст. Уповніть ка́жду лу́ку (13.1.–13.3.), пере́кста́лца́ю́ч один з ви́разо́в з ра́мки в та́кі спо́со́б, а́би по́вста́в спо́јны і ло́гічны́ текст. Вима́гана́ је́ст пе́лна по́правно́сть гра́маты́чна і орто́графы́чна́ впи́сыва́ных ви́разо́в.

Ува́га: два́ ви́рази́ зо́ста́ли́ по́дана́ до́датко́во і не́ па́су́ю́ до́ жа́дно́ї лу́ки.

яви́ща	пова́жний	кру́тити	улю́блений	гу́бити
--------	-----------	----------	------------	---------

ВИ ПОЛЮБИТЕ ДОЩ

Мабу́ть, до́щ – це одне́ з найро́манты́чні́ших пого́дни́х **13.1.** _____. Під ча́с до́щу та́к і тя́гне по́мря́ти, по́слу́хати́ ти́ху при́ємну́ му́зика́. Диза́йне́ри одні́єї ко́рейсько́ї ко́мпані́ї ство́рили́ му́зичну́ па́расо́лька́. У її́ ру́чці́ розта́шову́єтьс́я ди́намі́к, і те́пер **13.2.** _____ ме́лоді́ю мо́жна́ слу́хати́ під ча́с про́гуля́нки́ під до́щем. Зву́к зда́тний за́дово́льни́ти на́віть найви́могли́ві́ших слу́хачі́в, а́дже «ку́пол» па́расо́льки́ за́безпече́є до́бру́ аку́стику́. До́ речі́, ви́ іно́ді́ по́міча́ли, що́ лю́ди ча́сто **13.3.** _____ па́расо́льки? Це́ на́дихну́ло́ диза́йне́рів підла́штува́ти під ці́ ру́хи ро́боту́ пле́єра́ в па́расо́льці́. Я́кщо́ лю́дина́ за́хоче́ пере́мота́ти пі́сню́ впе́ред, ї́й по́трі́бно́ по́верті́ти ру́чку па́расо́льки́ в пра́вий бі́к, а́ якщо́ ви́ріши́ть по́слу́хати́ ме́лоді́ю ще́ раз – у лі́вий.

Na podstawie: nevsedoma.com.ua

Zadanie 14. (0–2)

Уповніть за́дання **14.1.–14.2.** Викорыста́й в одпові́дно́ї фо́рмі́ ви́рази́ по́дана́ в на́віа́сах. Не́ на́ле́żý змьє́ня́ти́ ко́ле́жно́сі́ по́дана́ных ви́разо́в, тре́ба́ на́то́міа́ст – же́зели́ је́ст то́ ко́нечне́ – до́да́ти́ інне́ ви́рази́, та́к а́би́ отры́ма́ти́ за́дання́ ло́гічны́ і гра́маты́чны́ по́правне́. Вима́гана́ је́ст пе́лна по́правно́сть орто́графы́чна́ впи́сыва́ных фра́гме́нто́в.

Ува́га: в ка́жду́ лу́ку́ мо́же́ш впи́са́ти ма́ксыма́льні́ че́tery ви́рази́, влі́чза́ю́ч в то́ ви́рази́ жу́з по́дана́.

14.1. Він всту́пів до́ ма́тема́ты́чно́го фа́культа́ту (по́рада́ / вчы́тель) _____
_____.

14.2. Ме́ні́ тре́ба́ зверну́ти́ся (лі́ка́р / до́помо́га) _____
_____.

Zadanie 15. (0–2)

W zadaniach 15.1.–15.2. wpisz obok numeru zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwie zdania. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

15.1. _____

- Мелодія була проста, і співак швидко вивчив свою
- Я програв братові вже третю ... в шахи.

15.2. _____

- Учні ... урочистий концерт на честь важливого гостя.
- Коли батьки прийшли додому, діти вже ... смачну вечерю.

Wymaganie ogólne do zadań od 12. do 15.

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe do zadań od 12. do 15.

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania do zadań od 12. do 15.

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie zadań od 12. do 15.

12.1. явищ

12.2. слухача

12.3. хоче / захоче

13.1. явищ

13.2. улюблену

13.3. крутять

14.1. за порадою вчителя

14.2. до лікаря по допомогу

15.1. партію

15.2. приготували

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 16. (0–12)

Wybierałeś/Wybierałaś się na wakacje do kolegi do Kijowa, ale dwa dni temu zgubiłeś/zgubiłaś paszport. W e-mailu do tego kolegi:

- przedstaw okoliczności zgubienia paszportu
- poinformuj, że musisz odłożyć wyjazd do Kijowa, i wyraż swoje niezadowolenie z powodu tej sytuacji
- wyjaśnij, co zrobiłeś/zrobiłaś, aby odzyskać paszport
- zaproponuj inny termin swojej wizyty i wyraż nadzieję, że koledze ten termin pasuje.

Napisz swoją wypowiedź w języku ukraińskim. Podpisz się jako **XYZ**.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić **od 100 do 150 wyrazów** (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: **umiejętność pełnego przekazania informacji** (5 punktów), **spójność i logika wypowiedzi** (2 punkty), **zakres środków językowych** (3 punkty) oraz **poprawność środków językowych** (2 punkty).

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2. Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
- V.4. Zdający przedstawia [...] nadzieje i plany na przyszłość.
- V.7. Zdający wyraża i opisuje uczucia i emocje.
- VII.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.8. Zdający proponuje [...].
- VIII.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Przykładowa oceniona wypowiedź

Привіт, Дмитре!

**Я знаю, що ти чекаєш на мене в Києві, але у мене з'явилася проблема.
Я загубив/загубила свій паспорт.**

У час ремонту мого дому я загубилам свій паспорт. Я видклала мітинг ще на тиждень, тому що бабуся заховала його в шафі. Вона восімдесят шість років. Моїй бабусі теж погано, бо вона запам'ятала де вона там паспорт поклала.

Я шукала весь дім, у школі, на вулиці. Я шукала в дому п'ять годин. На телевізорі, пральну машину, все дарма кухня, віталня, вана.

Перепрошуюся за затримки. Не сердься на мене, що я не їду. Я була зла, що так вийшло. Може буць √ за два тижні. Я не можу чекати, доки ми зустрінемо.

Поздоровлення, XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 20–25)

Treść – 2 punkty: zdający odniósł się do trzech podpunktów polecenia, brakuje informacji dotyczącej podpunktu 4. Zdający nie zaproponował innego terminu wizyty i nie wyraził nadziei, że koledze ten termin pasuje. W przypadku podpunktu 1. oraz podpunktu 2. zdający podjął próbę rozwinięcia swojej wypowiedzi, ale fragmenty pracy odnoszące się do tych podpunktów są częściowo niejasne ze względu na błędy zakłócające komunikację. Jeden podpunkt polecenia został rozwinięty (wyjaśnienie tego, co zrobił zdający, aby odzyskać paszport).

Spójność i logika wypowiedzi – 0 punktów: wypowiedź jest w znacznej mierze nielogiczna; została zbudowana z fragmentów trudnych do powiązania w całość. Błędy językowe powodują zakłócenie komunikacji, sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst.

Zakres środków językowych – 0 punktów: bardzo ograniczony zakres środków językowych; zdający używa wyłącznie najprostszycch środków językowych.

Poprawność środków językowych – 0 punktów: wypowiedź zawiera liczne błędy często zakłócające komunikację, np. *видклала мітинг; все дарма кухня, я не можу чекати, доки ми зустрінемо.*

Zadanie 17. (0–12)

Zwyciężyłeś/Zwyciężyłaś w biegu ulicami miasta. Na swoim blogu:

- **napisz, skąd dowiedziałeś/dowiedziałaś się o tej imprezie i jakie były warunki udziału w tym biegu**
- **poinformuj, w jaki sposób przygotowywałeś/przygotowywałaś się do biegu**
- **wyjaśnij, dlaczego zależało Ci na zwycięstwie**
- **napisz, jak zareagowała publiczność na Twoje zwycięstwo.**

Napisz swoją wypowiedź w języku ukraińskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić **od 100 do 150 wyrazów** (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: **umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów)**, **spójność i logika wypowiedzi (2 punkty)**, **zakres środków językowych (3 punkty)** oraz **poprawność środków językowych (2 punkty)**.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
- V.7. Zdający wyraża i opisuje uczucia i emocje.
- VII.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje [...] pragnienia [...].
- VIII.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Przykładowa oceniona wypowiedź 1.

НОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Тема:

Перемога!!!

Привіт усім!

Уявляєте, я вчора переміг/перемогла у вуличному забігу!!!

Я знайшов оголошення про забіг на сайті організації «Нас не наздогнати!». Щоб взяти участь у забігу, мені треба було відповісти на запитання «Чому ти хочеш виграти?». Моя відповідь сподобалася організаторам, і вони надіслали мені запрошення на ці змагання.

Я зізнаюся, що спортсмен з мене ніякий. Тому мені потрібна була серйозна і важка підготовка. Я сів на дієту, кожен день плавав у басейні, але найголовніше, я дуже багато і часто бігав.

Я дуже хотів виграти змагання, тому що я ніколи в житті не отримував медаль за перше місце. А це була моя мета!

На щастя, мої мрії здійснилися і я виграв цей вуличний забіг! Я був першим! Всі люди підтримували мене і кричали «Молодець!». Взяли мені на руки і почали співати «Сто років!». Це був найкращий день у моєму житті!

Скоро напишу знов. Щастя вам!

Відправити

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 20–25)

Treść – 5 punktów: zdający odniósł się do czterech podpunktów polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, w pracy użyte zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia. W wypowiedzi występuje wiele precyzyjnych wyrażań związanych z uczestnictwem w zawodach sportowych np. *взяти участь у забігу, серйозна і важка підготовка, виграти змагання, люди підтримували мене, надіслали мені*

запрошення; oraz sformułowań charakterystycznych dla języka ukraińskiego, np. *сів на дієту; спортсмен з мене ніякий*.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: nieliczne błędy niezakłócające komunikacji.

Przykładowa oceniona wypowiedź 2.

НОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Тема:

Перемога!!!

Привіт усім!

Уявляєте, я вчора переміг/перемогла у вуличному забігу!!!

Все почалося місяць тому, коли моя вчителка фізкультури сказала мені о ці змагання. Мені було вісімнацять років.

Я кожного дня після уроків бігав у парку, раціонально харчувався і намагався не зломати ногу! Я став багато тренуватися, і мені це подобалося.

Я дуже хотів виграти в цому вуличному забігу, тому що нагородою заводів була екскурсія в Одесу.

І мені пощастило! Я дуже радістні! У цей ден мене всперали рідні та друзі. Вони раділи. Спасибі їм величезні! Я вірив, що виграю і поїду в Одесу. Коли я поверну, я обовязково росповім усім про свою подорож. Я зроблю багато фотографій міста, яке славиться своєю красою.

Скоро напишу знов. Щастя вам!

Відправити

Оцена wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 20–25)

Treść – 2 punkty: zdający odniósł się do czterech podpunktów polecenia. Tylko jeden podpunkt został rozwinięty (informacja 2.). Pierwszy podpunkt polecenia składa się z dwóch członów. Zdający rozbudował informację o tym, skąd dowiedział się o imprezie sportowej, ale nie odniósł się do warunków udziału w tej imprezie. Co prawda, zdający pisze, że ma 18 lat, ale nic nie wskazuje, że był to warunek udziału w biegu. Realizując trzeci podpunkt polecenia zdający nie podejmuje próby rozwinięcia. Natomiast w realizacji podpunktu 4. zdający podejmuje próbę rozwinięcia, ale na skutek zakłócenia komunikacji ta realizacja podpunktu polecenia została zakwalifikowana na poziom niższy.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych; w pracy występują liczne precyzyjne sformułowania, np. *місяць тому, раціонально харчувався, намагався не зламати ногу, мені пощастило, я вірю, що виграю*.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: liczne błędy niezakłócające komunikacji, np. *каждого дня; вчителка*, lub czasami zakłócające komunikację, np. *нагородою заводів; мене всперали; коли я поверну*.

2.4.

Część pisemna (poziom rozszerzony) Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–6)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania.

W zadaniach 1.1. i 1.2. zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Tekst 1.

1.1. Цей текст про

- A. появу глиби льоду в прибережній зоні.
- B. дослідження решток затонулого «Титаніка».
- C. залежність рибальства від кліматичних факторів.

Tekst 2.

1.2. Цей текст промовляє

- A. актор.
- B. кухар.
- C. художник.

W zadaniach 1.3.–1.6. zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

Tekst 3.

1.3. Фірма Ігоря заробила свій перший мільйон гривень на продажу

- A. інженерних систем.
- B. рекламних матеріалів.
- C. спортивного інвентарю.
- D. машинобудівельного обладнання.

1.4. Зі своєю дівчиною Ігор познайомився під час

- A. покупки книг.
- B. підготовки до іспитів.
- C. відпочинку за кордоном.
- D. змагань з легкої атлетики.

1.5. Ігор вважає, що Євген відрізняється

- A. суворою самодисципліною.
- B. творчим підходом до справи.
- C. прагненням економити фінанси.
- D. бажанням підпорядкувати собі людей.

1.6. У кінці інтерв'ю Ігор

- A. аналізує компетенції мандрівника.
- B. застерігає перед надмірним ризиком.
- C. хвалить співробітників власної фірми.
- D. знайомить з планами розвитку своєї компанії.

Transkrypcja

Tekst 1.

Всім відомо, що до краху «Титаніка» призвело зіткнення судна з гігантським айсбергом. Ця морська катастрофа сталася за 600 км від канадського острова Ньюфаундленд. І уявіть собі, що недавно до узбережжя цього острова прибило груду, що відкололася від льодовика. Вона на 16 метрів вища ніж айсберг на шляху «Титаніка» в 1912 році. Експерти відзначають, що крижаний велетень вирвався зі своєї звичайної зони дрейфування завдяки сильному вітру і шторму, які знесли його до острова. Виникнення айсберга так близько від суші турбує в першу чергу рибалок, які розуміють, що дрейфуючі льодяні брили – це велика небезпека для судноплавства.

Na podstawie: ukanews.com

Tekst 2.

Друзі, ви навіть не уявляєте, як я здивувався, побачивши свій портрет, створений таким незвичайним способом! Це насправді творчий підхід до справи: замість полотна – корж, а замість фарб – сир і томатний соус. Моє обличчя було точнісінько як на афіші фільму, в якому я знімався. Звичайно, я і раніше чув про те, що шеф одного італійського ресторану створює на своїх піцах портрети відомих особистостей, але побачити своє обличчя на піці – це незабутня подія. Потім я дізнався, що шефу кухні сподобалася моя роль в останній картині, і він вирішив таким чином висловити мені свою подяку.

Na podstawie: radioera.com.ua

Tekst 3.

Стрімкий бізнес і постійні подорожі – це звичні будні Ігоря, молодого підприємця.

– Ігорю, як прийшла ідея стати підприємцем?

– Після школи я подумав, що мені варто закінчити технічний виш. Технічна освіта допомагає структурувати думки й розвиває мозок. Політехнічний університет, в якому я навчався за спеціальністю «Машинобудівельне обладнання», є одним з найкращих у країні. Але на четвертому курсі я зрозумів, що хочу мати свій бізнес і не маю наміру працювати інженером. З моїм однокурсником і нинішнім партнером ми почали опрацьовувати різні ідеї, які не потребують великих інвестицій. У результаті зупинилися на торгівлі ракетками для тенісу та бадмінтону. Щоб розкрутити свою фірму, ми найняли рекламне агентство. І пішло – нам почали дзвонити покупці! Важко повірити, але за перший рік торгівлі ми досягли планки «мільйон гривень».

– Що ж, за такі гроші можна подорожувати... Я чула, що незабаром Ви збираєтесь відправитися в кругосвітку, та ще й не самі, а зі своєю дівчиною Дариною. Де Ви знайшли таку, що витримує всі ваші спільні подорожі?

– Я дійсно нею пишаюсь! Дарина дуже сильна, адже вона майстер спорту з легкої атлетики. А вперше я побачив її кілька років тому в київській бібліотеці під час сесії. Тоді мені потрібно було скласти три важкі іспити, і я допізна сидів над книгами, вона

теж готувалася до сесії. Потім ми зіткнулися біля виходу. Вона мені відразу сподобалася, ми познайомилися, і відтоді ми разом.

– У Вас, напевно, дуже багато друзів?

– Швидше знайомих. Друзів небагато. Найближчий – мій партнер Євген. Дивовижна людина. Йому абсолютно невластиве прагнення до влади, так що керівництвом займаюся я. Євгенові важко змусити себе діяти згідно з планом. Він ніяк не може навчитися бути пунктуальним. Але зате він дуже креативна особистість. Його голова сповнена ідей. Знаєте, скільки всього цікавого Євген упровадив у нашу роботу: програмне забезпечення, вільний графік для працівників і багато іншого! І ми не шкодуємо грошей на щось вартісне, а мого друга взагалі важко назвати економним.

– Ви не боїтеся відправитися в далекі мандри й залишити бізнес?

– Ви знаєте, у нас на роботі кожен підходить до справи відповідально, тому я можу довіряти всім своїм людям. Я щиро пишаюся ними. Всі вони могли б мати й розвивати свій бізнес. Команда дуже сильно допомагає мені, тому я можу без ризику дозволити собі зараз подорожувати й не займатися управлінськими справами. У нас кожен знаходиться на своєму місці і є набагато компетентнішим у своїй сфері, ніж я.

Tekst własny

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedane w naturalnym tempie [...].

Wymagania szczegółowe

II.2. Zdający określa główną myśl wypowiedzi (1.1.)

II.4. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.2.).

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (1.3., 1.4., 1.5.).

II.3. Zdający określa intencje nadawcy lub autora wypowiedzi (1.6.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1.1. A

1.2. A

1.3. C

1.4. B

1.5. B

1.6. C

Zadanie 2. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat telefonów komórkowych. Do każdej wypowiedzi (2.1.–2.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

У тексті є інформація про те, що

- A. розмова по телефону заважала оточуючим.
- B. знятий на смартфон фільм не сподобався водіям.
- C. постійне самофотографування викликало обурення.
- D. телефонні дзвінки розрядили напружену атмосферу.
- E. зроблене зауваження вплинуло на стосунки зі знайомим.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.

Transkrypcja**Tekst 1.**

Вчора я випадково зустрів свого колишнього однокурсника. Ми вирішили разом перекусити в ресторані та поспілкуватися. Але щойно ми зробили замовлення, як йому хтось подзвонив – нормальна річ. Та після розмови він утупився у свій смартфон, тільки іноді піднімав очі, кидаючи мені у відповідь випадкові фрази. Коли принесли їжу, він сфотографував її й продовжував витрищатися в телефон. До їжі він приступив, коли я вже з'їв половину страви. Мені це набридло, і я сказав другові пару неприємних слів про те, що думаю з приводу його поведінки: «Хіба можна, обідаючи з кимось, весь час висіти на телефоні? Якщо в тебе є важливі справи, то йди та займайся ними!» Я думав, що однокурсник вибачиться й відкладе смартфон, але він образився, і тепер ми взагалі не спілкуємося.

Na podstawie: biz.nv.ua

Tekst 2.

Користуватися стільниковими телефонами начебто вміють усі. І за роки їхнього існування склалися правила мобільного етикету. Проте є такі люди, які з цим етикетом не знайомі. Ось, наприклад, нещодавно в кіно поруч зі мною сидів хлопець, який під час сеансу відповів на телефонний дзвінок і розмовляв у повний голос, не звертаючи уваги на інших глядачів. Багатьом це не сподобалося. Люди навколо почали на нього цикати, адже важко зосередитися на фільмі, коли хтось базікає. Я теж зробила йому зауваження, але він ніяк не відреагував. Хлопець закінчив розмову й продовжив дивитися фільм, наче й не було нічого.

Na podstawie: kino-strichka.com

Tekst 3.

Ах, ці чарівні рінгтони! Насправді, мелодія стільникового телефону іноді може багато розповісти про хобі, вік, професію власника... або навіть вплинути на його наміри. Якимось я був свідком ДТП: на перехресті одна машина в'їхала в іншу. Водії вискочили, кричали один на одного й розмахували руками. І тут, з волі випадку, одночасно у двох сперечальників заграла в кишені мелодія вболівальників відомого спортивного клубу – це дзвонили їхні телефони. Сварка між водіями вщухла вмить! Крики припинилися, і чоловіки спокійно домовилися. Так, рінгтони можуть творити чудеса...

Na podstawie: te.20minut.ua

Tekst 4.

Мобільні телефони мають сильний вплив на наше повсякденне життя. Є навіть люди, які не розлучаються зі смартфоном ні на хвилину. Наприклад, вчора ми гуляли з моїм знайомим, а він весь час робив селфі. Ну скільки ж можна клацати свій профіль і фас? Я розмовляла з ним, а він все клацав. Жах! Мене це дратувало та злило, але робити зауваження дорослій людині мені не хотілося. Помітивши моє невдоволення і гнів, він сказав: «Всі ми залежні від чогось: хтось купує новітні прилади, дивиться годинами автоперегони або ходить у навушниках. Я захопився селфі, і нічого страшного в цьому немає».

Na podstawie: superfamily.in.ua

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedane w naturalnym tempie [...].

Wymaganie szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2.1. E

2.2. A

2.3. D

2.4. C

Transkrypcja do zadań 3. i 4.

Любі радіослухачі! Дозвольте представити переможницю міжнародного фотоконкурсу Ольгу.

– Ольго, скажіть, будь ласка, Ваша освіта пов'язана з фотографією?

– Ні, з дитинства нам казали, що професія повинна бути серйозною. А фотографія завжди вважалася хобі. Коли я вирішила вступити до інженерно-економічного університету, брат мене відмовляв, радив педагогічний, думав, що я буду викладати математику, як мама. А ще говорив, що інженер з мене не вийде. Але мені подобається вчитися, а не навчати. До того ж я люблю труднощі, як всі в моїй родині. Отже, я подала документи на економічний факультет. Перш за все мені хотілося після навчання добре заробляти, щоб бути самодостатньою. Так я свідомо зробила вибір.

– І в підсумку Вам стали в пригоді знання з економіки?

– Скажу так: економістом я не працювала жодного дня. А ось для душі я фотографувала щодня після роботи, незалежно від того, працювала я в ІТ-компанії чи в консалтинговій агенції. Так, заробляти можна скрізь, ще й непогано. Коли ти відмінно справляєшся зі своїми обов'язками, то тебе навряд чи звільнять. Я сама змінювала місця роботи, бо не могла знайти те, що мені було до смаку, хоча завжди знала, що тільки фотографія мені до душі. Зрештою я сказала собі: «Стоп! Досить! Набридло! Хочу робити те, що люблю!» Звичайно, це був крок у невідомість. Але в той момент я зрозуміла, що моє хобі – це те головне, чим я хочу займатися в житті: працювати з повною віддачею, заробляючи на хліб.

– Як Ви думаєте, що гарантує успіх у творчій діяльності?

– Чим більше занять ти пробуєш у житті, тим більше досвіду отримуєш для подальших звершень – це, на мою думку, єдиний шлях, щоб стати визнаним майстром. Ви знаєте, проблема фотографів, які роблять перші кроки на професійній ниві, в тому, що вони хочуть за всяку ціну отримати все і відразу. Багато з них уважають, що їм усі винні. Вони користуються досвідом фахівців, але при цьому в них зухвалі запити щодо слави, грошей, визнання. А що вони самі можуть дати натомість? Нічого! У них абсолютно необґрунтовані бажання. Спочатку прояви свій талант, наполегливість, а потім терпляче і скромно чекай – результат з'явиться.

– І, нарешті, останнє запитання: у чому секрет Вашої майстерності?

– Я закінчила курси професійної фотографії в Парижі. Саме там я отримала солідні знання з основних напрямків фотомистецтва. Але найголовніше – там я зрозуміла, що одного таланту для досягнення творчого успіху недостатньо. Щоб розправити крила й літати, потрібно постійно й старанно вчитися, відточувати свою майстерність, вдосконалювати техніку – працювати над собою.

Zadanie 3. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z fotografką. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki 3.1.–3.4. w zdaniach, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku ukraińskim.

Бажання Ольги мати високу зарплатню зумовило вступ **3.1.** _____
_____.

Ольга вирішила професійно зайнятися фотографією, тому що **3.2.** _____
_____.

На думку Ольги, помилкою фотографів-початківців є **3.3.** _____
_____.

Використовуючи вислів «розправити крила й літати», Ольга має на увазі **3.4.** _____
_____.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (3.1., 3.2., 3.3.).

II.9. Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio (3.4.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
3.1.	до економічного факультету	на факультет економіки / до інженерно-економічного університету
3.2.	це їй до душі / це її улюблена справа / хотіла робити те, що любить	це головне, чим вона хотіла займатися / хоче заробляти на життя улюбленою справою / фотографія їй до душі
3.3.	бажання відразу отримати гроші й визнання	зависокі очікування щодо слави, грошей, визнання / мають зухвалі запити щодо грошей і визнання
3.4.	досягнення творчого успіху / досягти творчого успіху.	досягнення професійного успіху / досягнення успіху в творчості

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
3.1.	на факультет математики / у педагогічний університет / на факультет фотографії
3.2.	її не влаштувала зарплатня / не могла знайти інше місце роботи / не справлялася з обов'язками
3.3.	вважають, що всі їм винні / мають зухвалі запити / мають необгрунтовані бажання / довго чекають / проявляють наполегливість / користуються досвідом фахівців
3.4.	закінчити курси / отримати знання з основних напрямків / мати талант / постійно і старанно вчитися / вдосконалювати техніку / працювати над собою

Zadanie 4. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z fotografką. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu odpowiedz krótko na pytania 4.1.–4.4., tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Na pytania należy odpowiedzieć w języku ukraińskim.

4.1. Що зумовило вступ Ольги до економічного факультету?

4.2. Чому Ольга вирішила професійно зайнятися фотографією?

4.3. Що, на думку Ольги, є помилкою фотографів-початківців?

4.4. Що Ольга має на увазі, використовуючи вислів «розправити крила й літати»?

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (4.1., 4.2., 4.3.,).

II.9. Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio (4.4.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
4.1.	Бажання добре заробляти.	Вона хотіла добре заробляти, щоб бути самодостатньою / самостійною.
4.2.	Вона зрозуміла, що тільки фотографія їй до душі. / Тому що це її улюблена справа.	Вирішила зробити основною справою те, що любить. / Хотіла працювати фотографом, заробляючи на життя.
4.3.	Вони хочуть отримати гроші й визнання відразу.	Вони мають завищі очікування щодо слави, грошей, визнання / Вони мають зухвалі запити щодо грошей і визнання.
4.4.	Досягнення творчого успіху. / Досягти творчого успіху.	Досягнення професійного успіху. / Досягнення успіху в творчості.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
4.1.	Свідомо зробила вибір. / Хотіла викладати математику. / Хотіла стати інженером.
4.2.	Вона не могла знайти іншу роботу. / її не влаштувала зарплата. / Вона не справлялася з обов'язками.
4.3.	Вони вважають, що всі їм винні. / Вони мають зухвалі запити. / Вони мають необґрунтовані бажання. / Довго чекають. / Проявляють наполегливість. / Користуються досвідом фахівців.
4.4.	Закінчити курси. / Отримати знання з основних напрямків. / Мати талант. / Постійно і старанно вчитися. / Постійно вдосконалювати техніку. / Працювати над собою.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 5. (0–4)

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy części (A–C), oraz zdania go dotyczące (5.1.–5.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwą część tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedna z części tekstu pasuje do dwóch zdań.

5.1.	У соціальних спільнотах доводиться підтримувати чужу думку.	
5.2.	Матеріали, одного разу викладені в мережу, можуть спливати в найнесподіваніший момент.	
5.3.	Постійне перебування в мережі призводить до залежності.	
5.4.	Життєві невдачі впливають на ставлення до опублікованих у соцмережах матеріалів.	

А ЯКА ВАША ДУМКА?

- A.** Я помітив, що багато людей використовують соцмережі, щоб показати, як усе в них прекрасно. Наприклад, викладають приголомшливі фотографії з відпустки, хваляться покупкою дорогої речі, діляться смішним відео про kota. Людина щедро клацає вподобайки й залишає в коментарях «серця». Але все різко змінюється, якщо в неї самої справи раптом пішли шкереберть. Позитивна реакція на ту ж інформацію миттєво зникає, у людини з'являється заздрість, образа, злість. Соцмережі дають нам занадто багато можливостей проявити свої гірші риси, такі як агресія, ворожість, роздратування.
- B.** Я давно вже вирішив, що найважливіший засіб духовної гігієни – неучасть у соцмережах. Адже в них немає межі між особистим і громадським життям. Люди часто, не подумавши, публікують в інтернеті всякі дурниці. Скільки разів вам траплялося скинути щось у соцмережі й одразу пошкодувати про це? Не все можна видалити з інтернету. Хочемо ми цього чи ні, інформація там залишається назавжди. А хто її знайде та коли нею скористається, невідомо. Цілком можливо, що неприємний сюрприз вилізе назовні в найбільш невідповідний час. Але люди легковажно продовжують публічно з'ясовувати стосунки, ділитися інтимними подробицями.
- C.** Я відмовився від соцмереж через декілька негативних моментів. По-перше, поруч із тобою немає реального співрозмовника, очі якого ти бачиш. По-друге, якщо ти проводиш в інтернеті багато часу, то так втягуєшся у віртуальне життя, що, відірвавшись від мережі, починаєш відчувати себе як завзятий курець без сигарети. Ти начебто потрапляєш у полон соцмереж. По-третє, бажаючи належати до певної соціальної групи, ти повинен погоджуватися з її членами. Навіть якщо насправді ти маєш зовсім інші погляди на проблему, слід підтакувати. Виникає вплив стада, клану, нормам якого повинні відповідати твої висловлювання.

Вимагання ogólne

II. Розуміння wypowiedzi.

Зда́ючі розуміє [...] різно́родне зло́жене ви́повідзі пи́семне [...].

Вимагання szczególowe

III.4. Зда́ючі зна́йдує в те́ксті́ окре́слоне інформа́ціє (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).

Засады оцєniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

5.1. C

5.2. B

5.3. C

5.4. A

Zadanie 6. (0–5)

Прочитай текст, з якого усунуто п'ять фрагментів. Впиши в ко́жду́ лу́ку́ (6.1.–6.5.) лі́теру́, ко́жо́ю́ означено́ браку́ючі́ фрагмент (A–F), та́к аби́ отримати́ спóјны́ і ло́гічний те́кст.

Увага: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

ПОЛЮВАННЯ НА ТОРНАДО

У Сполучених Штатах Америки існує унікальний вид розваги, що поєднує в собі елементи ризику й наукового дослідження. Це така ризикована гра, яку називають «полюванням на торнадо».

Все почалося в 50-х роках ХХ століття. **6.1.** _____ Зараз таких «спортсменів» налічується більше сотні. У вічних пошуках найдосконаліших методів із прогнозування цих руйнівних явищ, сміливці шукають смертельні торнадо й позують на тлі прекрасних і одночасно страшних пейзажів. Ці люди на машинах переслідують руйнівні вихори. Коли відстань між торнадо й машинами стає мінімальною, мисливці виходять на дорогу і намагаються зняти вихор. **6.2.** _____ Сучасні туристи цієї країни все частіше готові міняти пляжні рушники на хвилюючу можливість побачити торнадо наживо – так і виник цей особливий вид бізнесу.

На США припадають дві третини всіх торнадо в світі. **6.3.** _____ Серед них Оклахома й Техас. Туди заради ураганів приїжджають багато людей. Сезон починається в кінці квітня і триває до червня. Для мисливців за торнадо й, звичайно, для турагентств, які організують для них поїздки, це найурожайніший час. І хоча така робота пов'язана з величезним ризиком і вимагає чималих капіталовкладень, кількість компаній, що пропонують екстремальні тури, все зростає. Скільки ж часу триває ця поїздка?

6.4. _____ Але буває ще дорожче. Наприклад, фірма «Storm Chasing» за 2700 доларів обіцяє показати туристам як мінімум п'ять торнадо. Високий професіоналізм екскурсоводів допомагає правильно визначити наближення цього грізного дива природи. Вивчивши прогноз погоди, гіді з туристами відправляються туди, де поява

ураганів і смерчів найбільш імовірна. **6.5.** _____ Подорожуючи таким автомобілем, легше визначити переміщення торнадо й опинитися вчасно в потрібному місці.

Na podstawie: government.com.ua

- A.** Вона може зайняти від чотирьох до чотирнадцяти днів. Один день у різних туроператорів коштує від 200 до 750 доларів.
- B.** Більшість з них відбувається в так званій алеї торнадо, що включає шість штатів.
- C.** Він вважає, що полювати за торнадо набагато безпечніше, ніж постійно проживати в зоні ризику.
- D.** Потрапити на місце дій допомагає взята напрокат спеціальна машина, оснащена Інтернетом і супутниковою антеною, – своєрідна метеостанція на колесах.
- E.** Тоді з'явилися перші мисливці за торнадо. Згодом це заняття перетворилося на своєрідний вид спорту.
- F.** Це досить небезпечно, але вважається одним з найпопулярніших напрямків відпочинку в США.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].

Wymaganie szczegółowe

III.5. Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

6.1. E

6.2. F

6.3. B

6.4. A

6.5. D

Zadanie 7. (0–8)

Прочитай два тексти dotyczące badań naukowych. Wykonaj zadania 7.1.–7.8. zgodnie z poleceniami.

Текст 1.**ЗА ГРАННЮ МОВЧАННЯ***За М. Анісімовим*

Коли Хел Рівс опритомнів, то виявив, що з ним сталося щось незрозуміле. Може, це сон? Хоча ні, на сон це не було схоже. Реальний світ відчувався цілком чітко, зовсім не так, як уві сні. Рівс побачив перед собою Норберта Соммера, керівника програми, який уважно вдивлявся в його обличчя. Хел спробував було підвестися, та, на свій подив, не відчув себе. Тіла не було, замість нього – порожнеча і безчуттєвість. Зайшов ще хтось. А, це доктор Стайнер. Він став поруч Соммера, і вони разом вдивлялися в Хела.

– Хеле! Ти мене бачиш і чуєш, так? – неголосно запитав Соммер.

«Так, сер, і бачу, і чую», – хотів голосно відповісти Хел Рівс, та це йому не вдалося. Він не почув свого голосу, більше того, він з жахом відзначив, що й говорити йому нічим. Але фраза, народжена в мозку, тут же побігла, відтворювана в літерах на ввімкнутому дисплеї.

– От і добре, – сказав Соммер, прочитавши відповідь Рівса.

Він підійшов до Стайнера і прошептав тому щось на вухо. Стайнер на знак згоди кивнув головою і, знявши окуляри, вийшов з лабораторії.

«Що зі мною?» – запитав Хел, і його запитання тривожно затремтіло на екрані.

– Зараз, зараз, друже. – Соммер розминав пальці, хрустячи суглобами. – Хеле, на тебе вчинили напад. Тебе вбили, Хеле. Ми ще не знаємо, хто цей злочинець, зараз ведеться інтенсивне слідство, але то вторинна справа. Основне полягає в тому, що доктору Стайнеру вдалося врятувати твій мозок, зберегти тебе як особистість. Ми дали тобі нове тіло, власне, не тіло, а спеціальну оболонку найдосконалішого робота. Тепер ти живий робот, уявляєш собі, Хеле, ти – перший робот з людським мозком... Ні, ні, тільки не подумай нічого поганого! Ти тільки здійсниш політ на Юпітер у такому «оформленні», і все. А Стайнер підшукає тобі нове, живе тіло, це не важко.

«Містере Соммере, що ви зробили зі мною?!» – безшумно закричав Хел Рівс з екрана.

Соммер побачив, як застрибали літери, і замахав руками.

– Хеле, друже, не хвилюйся! Основне – не хвилюйся. Ти виконаєш завдання, і доктор Стайнер поверне тобі тіло. Такі операції давно практикуються. Будь певен – все буде прекрасно. Думай про Юпітер. У такому стані тобі там буде легше...

Далі все відбувалося як у тумані. Керівник програми довго й детально пояснював, як влаштовані всі вузли кібернетичного організму робота, в якого вміщено мозок Хела Рівса, і їхні функціональні особливості. Потім потяглися нестерпні години звикання до нового стану. Хел-робот вчився ходити, виконувати різні операції, а над усіма його діями, розумовими і механічними, тяжіла одна думка – він не людина, він – машина. Це заважало вільно виконувати завдання, які ставились перед ним, ця думка розривала його свідомість, доводячи до безпросвітнього трансу. Соммер втішав, заспокоював Хела, весь час наголошував на тимчасовості такої ситуації: «Хеле, після Юпітера ти знову станеш таким, як і всі, повір мені. Доктор Стайнер зробить усе, що від нього залежить».

Потім був політ, був Юпітер, пекельна праця на цьому позбавленому життя гіганті, захоплення і розчарування, радість від проникнення в такий таємничий і далекий світ

і нелюдський біль у мозку від усвідомлення своєї неповноцінності. Далі – повернення на Землю і надія.

Na podstawie: javalibre.com.ua

W zadaniach 7.1.–7.4. z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

7.1. Текст на екрані електронного обладнання – це

- A. запис думок пацієнта.
- B. персональні дані доктора.
- C. звіт про виконання програми.
- D. повідомлення про технічну проблему.

7.2. Хел Рівз втратив здатність

- A. чути співрозмовника.
- B. усвідомлювати факти.
- C. спостерігати за подіями.
- D. усно висловлювати думки.

7.3. Яка подія, відповідно до хронологічної послідовності, відбулася раніше ніж інші?

- A. Хел отримав нове тіло.
- B. Хел став жертвою нападу.
- C. Хел здійснив політ на Юпітер.
- D. Хел переніс медичну операцію.

7.4. З підкресленого фрагменту можна зробити висновок, що

- A. Соммер не дотримався обіцянки.
- B. Соммер заважав роботу тренуватися.
- C. Хел відмовлявся виконувати завдання.
- D. Хел був пригнічений ситуацією, що склалася.

Tekst 2.

МАВПА, ЩО ХОДИЛА ДО КОЛЕДЖУ

А ви бачили документальний фільм від *Animal Planet*: «Мавпа, що ходила до коледжу»? Він присвячений орангутангу Чантеку, який прославився тим, що вивчив мову жестів і мав низку інших інтелектуальних здібностей. Його ім'ям назвали проєкт, що ставить за мету узаконити існування особистості у всіх людиноподібних мавп.

Народившись у дослідницькому центрі в США, Чантек був майже одразу переведений до Університету Теннессі. Перші дев'ять років життя він провів з антропологинею Лін Майлз під її постійним наглядом у спеціально пристосованому трейлері в кампусі. Це вона була категорично проти умов, близьких до зоопарку, з огляду на його особливі здібності. Майлз була керівником дослідницького проєкту з вивчення мавп. Перше, що засвоїв Чантек, були не логічні задачі, і навіть не навички гігієни. Доктор Майлз почала з базових жестів із мови людей з вадами слуху

на позначення привітання або потреб у їжі. Він їх дуже швидко опанував і залюбки спілкувався з оточуючими. Чантек виховувався багато в чому як людська дитина, за певний час він навчився прибирати за собою в кімнаті, використовувати прості інструменти в повсякденні, гратися механічними іграшками.

За виконання завдань Майлз давала Чантеку кишенькові гроші – срібні однодоларові монети. Ви запитаете, для чого мавпі гроші? Справа в тому, що йому дуже сподобалися газовані напої, і він міг їх самостійно купити в автоматі. Чантек дуже журився, коли гроші закінчувались, але згодом зрозумів, що їх можна «заробити», і просив роботу в своєї опікунки.

Якось Майлз взяла його з собою до міста. Там у закусочній він скуштував бургер, картоплю фрі, інший фастфуд. Більш за все Чантеку подобалося морозиво. Жест на позначення цього смаколика він запам'ятав майже одразу. І такі поїздки стали регулярними. Підопічний кожного дня просив Лін про це: вів її на парковку, безпомилково знаходив її автівку серед інших та із задоволенням відкривав дверцята ключем. Якось жінка довго не могла знайти Чантека на території кампусу та раптом застала його... у своєму автомобілі, куди він самостійно забрався. Приголомшену Лін задоволений Чантек зустрів жестом, що позначав «розумник».

Так Чантек провів багато років, він вільно гуляв кампусом, спілкувався з його мешканцями та настільки полюбився академічній спільноті, що його фотографію було включено до випускних альбомів.

Na podstawie: www.dailymotion.com

Uzupełnij luki w emailu 7.5.–7.8. zgodnie z treścią tekstu, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać jego sens. Luki należy uzupełnić w języku ukraińskim.

Імейл:

Привіт, друже!

Як проводиш час на канікулах? Я вчора натрапила на дуже цікавий фільм «Мавпа, що ходила до коледжу». Він – про дуже розумного орангутанга Чантека. Його виховувала вчена-антропологиня, а мешкав він свої перші роки **7.5.** _____

_____. Уяви, опікунці практично одразу вдалося навчити його жестової мови та простих справ по дому. А пізніше, коли щоденні завдання стали звичайними, Лін почала давати Чантеку **7.6.** _____

_____ у якості винагородження за працю.

Всі в околиці звикли до нього, бо він жив майже як звичайний студент. Вчена возила його на машині до міста в кав'ярню. Там з усіх ласощів орангутангу найбільш подобалось їсти **7.7.** _____.

І він був у захваті від таких поїздок. А одного разу бешкетник здивував опікунку тим, що без сторонньої допомоги зміг **7.8.** _____.

Отакий кмітливий! Обов'язково подивись і напиши мені про свої враження.

Марічка

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (7.1., 7.2.).

III.6. Zdający układa informacje w określonym porządku (7.3.).

III.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście (7.4.).

VIII.2 Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym. (7.5., 7.6., 7.7., 7.8.).

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

7.1. A

7.2. D

7.3. B

7.4. D

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
7.5.	у кампусі Університету Теннессі	на території Університету Теннессі / при університеті Теннессі
7.6.	срібні однодоларові монети	кишенькові гроші / срібні монети / однодоларові монети / монети / гроші
7.7.	морозиво	морозиво
7.8.	забратися в автомобіль	залізити в автівку / сісти в машину

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
7.5.	у дослідницькому центрі / у трейлері
7.6.	газованку / інструменти / іграшки
7.7.	бургер / картопля фрі / фастфуд / смаколик
7.8.	відкрити машину / зустріти жестом

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 8. (0–6)

Прочитай текст. З поданих відповіді вибери właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zaznacz jedną z liter: A, B, C albo D.

«БАЛ ХРИЗАНТЕМ»

«Бал хризантем» у харківському екопарку – найбільший в Україні щорічний фестиваль квітів – традиційно проходить у жовтні, і відвідати його можна безкоштовно.

Рекордний за 8.1. _____ квітів та флористичних інсталяцій «Бал хризантем» відвідують десятки тисяч харків'ян і гостей з різних куточків України. Кожної осені екопарк 8.2. _____ всіх, хто хоче помилуватися шістдесятьма тисячами «королів» осені.

Приготуванням до балу зазвичай 8.3. _____ досвідчені флористи. Кожен з них декілька тижнів створює свої шедеври з квітів різних сортів вітчизняної та європейської селекції надзвичайних забарвлень. Щодо 8.4. _____ квіткових фігур організатори завжди тримають інтригу – будуть, наприклад, традиційні ромашка, веселка, павич. А дізнатися, яких ще героїв вирішили зобразити з хризантем цього року, можна буде вже на самому святі. Але іскорки в 8.5. _____ дорослих та дітей завжди миготять від побаченої краси.

Крім безпосереднього споглядання хризантем, що в японській традиції вважається ритуалом, який дарує умиротворення і приносить щастя, на 8.6. _____ чекає розважальна програма.

Na podstawie: old.feldman-ecopark.com

8.1.

- A. кількість
- B. кількості
- C. кількістю
- D. кількосте

8.2.

- A. запрошує
- B. випрошує
- C. відпрошує
- D. перепрошує

8.3.

- A. опікуюсь
- B. опікуєшся
- C. опікується
- D. опікуються

8.4.

- A. розгілля
- B. розмаїття
- C. розгортання
- D. розпускання

8.5.

- A. очах
- B. душах
- C. серцях
- D. головах

8.6.

- A. гості
- B. гостей
- C. гостях
- D. гостям

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

8.1. C

8.2. A

8.3. D

8.4. B

8.5. A

8.6. B

Zadanie 9. (0–4)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (9.1.–9.4.), przekształcając jeden z wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

проходити	японська	шматочки	переходити	куточки	інтрига
-----------	----------	----------	------------	---------	---------

«БАЛ ХРИЗАНТЕМ»

«Бал хризантем» у харківському екопарку – найбільший в Україні щорічний фестиваль квітів – традиційно **9.1.** _____ у жовтні, і відвідати його можна безкоштовно.

Рекордний за кількістю квітів та флористичних інсталяцій «Бал хризантем» відвідують сотні харків'ян і гостей з різних **9.2.** _____ України. Кожної осені екопарк запрошує всіх, хто хоче помилуватися вишуканими квітковими композиціями.

Приготуванням до балу зазвичай опікуються досвідчені флористи, кожен з них декілька тижнів створює свої шедеври з квітів різних сортів вітчизняної та європейської селекції надзвичайних забарвлень. Щодо розмаїття квіткових фігур, організатори завжди тримають **9.3.** _____ – будуть, наприклад, традиційні ромашка, веселка, павич. А дізнатися, яких ще героїв вирішили зобразити з хризантем цьогоріч, можна буде вже на самому святі. Але іскорки в очах дорослих та дітей завжди миготять від побаченої краси.

Крім безпосереднього споглядання хризантем, що в **9.4.** _____ традиції вважається ритуалом, який дарує умиротворення і приносить щастя, на гостей чекає розважальна програма.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

9.1. проходить

9.2. куточків

9.3. інтригу

9.4. японській

Zadanie 10. (0–4)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (10.1.–10.4.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

БУДИНОК-КОШИК

Такий будинок можна побачити в штаті Огайо в США. Він, без сумніву, є одним з найдивніших офісних приміщень у світі. Будівля **10.1.** _____ у 17 тисяч квадратних метрів виконана у формі кошика для покупок і повністю копіює одну з торгових марок свого власника. Дах будівлі вінчають ручки, **10.2.** _____ які, власне, і можна утримати справжній кошик у руках, здійснюючи покупки в супермаркеті. Вони підігріваються в холодну погоду, щоб запобігти обмерзанню скляного даху.

Будівля дещо помпезна: до неї прикріплені дві плити з торговою маркою власника, покриті 23-каратним золотом. На першому поверсі знаходиться схожа на театральну залу аудиторія, де гостям охоче розповідають про цікавинки з історії компанії. Приміщення **10.3.** _____ всім технічним вимогам, поєднуючи в собі естетику, надійність і безпеку.

Цей будинок перетворюється на особливо приголомшливе видовище в нічний час, коли над містом опускається **10.4.** _____, а будівля загоряється у всій своїй красі безліччю підсвічувань і вогнів.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

10.1. площею / розміром

10.2. за

10.3. відповідає

10.4. темрява / тьма / пільма

Zadanie 11. (0–2)

W zadaniach 11.1.–11.2. wpisz obok numeru zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia wszystkie trzy zdania. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

11.1. _____

- Жінка дивилася на вогонь, а перед нею в казанку ... юшка.
- Душа ... від жаги помсти, він заприсягся знайти кривдника!!!
- Скрізь ... робота — переселенці облаштували нові помешкання.

11.2. _____

- На останніх сторінках збірника можна знайти ... й самостійно перевірити вправи.
- З кишень курток робітників завжди стирчали гайкові ... та інші залізні інструменти.
- Раптом у коридорі ледь чутно задзвеніли ... , заскреготав замок.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

11.1. кипіла

11.2. ключі

Zadanie 12. (0–2)

Uzupełnij każde zdanie z luką, tak aby zachować sens zdania wyjściowego (12.1.–12.2.). Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie trzy wyrazy.

12.1. Захоплення мого брата – фотографування дикої природи.

Мій брат _____ дикої природи.

12.2. Наші погляди зовсім різні, тому ми не можемо бути друзями.

Через суттєву _____
наша дружба є неможливою.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

12.1. захоплюється фотографуванням

12.2. різницю в поглядах

Zadanie 13. (0–3)

Przetłumacz na język ukraiński fragmenty podane w nawiasach, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy.

13.1. Моя сестра (*źle znosi lot samolotem*) _____,
завжди їздить потягом.

13.2. Я ніколи (*nie wątpiłem w to*) _____,
що твій батько – дуже розумна людина.

13.3. Кожен може здійснити плани, якщо буде (*pewny swego sukcesu*) _____
_____.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

VIII.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

XIV. Zdający posiada świadomość językową.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

13.1. погано переносить переліт / авіапереліт

13.2. не сумнівався в тому / не сумнівався

13.3. впевнений у своєму успіху / впевнений у власному успіху

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 14. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Ostatnio wiele się mówi o marnowaniu żywności. Twoja klasa chciałaby zorganizować akcję mającą na celu przeciwdziałanie temu zjawisku i zachęcić do udziału w niej kolegów ze szkoły partnerskiej w Ukrainie. Napisz **list** do uczniów z tej szkoły, w którym uzasadnisz potrzebę zorganizowania takiej akcji oraz przedstawisz jej projekt.
2. W dzisiejszych czasach ludzie często decydują się na spędzenie wakacji z dala od miast i kurortów turystycznych, w miejscach, które są odcięte od cywilizacji. Napisz **artykuł**, w którym omówisz przyczyny tego zjawiska, i opiszysz miejsce, które spełniłoby oczekiwania osób zainteresowanych takim wyjazdem.
3. Wiele szkół zdecydowało się na wprowadzenie monitoringu. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz zalety i wady takiego rozwiązania.
4. Niektórzy uważają, że osoby mieszkające w blokach nie powinny mieć psów. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do zapewnienia odpowiednich warunków zwierzętom oraz do relacji właścicieli psów z sąsiadami.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

Любі учні!

Подумайте трохи, скільки їжі ви викинули в цьому тижні. Одну бутерброду і яблуко? Більше? Тепер подумайте, скільки продуктів харчування викинуте по всій країні. Нам потрібно щось зробити! Нам не можна тільки дивитися з боку на таку ситуацію, коли люди на Землі загинають від голоду, а ми так безвідповідально ставимося до їжі. І тому мій клас хоче організувати акцію «Не викидай їжу!». Але ми самі не впораємося, і тому звертаємося до вас по допомогу.

Я думаю, що такі акції дуже потрібні, тому що це мобілізує людей дбайливо ставитися до їжі і допомогає виховувати людей. По-перше ✓ нам треба довідатися, хто нам допоможе. По-друге ✓ в мене є план, щоб зібрати гроші в наших школах і заплатити за потрібні для акції речі. По-третє ✓ ми організуємо уроки в школах, на яких розповімо ✓ що треба робити, щоб

не викидати їжу. Я думала ще про зустріч з людьми в парку або на вулиці, щоб багато хто міг почути наше здання. Що ще ми можемо зробити? Плакати, знімку? Я попрошу мого друга, щоб він написав листа відомій людині, яку цікавить цю проблема. Знаменитість може виступити і залучає до участі в акції більше людей.

Як вам подобаються наша пропозиція? Ви напевно долучитеся на таку справу. Напишіть нам і розкажіть про свої ідеї! Я сподіваюся, що ми разом з вами проведемо цю акцію і зможемо змінити ставлення до продуктів харчування!

Чекаємо на відповідь. Напишіть нам.

Ваші друзі.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.8. Zdający proponuje [...].

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 25–32)

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi, zdający wskazuje cel pisania listu; realizując pierwszy element (uzasadnienie potrzeby zorganizowania akcji), zdający omawia go bardzo powierzchownie: pobieżnie ujmuje temat, podaje jedynie dwa uzasadnienia, ale żadnego nie rozwija; w realizacji drugiego elementu tematu (przedstawienie projektu akcji) zdający uwzględnia kilka różnych aspektów i niektóre z nich przedstawia w sposób bardziej pogłębiony; zakończenie jest zgodne z tematem i treścią listu, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: відповідні zwrot rozpoczynający i kończący list, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, tekst jest uporządkowany, układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny, długość pracy mieści się w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera dwie usterki w zakresie spójności i logiki tekstu.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych (zarówno środków leksykalnych jak i gramatycznych), oprócz środków językowych o wysokim stopniu popularności w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań, np. *дивитися з боку, безвідповідально ставимся до їжі, треба навести довідку, зможемо змінити ставлення до продуктів харчування*.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy językowe, nieliczne błędy zapisu.

Тема́т 2.

Часто в інтернеті можна побачити фотографію будиночка в темному лісі на березі річки або озера, а під нею коментарі: «Теж хочу там!», «Моя мрія!», «Чому я ще не там?» тощо. Сьогодні багато хто не хоче відпочивати в готелях ✓ тільки далеко від великих місць, курортів і цивілізації.

Ці люде люблять тишу, їм не подобається ✓ багато машин, люди на вулицях. Такі люде можуть швидко виїхати з міста і спокійно жити далеко від цивілізації. Для них важне спокой і природа.

Минулого року я був у таким місці.

Це був острів з чистими, п'ясчистими пляжами, на ньому високі гори. Я побудував невеликий будинок на дереві, готувати їжу на вогні. Я не дивився телевізор, не користувався комп'ютером і телефоном. Сьогодні це рідкість для людини. Далеко від цивілізації, близько до природи. Можна сидіти на пляжі і милуватися морем. Також можна ловити рибу, їсти фрукти з дерев. Ніхто до тебе не дзвони, з роботи теж немає шефа, можна спати скільки хочеш і нічого не робиш. А ще можна загорятися, купатися кожен день в морю і нічого не робити.

Одним словом, краще проводити канікули без допомоги бюро подорожей, тільки ти сам. Зроби свій вибур і відпочинь так, як тобі подобається.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V.1. Zdający opisuje [...] miejsca.

V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VII.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 25–32)

Zgodność z poleceniem – 2 punkty:

elementy treści: wprowadzenie zgodne z tematem, zachęcające czytelnika do dalszej lektury; pierwszy element tematu (przedstawienie przyczyn tego zjawiska) został zrealizowany powierzchownie, zdający odnosi się do jednego aspektu (wybór cichego miejsca) i omawia je niezbyt szczegółowo; w realizacji drugiego elementu tematu (opis miejsca odciętego od cywilizacji) zdający odnosi się do jednego argumentu, ale go nie rozwija (relacja z pobytu na wyspie nie jest opisem miejsca); zakończenie wypowiedzi znacznie odbiega od tematu oraz nie jest zgodne z treścią wypowiedzi (zdający odnosi się do podróżowania bez biur podróży); poza tym wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: artykuł nie jest zatytułowany, widoczny zamysł kompozycyjny, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) i zachowane właściwe proporcje między nimi (w przypadku artykułu zakończenie może być puentą, nawet bardzo krótką), pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w dopuszczalnych granicach.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera trzy usterki w spójności i logice na poziomie zdania i akapitu.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych, użyte mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i wykorzystano głównie proste środki językowe.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: praca zawiera bardzo liczne błędy językowe oraz nieliczne błędy zapisu.

Тема 3.

Останнім часом у багатьох школах було вирішено встановити камери відеоспостереження. Це нововведення викликало багато дискусій, тому що моніторинг у навчальних закладах має як плюси, так і мінуси.

У першу чергу до плюсів можна віднести підвищення безпеки учнів. У школі знаходиться дуже багато дітей за всіма встежити просто неможливо. І тут на допомогу приходять камери відеоспостереження. Вони допомагають, наприклад, вчасно розняти б'ються учнів , або дозволяють швидко допомогти дитині, яка втратила свідомість. За допомогою камер можна знайти завязтого прогульника , або зняти кримінальну прегоду, відеозапис якої стане в пригоді при розслідуванні. Відеоспостереження зможе допомогти адміністрації школи контролювати навчальний процес у цілому. Крім того, відеокамери, встановлені не тільки в шкільних коридорах, але і в кабінетах, будуть дисциплінувати і учнів, і вчителів.

Але, безсумнівно, в даному рішенні існують і негативні моменти. По-перше, порушуються особисті кордони. Постає питання: наскільки етично підглядати за життям класу? Адже відчуття, що за тобою стежать не дуже приємне. Багато хто буде почувати себе дискомфортно. Другим, але не менш значущим мінусом, є ціна системи моніторингу. Купівля та встановлення високоякісного обладнання коштує великих грошей. А за безпеку дітей, очевидно, батьки платять із власної кишені.

Підсумовуючи, можна погодитися з тим, що установка моніторингу в школах – дорога ідея, яка гарантує безпеку, але натомість обмежує особисте життя учнів.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V.8. Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.

V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 25–32)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, zgodna z treścią rozprawki; zdający odnosi się do obydwu elementów (plusów i minusów) tematu, obydwa popiera argumentami i wspiera przykładami; podsumowanie wypowiedzi jest adekwatne do tematu i zgodne z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu; praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy nie przekracza dopuszczalnych granic.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera usterek w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, w wypowiedzi użyte zróżnicowane środki leksykalne i gramatyczne, które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia, np. *підвищення безпеки учнів; камери відеоспостереження, встановлені не тільки в шкільних коридорах, але і в кабінетах; наскільки етично підглядати за життям класу*. W pracy występują fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, np. *за всіма встежити просто неможливо; знайти завзятого прогульника; адже відчуття, що за тобою стежать, не дуже приємне; за безпеку дітей, очевидно, батьки платять із власної кишені*.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: w pracy występują nieliczne błędy językowe oraz nieliczne błędy zapisu.

Тема 4.

Якщо хтось вирішив купити собаку або інші тварину, він повинен добре подумати. Собака це найкраща подруга людини, але, щоб він був щасливий, він повинен жити в хороших умовах. Я думаю, що багатопверхові будинки це погане місце для собаки.

Людина яка живе в квартирі й хоче купити собаку, повинна пам'ятати, що вона «купує» також нові обов'язковості. Тепер їй кожен день треба гуляти з собакою, робити покупки для собаки і час від часу разом з нею гратися.

Деякі люди після покупки собаки про це забувають і ніхто не піклується про собаку, і в результаті часто господар віддає собаку в притулок. [У притулках для собак і котів погані умови життя. Там завжди дуже багато тварин. Собаки і кішки живуть у маленьких клітках і рідко гуляють на свіжому повітрі.]

У багатоповерхівці собака також є проблемом для сусідів, якщо він голосно й часто гавкає. Якщо в когось маленькі діти або його сусіди це старші люди, гавкіт собаки це неприємний факт. Собака з якого немає можливості багато бігати, напевно багато гавкає. Тільки собака який живе на дачі й багато бігає, може бути щасливий. Люди не повинні забувати про те, що собаці потрібна увага.

Я думаю, що квартира в багатоповерхівці це погане місце для собаки, хоча собака це друг людини, і від нього багато користі. Але тварини повинні жити блиско до природи. Якщо хтось хоче купити собаку, він повинен почати з покупки дачі, на якій собака буде щасливий.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

V.8. Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.

V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 25–32)

Zgodność z poleceniem – 3 punkty:

elementy treści: teza jest zgodna z tematem i argumentacją przedstawioną w rozwinięciu; zdający wyraża swoją opinię, negatywny stosunek do pomysłu trzymania psów w blokach, a w rozwinięciu konsekwentnie rozpatruje wady tego pomysłu; pierwszy element (zapewnienie odpowiednich warunków zwierzętom) jest zrealizowany powierzchownie, chociaż zdający odnosi się do tego elementu na początku i na końcu rozwinięcia. Tyle że

podaje tylko „listę” odpowiednich warunków, a żadnego nie rozwija; drugi element (relacja właścicieli psów z sąsiadami) również został zrealizowany powierzchownie i bardzo pobieżnie: zdający odnosi się do jednego aspektu – problemu szczekania psów w blokach – i omawia go niezbyt szczegółowo; podsumowanie wypowiedzi jest zgodne z tematem, ale odbiega od treści rozwinięcia, w zakończeniu zdający odnosi się do korzyści z posiadania psa; praca zawiera fragment odbiegający od tematu (fragment dotyczący schroniska dla psów i kotów jest luźno związany z tematem i niezwiązany z elementami);

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) w odpowiednich proporcjach; tekst jest uporządkowany i podzielony na akapity, długość pracy nie przekracza dopuszczalnych granic.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera jedną usterkę w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 1 punkt: praca charakteryzuje się ograniczonym zakresem leksyki: zdający kilka razy powtarza wyrazy, np. *поганий, хорошиї, базамо*, w pracy użyto słownictwa przede wszystkim o wysokim stopniu pospolitości, ale występują dość urozmaicone struktury gramatyczne, np. zdania złożone warunkowe. W związku z tym, że ta praca tylko częściowo spełnia wymagania określone dla 2 pkt, jest kwalifikowana na poziom niższy.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: w pracy występują liczne błędy językowe oraz bardzo liczne błędy zapisu.

2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony)

Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do ich niepełnosprawności. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego. W przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie podstawowym dla absolwentów niesłyszących przygotowuje się odrębny arkusz egzaminacyjny, natomiast w przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie rozszerzonym – do potrzeb absolwentów niesłyszących dostosowuje się arkusz standardowy. Dostosowania te obejmują między innymi:

- możliwość dołączenia pod tekstem glos (wyjaśnień w języku obcym znaczenia trudniejszych wyrazów z tekstu) lub tłumaczenia wybranych wyrazów na język polski
- możliwość uproszczenia tekstu pod względem leksykalnym
- zmniejszenie liczby opcji odpowiedzi w zadaniach wyboru wielokrotnego z czterech (A, B, C, D) do trzech (A, B, C).

Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących jest przedstawiona w TABELI 5.

TABELA 5. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I–V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wymagania szczegółowe: I, III, V, VII, VIII, IX, XIII, XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I–V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wymagania szczegółowe: I, III, V, VII, VIII, IX, XIII, XIV
CZAS TRWANIA	120 minut	zgodnie z <i>Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym</i>
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość funkcji i środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej	

2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • III.1.–III.9. • VIII.1., VIII.2. 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • III.1.–III.10. • VIII.1., VIII.2., VIII.5., VIII.6.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub adaptowane	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 500–800 wyrazów	ok. 1400–1750 wyrazów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie zadania otwarte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zdania/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania 	zadania zamknięte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie zadania otwarte, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zdania/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	18 zadań (4–5 wiązek, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	18 zadań (4–5 wiązek, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	36%	40%

2.5.2. Znajomość funkcji i środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość funkcji i środków językowych (leksykalno-gramatycznych) są oparte na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • VII.1.–VII.15. • XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • I.1.–I.14. • VIII.2., VIII.3. • XIV
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 35–43)	określony w <i>Informatorze</i> (str. 35–43)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub adaptowane	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: <ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie 	zadania zamknięte wyboru wielokrotnego oparte na tekście zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.:

	zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: <ul style="list-style-type: none"> układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych 	<ul style="list-style-type: none"> zadanie z lukami transformacje słowotwórstwo tłumaczenie gramatyzacja set leksykalny
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	18 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	14 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	36%	31%

2.5.3. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.1.P: <ul style="list-style-type: none"> I.1.–I.14. V.1.–V.12. VII.1.–VII.15. VIII.1., VIII.3. XIII XIV 	określone w podstawie programowej III.1.R: <ul style="list-style-type: none"> I.1.–I.14. V.1.–V.13. VII.1.–VII.15. VIII.3. XIII XIV
LICZBA WYPOWIEDZI	2 zadania	1 zadanie
FORMY WYPOWIEDZI	zadanie 1.: odpowiedzi na pytania dotyczące materiału ikonograficznego (ilustracja lub zdjęcie) zadanie 2.: krótki tekst użytkowy/informacyjny (np. e-mail, wpis na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji (sekcja 1.3.5.)
CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	zadanie 1.: materiał ikonograficzny (ilustracja lub zdjęcie), którego dotyczą trzy pytania zadanie 2.: jedno zadanie (bez możliwości wyboru), polecenie w języku polskim; w treści zadania podano trzy elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	zadanie 1.: liczba wyrazów nie jest określona zadanie 2.: 60–120 wyrazów	200–250 wyrazów
PUNKTACJA	wypowiedzi są oceniane przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami:	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami:

	<p>zadanie 1.: odpowiedź na każde pytanie jest oceniana w skali od 0 do 2 punktów</p> <p>zadanie 2.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • treść: od 0 do 4 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 1 punktu • zakres i poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów <p>Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych zamieszczono poniżej, wraz z krótkim komentarzem (sekcja 2.5.5.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów. <p>Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych zamieszczono w sekcji 1.3.8., wraz z krótkim komentarzem.</p>
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	28%	29%

2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym są omówione szczegółowo w sekcji 1.3.5.

Przykładowe zadania do części pisemnej na poziomie rozszerzonym wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 87–116.

2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Zadanie 1.

W ocenie odpowiedzi na każde z trzech pytań bierze się pod uwagę adekwatność wypowiedzi zdającego do pytania i treści ilustracji lub zdjęcia. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 2 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Ocena odpowiedzi komunikatywnych i zgodnych z treścią pytania / materiału ikonograficznego (jeżeli pytanie dotyczy materiału ikonograficznego)

	odpowiedź poprawna	drobne błędy	poważne błędy
odpowiedź pełna	2	2	1
odpowiedź niepełna*	1	1	0
równoważnik zdania	1	0	0

* Przykładowo: zdający odpowiedział tylko na część pytania lub jego odpowiedź jest częściowo zgodna z treścią pytania i/lub materiałem ikonograficznym

Uszczegółowienia do zadania 1.

1. Zdający otrzymuje 2 punkty, jeżeli udzielił pełnej odpowiedzi, zgodnej z treścią pytania i zamieszczonym w arkuszu materiałem ikonograficznym (jeżeli pytanie dotyczy materiału ikonograficznego), odpowiedział na pytanie pełnym zdaniem, a odpowiedź jest bezbłędna lub występują w niej drobne błędy.
2. Zdający otrzymuje 1 punkt, jeżeli:
 - a) udzielił pełnej odpowiedzi, zgodnej z treścią pytania i materiałem ikonograficznym (jeżeli pytanie dotyczy materiału ikonograficznego), w której występują poważne błędy,
 - b) udzielił niepełnej odpowiedzi*, która jest bezbłędna lub występują w niej drobne błędy,
 - c) odpowiedź zdającego jest zgodna z treścią pytania i materiału ikonograficznego (jeżeli pytanie dotyczy materiału ikonograficznego) oraz w pełni poprawna językowo, ale zdający nie odpowiedział pełnym zdaniem (np. użył równoważnika zdania).
3. Zdający otrzymuje 0 punktów, jeżeli:
 - a) udzielił odpowiedzi niezgodnej z treścią pytania i/lub materiałem ikonograficznym (jeżeli pytanie dotyczy materiału ikonograficznego),
 - b) udzielił odpowiedzi, która jest niekomunikatywna,
 - c) udzielił niepełnej odpowiedzi*, w której występują poważne błędy,
 - d) nie odpowiedział pełnym zdaniem (np. użył równoważnika zdania) i odpowiedź nie jest w pełni poprawna językowo,
 - e) udzielił odpowiedzi w języku polskim,
 - f) nie udzielił odpowiedzi na pytanie lub odpowiedział wymijająco, np. *Я не знаю*.
4. Za poprawny uznajemy zapis liczebnika cyfrą.

Zadanie 2.*Treść*

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu.

- Za podpunkt, do którego zdający **odniósł się** w pracy, przyjmuje się komunikatywną wypowiedź zdającego, która w minimalnym stopniu odnosi się do danego podpunktu polecenia.
- Za podpunkt **rozwinęty** w pracy przyjmuje się komunikatywną wypowiedź zdającego, która odnosi się do danego podpunktu polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
- Jako podpunkt, do którego zdający **się nie odniósł**, traktowana jest wypowiedź zdającego, która (a) nie realizuje danego podpunktu polecenia lub (b) realizuje go w sposób całkowicie niekomunikatywny.

* Przykładowo: zdający odpowiedział tylko na część pytania lub jego odpowiedź jest częściowo zgodna z treścią pytania i/lub materiałem ikonograficznym

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i obydwa rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami wypowiedzi. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB wypowiedź zawiera nieliczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź zawiera liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu LUB wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość

Zakres i poprawność środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

poprawność środków językowych	<ul style="list-style-type: none"> brak błędów nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację 	<ul style="list-style-type: none"> liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> liczne błędy często zakłócające komunikację bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację
zakres środków językowych			
zadawalający zakres środków językowych	3 pkt	2 pkt	1 pkt
ograniczony zakres środków językowych	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo ograniczony zakres środków językowych	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 40 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, w kryterium spójności i logiki wypowiedzi przyznaje się 0 punktów, natomiast w kryterium zakresu i poprawności środków językowych – maksymalnie 1 punkt. W takich pracach oznacza się błędy.
6. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres i poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym zostały szczegółowo opisane w sekcji 1.3.8.

2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 1. (0–4)

Прeczyтай чотири тексти. З поданих відповіді вибери właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z liter: A, B albo C.

Текст 1.

Tekst własny

1.1. Автор плаката запрошує

- A. у мандрівку островами.
- B. на прогулянку зоопарком.
- C. до відвідування спектаклю.

Текст 2.

Літо – це сезон збору врожаю. На ринках повно овочів і фруктів з наших садів і полів. Якщо їх виростили без використання хімічних засобів, поспішайте потішити не тільки ваш шлунок. **1.2.** _____ Маску з них легко зробити і в домашніх умовах. Але, щоб вона не стікала з лица, додайте прямо в овочеве або фруктове пюре вівсяну муку, мед і натуральний йогурт.

Na podstawie: www.032.ua

1.2. Яке з речень треба вставити в пропуск?

- A.** В супермаркетах його можна знайти у відділах екопродукції.
- B.** Навіть молодші школярі знають про необхідність правильного харчування.
- C.** Овочі та фрукти також стануть у пригоді для щоденного догляду за обличчям.

Текст 3.

Ваш літак з Гельсінкі затримується на кілька годин? Всі номери в найближчих готелях зайняті, і ви маєте сидіти в будівлі аеропорту? Не біда! У спеціальному залі очікування для пасажирів є все необхідне, щоб чудово відпочити й смачно поїсти. Зал поділений на кімнати з диванами й телевізорами, тут є бібліотека, комп'ютер, широке ліжко, і навіть кішка є, щоб було зовсім по-домашньому. У кухні в холодильнику мандрівники знайдуть продукти, з яких зможуть приготувати собі їжу. Задоволення відчути себе як вдома і відпочити обійдеться в п'ятдесят доларів.

Na podstawie: skybooking.ua

1.3. Зал очікування аеропорту в Гельсінкі нагадує

- A.** салон літака.
- B.** зручну квартиру.
- C.** невеликий ресторан.

Текст 4.**ЦІКАВІ ІСТОРІЇ ВІД ПРОФЕСІОНАЛІВ**

Друзі! Хочу поділитися з вами своєю історією, бо з досвідом їх зібралось чимало. Одного разу до мене звернулися друзі хлопця, який потрапив до лікарні з переломом ноги. Йому наклали гіпс і залишили в лікарні. Від молодих людей я дізналася, що вони хочуть приготувати для цього хлопця сюрприз, бо він виграв престижний конкурс архітектурних проєктів. Я прийняла їхнє замовлення і закрилася на кілька годин у своїй кухні. Якщо сюрприз – то сюрприз! Наступного дня з величезним тортом у вигляді хмарочоса я з'явилася в лікарні в хлопця. Торт був чудовий. Для його виготовлення я спекла три бісквіти і приготувала два кілограми шоколадного крему. Всі були вражені!

Na podstawie: varosh.com.ua

1.4. Цей текст написав

- A.** архітектор.
- B.** кондитер.
- C.** лікар.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymagania szczegółowe

III.2. Zdający określa intencje nadawcy lub autora tekstu (1.1.).

III.5. Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (1.2.).

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.3.).

III.3. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.4.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1.1. C

1.2. C

1.3. B

1.4. B

Zadanie 2. (0–3)

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–D) do każdej części tekstu (2.1.–2.3.).

Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

Uwaga: jeden nagłówek został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

A. Ідеальне місце для туристів

B. Теорії Бермудського трикутника

C. Аварії в Бермудському трикутнику

D. Способи дістатися до Бермудських островів

БЕРМУДИ

2.1.	
------	--

Бермудські острови – це група з 360 невеликих островів у Західній Атлантиці. На Бермудах багато сонячного світла. Клімат там теплий. Тут є безліч красивих курортів і комфортабельних готелів для відвідувачів, які шукають відпочинку на тихих піщаних пляжах.

2.2.	
------	--

Бермудські острови також відомі завдяки Бермудському трикутнику. Так називається район між Бермудами, Пуерто-Рико і Флоридою, де з 1945 року розбилося багато літаків. Також тут затонуло кілька суден, у тому числі «Ель Фаро» з 33 пасажирами на борту в 2015 році.

2.3.

Деякі люди кажуть, що легендарна цивілізація Атлантиди все ще живе глибоко на дні океану, і саме тому ця територія небезпечна. Інші кажуть, що в цьому винні НЛО. Але більшість дослідників вважає, що в Бермудському трикутнику немає нічого загадкового.

Na podstawie: tsikavi-fakty.com.ua

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymaganie szczegółowe

III.1. Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2.1. A

2.2. C

2.3. B

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj trzy teksty (A–C) o pierwszym dniu pracy oraz zdania 3.1.–3.4. Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jeden z tekstów pasuje do dwóch zdań.

A.	Мій перший робочий день закінчився катастрофою. На щастя, я не втратив роботу! Вранці, збираючись, я зіпсував свою нову сорочку, тому що праска була занадто гарячою. Отже, врешті-решт я одягнув футболку та джинси, але коли я приїхав до офісу, побачив, що всі працівники в офіційному одязі! Бос виявився дуже суворим і по-справжньому розлютився. Він висловив очікування, що я буду виглядати професійно та щодня носитиму сорочку та краватку.
-----------	---

B.	У свій перший день на новій роботі я одягла елегантний одяг, який дозволяв мені відчувати себе впевнено. Виявилось, що особа, з якою я мала працювати, була відсутня. Я намагалася отримати інформацію від інших людей, але вони були зайняті. Я не знала, що робити. Щойно начальниця помітила проблему, вона підійшла до мене, усміхнулася, представила мене моїй новій команді і відповіла на всі мої запитання. Незабаром мені сподобалася нова робота!
-----------	---

С.	У перший день я прийшов на роботу в офіційному одязі й відразу зустрівся зі своєю начальницею. Вона сказала мені, що робити, але я не зовсім зрозумів. Я не мав сміливості сказати, що мені потрібно більше інформації. Я просто вдавав, що знаю, що робити. Але насправді я все робив неправильно, і моя керівниця була розчарована мною. Наприкінці дня вона сказала мені, що це було своєрідним випробуванням. Я провалив його, і мені доведеться знову шукати роботу.
-----------	---

Na podstawie: happymonday.ua

У перший день на роботі ця людина

3.1.	була звільнена.	
3.2.	отримала допомогу від керівника.	
3.3.	була занадто сором'язливою, щоб запитати, що робити.	
3.4.	не відповідала дрескоду.	

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

Wymaganie szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

3.1. C

3.2. B

3.3. C

3.4. A

Zadanie 4. (0–7)**Прочитай текст. Wykonaj zadania 4.1.–4.7. zgodnie z poleceniami.****ХАРКІВСЬКИЙ ЗООПАРК ЗАПРОШУЄ ВОЛОНТЕРІВ**

На території Харківського зоопарку утримується понад вісім тисяч тварин. Обслуговувати таке господарство тільки силами співробітників зоопарку неможливо, тому тут вже багато років діє волонтерський проєкт «Друзі Харківського зоопарку». За цей час у зоопарку працювало близько двох тисяч волонтерів. Цього року зоосад відкрив набір добровольців-помічників на новий сезон.

Працювати волонтери будуть по три години на день і тільки в суботи й неділі. Головна вимога – добровольцю має бути не менше вісімнадцяти років.

Щопонеділка в зоопарку відбуваються зустрічі волонтерів. Новим членам показують територію зоопарку, розповідають про особливості роботи. Після інструктажу новенькі отримують яскраві футболки й шапочки з написом «Волонтер».

Помічникам не можна входити у вольєри, давати тваринам їжу. Цим займаються професіонали. Завдання ж волонтерів – чергувати біля тварин і дбати про дотримання відвідувачами елементарних правил зоопарку. Наприклад, вони слідкують за тим, щоб люди не годували тварин, не заходили за огорожу.

На знак подяки Харківський зоопарк пропонує волонтерам безкоштовне відвідування звіринця з екзотичними тваринами, а також надає можливість вчити англійську мову на курсах, які проходять у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

Na podstawie: zoo.kharkov.ua

Прочитай zdania 4.1.–4.4. Zaznacz znakiem X w tabeli, które zdania są zgodne z treścią tekstu (P – Prawda), a które – nie (F – Fałsz).

		P	F
4.1.	У Харківському зоопарку цього року реалізують новий волонтерський проєкт.		
4.2.	Волонтерів за роботою можна буде зустріти в зоопарку у вихідні дні.		
4.3.	Стати волонтером зоопарку може тільки повнолітня людина.		
4.4.	Добровольці стежать за поведінкою гостей зоопарку.		

Uzupełnij luki w zdaniach 4.5.–4.7. zgodnie z treścią tekstu, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać jego sens. Luki należy uzupełnić w języku ukraińskim.

4.5. Знайомство нових волонтерів із зоопарком проходить кожного _____
_____.

4.6. Добровольцям Харківського зоопарку видадуть _____
й _____.

4.7. У Харківському національному університеті волонтерам зоопарку пропонують
_____.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 4.7.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym (4.5., 4.6., 4.7.).

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4.1. F

4.2. P

4.3. P

4.4. P

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
4.5.	понеділка	понеділека
4.6.	футболки (й) шапочки	футболкі (й) шапочкі / футболки (й) шапки
4.7.	вчити англійську мову на курсах / відвідувати курси англійської мови / безкоштовні курси англійської мови	ходити на курси англійської мови / вчити англійську мову

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
4.5.	вихідного / дня / неділі	odpowiedź niezgodna z tekstem
	w poniedziałki	odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu
4.6.	футболки / шапочки / написи	odpowiedź niezgodna z tekstem
4.7.	вчити іноземну мову / відвідувати курси / вчити мову	brak precyzji
	годувати тварин	odpowiedź niezgodna z tekstem
	відвідати звіринець з екзотичними тваринами	odpowiedź niezgodna z tekstem

ZNAJOMOŚĆ FUNKCJI I ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 5. (0–5)

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk 5.1.–5.5. Wpisz jedną z liter A–G w każdą lukę.

Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
плив	побутом	пригощали	трудному	продадуть	новому	глядачів

СВІТ НАВИВОРИТ

Телеканал «1+1» має багато проєктів, які привертають увагу сучасних **5.1.** _____. Одним з них є тревел-шоу «Світ навиворіт». Веде цю програму Дмитро Комаров. У **5.2.** _____ випуску передачі він розповість про дивні, на перший погляд, традиції та звичаї різних країн. Ви дізнаєтесь про плем'я короваїв з Нової Гвінеї, яке мешкає у будиночках на деревах. Заради зйомок мандрівник декілька днів **5.3.** _____ на човні річкою та болотами. Дмитро познайомить вас з **5.4.** _____ найвіддаленішого племені ваорані в Еквадорі, члени якого ще 50 років тому вважали себе єдиними мешканцями Землі. А ще ви побачите, як на ринку в Пакистані місцеві жителі **5.5.** _____ Дмитра солодошами, такими як морквяна халва та цукерки «на розлив». І ще багато цікавого. Не пропустіть!

Na podstawie: 1plus1.ua

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

5.1. G

5.2. F

5.3. A

5.4. B

5.5. C

Zadanie 6. (0–3)

Przeczytaj zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

6.1. Мій друг вступив _____ університету.

- A. в
- B. до
- C. на

6.2. Дмитро вже три роки займається _____ .

- A. футбол
- B. футболу
- C. футболом

6.3. Пані Маріє, на якому поверсі Ви _____ ?

- A. мешкаєте
- B. мешкаємо
- C. мешкають

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

6.1. B

6.2. C

6.3. A

Zadanie 7. (0–4)

Do każdego pytania (7.1.–7.4.) dobierz właściwą odpowiedź (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedna odpowiedź została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnego pytania.

PYTANIA:

7.1. Можна подивитися твою книжку?

7.2. Які книжки тобі подобаються?

7.3. Де ти взяла це видання?

7.4. Ти візьмеш мене туди з собою?

ODPOWIEDZI:

A. Я більше люблю детективи.

B. У книгарню, за рогом.

C. Знайшла в міській бібліотеці.

D. Звичайно, залюбки.

E. Звісно, бери.

7.1.	7.2.	7.3.	7.4.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający [...] reaguje [...] w typowych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

VII.10. Zdający [...] udziela [...] pozwolenia (7.1.).

VII.5. Zdający wyraża [...] swoje upodobania [...] (7.2.).

VII.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia (7.3.).

VII.12. Zdający wyraża [...] zgodę na spełnienie prośby [...] (7.4.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

7.1. E

7.2. A

7.3. C

7.4. D

Zadanie 8. (0–3)

Ułóż w odpowiedniej kolejności wszystkie wyrazy podane w nawiasach, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania 8.1.–8.3. Nie należy zmieniać formy podanych wyrazów. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

8.1. Ми (одна / сестрою / на / одну / з / схожі).

Ми _____.

8.2. Я (з / розмовляю / по / друзями / часто / інтернету).

Я _____.

8.3. Батько (за / три / маму / старший / роки / на).

Батько _____.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

8.1. з сестрою схожі одна на одну

8.2. часто розмовляю з друзями по інтернету

8.3. старший за маму на три роки

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 9. (0–6)

Popatrz na zdjęcie. Odpowiedz na pytania 9.1.–9.3. pełnymi zdaniem w języku ukraińskim. W pytaniu 9.3. nie musisz udzielać prawdziwej odpowiedzi, możesz ją wymyślić.

Źródło: rosignol.com.ua

9.1. Опиши ситуацію, представлену на фотографії.

9.2. Яку пораду можна дати цій парі?

9.3. Ти міг/могла б узяти участь в експерименті «Тиждень без смартфона»? Чому?

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.1. Zdający opisuje ludzi [...], miejsca [...].
- V.2. Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z [...] teraźniejszości.
- V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- VIII.1. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych [...].

Przykładowe ocenione wypowiedzi

- 9.1. *Дівчина та хлопець знаходяться в помешканні. Дівчина обурена, тому що її хлопець грає на смартфоні.*
- 9.2. *Приділяйте увагу близькій людині, проводьте менше часу з смартфоном!*
- 9.3. *Так, цікавий експеримент.*

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 120–123)

- 9.1. 2 punkty – odpowiedź pełna, jest zgodna z treścią pytania i materiałem ikonograficznym, bezbłędna.
- 9.2. 2 punkty – odpowiedź pełna, jest zgodna z treścią pytania, występują w niej drobne błędy.
- 9.3. 1 punkt – odpowiedź jest zgodna z treścią pytania oraz w pełni poprawna językowo, ale zdający nie odpowiedział pełnym zdaniem.

Zadanie 10. (0–8)

Ostatnio pomagasz swojej starszej sąsiadce. W e-mailu do kolegi z Kijowa:

- napisz, dlaczego zdecydowałeś/zdecydowałaś się jej pomagać
- wyjaśnij, na czym polega Twoja pomoc
- opisz reakcję sąsiadki na Twoją pomoc.

Napisz swoją wypowiedź w języku ukraińskim. Podpisz się jako **XYZ**.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić **od 60 do 120 wyrazów** (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność **pełnego** przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (1 punkt), zakres i poprawność środków językowych (3 punkty).

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2. Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
- V.7. Zdający wyraża i opisuje uczucia i emocje.
- VII.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VIII.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Przykładowa oceniona wypowiedź

Привіт, Миколо!

Ти знаєш, останнім часом я допомагаю бабусі, яка живе навпроти.

Вона погано почувається і не може виходити на вулиці, а її рідні живуть в іншому місті. Вона тут зовсім одна, тому я вирішив допомогти їй.

Я не роблю нічого особливого: ходжу в магазин на покупки, виношу сміття й купую в аптеці ліки.

Сусідка дуже зраділа, коли я запропонував їй свою допомогу. Вона каже, що їй подобається розмовляти з мною.

Я сподіваюся, що скоро сусідка буде почуватися краще, але я все одно буду їй допомогати.

А що нового в тебе? Пиши.

Бувай, XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 120–123)

Treść – 4 punkty: zdający odniósł się do wszystkich podpunktów polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: praca jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu.

Zakres i poprawność środków językowych – 3 punkty: nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, zadowalający zakres środków językowych.

2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)

Uwaga: numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części dotyczącej poziomu rozszerzonego bez dostosowania (str. 87–116.)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 5. (0–4)

Przeczytaj trzy teksty (A–C) oraz zdania 5.1.–5.4. Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedna z części tekstu pasuje do dwóch zdań.

5.1.	У соціальних спільнотах доводиться підтримувати чужу думку.	
5.2.	Матеріали, одного разу викладені в мережу, можуть спливати в найнесподіваніший момент.	
5.3.	Постійне перебування в мережі призводить до залежності.	
5.4.	Життєві невдачі впливають на ставлення до опублікованих у соцмережах матеріалів.	

А ЯКА ВАША ДУМКА?

- A.** Я помітив, що багато людей використовують соцмережі, щоб показати, як усе в них прекрасно. Наприклад, викладають приголомшливі фотографії з відпустки, хваляться покупкою дорогої речі, діляться смішним відео про kota. Людина щедро клацає вподобайки й залишає в коментарях «серця». Але все різко змінюється, якщо в неї самої справи раптом пішли шкереберть. Позитивна реакція на ту ж саму інформацію моментально зникає, у людини з'являється заздрість, образа, злість. Соцмережі дають нам занадто багато можливостей проявити свої гірші риси, такі як агресія, ворожість, роздратування¹.
- B.** Я давно вже вирішив, що найважливіший засіб духовної гігієни – неучасть у соцмережах. Адже в них немає межі між особистим і громадським життям. Люди часто, не подумавши, публікують в інтернеті всякі дурниці. Скільки разів вам траплялося скинути щось у соцмережі й одразу пошкодувати про це? Не все можна видалити з інтернету. Хочемо ми цього чи ні, інформація там залишається назавжди. А хто її знайде та коли нею скористається, невідомо. Цілком можливо, що неприємний сюрприз вилізе назовні в найбільш невідповідний час. Але люди легковажно продовжують публічно з'ясовувати стосунки, ділитися інтимними подробицями.
- C.** Я відмовився від соцмереж через декілька негативних моментів. По-перше, поруч із тобою немає реального співрозмовника, очі якого ти бачиш. По-друге, якщо ти проводиш в інтернеті багато часу, то так втягуєшся у віртуальне життя, що, відірвавшись від мережі, починаєш відчувати себе як завзятий курець без сигарети. Ти начебто потрапляєш у полон² соцмереж. По-третє, бажаючи належати до певної соціальної групи, ти повинен погоджуватися з її членами. Навіть якщо насправді ти маєш зовсім інші погляди на проблему, слід підтакувати. Виникає вплив стада, клану, нормам якого повинні відповідати твої висловлювання.

¹ Роздратування – подразнення.

² Потрапляєш у полон – dostajesz się do niewoli.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

5.1. C

5.2. B

5.3. C

5.4. A

Zadanie 7. (0–8)

Przeczytaj dwa teksty dotyczące badań naukowych. Wykonaj zadania 7.1.–7.8. zgodnie z poleceniami.

Tekst 1.

ЗА ГРАННЮ МОВЧАННЯ

За М. Анісімовим

Коли Хел Рівс опритомнів¹, то виявив, що з ним сталося щось незрозуміле. Може, це сон? Хоча ні, на сон це не було схоже. Реальний світ відчувався цілком чітко, зовсім не так, як уві сні. Рівс побачив перед собою Норберта Соммера, керівника програми, який уважно вдивлявся в його обличчя. Хел спробував було підвестися, та, на свій подив, не відчув себе. Тіла не було, замість нього – порожнеча і безчуттєвість. Зайшов ще хтось. А, це доктор Стайнер. Він став поруч Соммера, і вони разом вдивлялися в Хела.

– Хеле! Ти мене бачиш і чуєш, так? – неголосно запитав Соммер.

«Так, сер, і бачу, і чую», – хотів голосно відповісти Хел Рівс, та це йому не вдалося. Він не почув свого голосу, більше того, він з жахом відзначив, що й говорити йому нічим. Але фраза, народжена в мозку, тут же побігла, відтворювана в літерах на ввімкнутому дисплеї.

– От і добре, – сказав Соммер, прочитавши відповідь Рівса.

Він підійшов до Стайнера і прошептав тому щось на вухо. Стайнер на знак згоди кивнув головою і, знявши окуляри, вийшов з лабораторії.

«Що зі мною?» – запитав Хел, і його запитання тривожно затремтіло на екрані.

– Зараз, зараз, друже. – Соммер розминав пальці, хрустячи суглобами. – Хеле, на тебе вчинили напад. Тебе вбили, Хеле. Ми ще не знаємо, хто цей злочинець, зараз ведеться інтенсивне слідство, але то вторинна справа. Основне полягає в тому, що доктору Стайнеру вдалося врятувати твій мозок, зберегти тебе як особистість. Ми дали

тобі нове тіло, власне, не тіло, а спеціальну оболонку найдосконалішого робота. Тепер ти живий робот, уявляєш собі, Хеле, ти – перший робот з людським мозком... Ні, ні, тільки не подумай нічого поганого! Ти тільки здійсниш політ на Юпітер у такому «оформленні», і все. А Стайнер підшукає тобі нове, живе тіло, це не важко.

«Містере Соммере, що ви зробили зі мною?!» – безшумно закричав Хел Рівс з екрана.

Соммер побачив, як застрибали літери, і замахав руками.

– Хеле, друже, не хвилюйся! Основне – не хвилюйся. Ти виконаєш завдання, і доктор Стайнер поверне тобі тіло. Такі операції давно практикуються. Будь певен – все буде прекрасно. Думай про Юпітер. У такому стані тобі там буде легше...

Далі все відбувалося як у тумані. Керівник програми довго й детально пояснював, як влаштовані всі вузли кібернетичного організму робота, в якого вміщено мозок Хела Рівса, і їхні функціональні особливості. Потім потяглися нестерпні години звикання до нового стану. Хел-робот вчився ходити, виконувати різні операції, а над усіма його діями, розумовими і механічними, тяжіла одна думка – він не людина, він – машина. Це заважало вільно виконувати завдання, які ставились перед ним, ця думка розривала його свідомість, доводячи до безпросвітнього трансу. Соммер втішав, заспокоював Хела, весь час наголошував на тимчасовості такої ситуації: «Хеле, після Юпітера ти знову станеш таким, як і всі, повір мені. Доктор Стайнер зробить усе, що від нього залежить».

Потім був політ, був Юпітер, пекельна праця на цьому позбавленому життя гіганті, захоплення і розчарування, радість від проникнення в такий таємничий і далекий світ і нелюдський біль у мозку від усвідомлення своєї неповноцінності. Далі – повернення на Землю і надія.

Na podstawie: javalibre.com.ua

¹ **Опритомнів** – повернувся до свідомості.

W zadaniach 7.1.–7.4. z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

7.1. Текст на екрані електронного обладнання – це

- A. запис думок пацієнта.
- B. персональні дані доктора.
- C. звіт про виконання програми.
- D. повідомлення про технічну проблему.

7.2. Хел Рівс втратив здатність

- A. чути співрозмовника.
- B. усвідомлювати факти.
- C. спостерігати за подіями.
- D. усно висловлювати думки.

7.3. Яка подія, відповідно до хронологічної послідовності, відбулася раніше ніж інші?

- A. Хел отримав нове тіло.
- B. Хел став жертвою нападу.
- C. Хел здійснив політ на Юпітер.
- D. Хел переніс медичну операцію.

7.4. З підкресленого фрагменту можна зробити висновок, що

- A. Соммер не дотримався обіцянки.
- B. Соммер заважав роботу тренуватися.
- C. Хел відмовлявся виконувати завдання.
- D. Хел був пригнічений ситуацією, що склалася.

Tekst 2.**МАВПА, ЩО ХОДИЛА ДО КОЛЕДЖУ**

А ви бачили документальний фільм від *Animal Planet*: «Мавпа, що ходила до коледжу»? Він присвячений орангутангу Чантеку, який прославився тим, що вивчив мову жестів і мав низку інших інтелектуальних здібностей. Його ім'ям назвали проєкт, що ставить за мету узаконити існування особистості у всіх людиноподібних мавп.

Народившись у дослідницькому центрі в США, Чантек був майже одразу переведений до Університету Теннессі. Перші дев'ять років життя він провів з антропологією Лін Майлз під її постійним наглядом у спеціально пристосованому трейлері в кампусі¹. Це вона була категорично проти умов, близьких до зоопарку, з огляду на його особливі здібності. Майлз була керівником дослідницького проєкту з вивчення мавп. Перше, що засвоїв Чантек, були не логічні задачі, і навіть не навички гігієни. Доктор Майлз почала з базових жестів із мови людей з вадами слуху на позначення привітання або потреб у їжі. Він їх дуже швидко опанував і залюбки спілкувався з оточуючими. Чантек виховувався багато в чому як людська дитина, за певний час він навчився прибирати за собою в кімнаті, використовувати прості інструменти в повсякденні, гратися механічними іграшками.

За виконання завдань Майлз давала Чантеку кишенькові гроші – срібні однодоларові монети. Ви запитаете, для чого мавпі гроші? Справа в тому, що йому дуже сподобалися газовані напої, і він міг їх самостійно купити в автоматі. Чантек дуже журився, коли гроші закінчувались, але згодом зрозумів, що їх можна «заробити», і просив роботу в своєї опікунки.

Якось Майлз взяла його з собою до міста. Там у закусоchній він скуштував бургер, картоплю фрі, інший фастфуд. Більш за все Чантеку подобалося морозиво. Жест на позначення цього смаколика він запам'ятав майже одразу. І такі поїздки стали регулярними. Підопічний кожного дня просив Лін про це: вів її на парковку, безпомилково знаходив її автівку серед інших та із задоволенням відкривав дверцята ключем. Якось жінка довго не могла знайти Чантека на території кампусу та раптом застала його... у своєму автомобілі, куди він самостійно забрався. Приголомшену Лін задоволений Чантек зустрів жестом, що позначав «розумник».

Так Чантек провів багато років, він вільно гуляв кампусом, спілкувався з його мешканцями та настільки полюбився академічній спільноті, що його фотографію було включено до випускних альбомів.

Na podstawie: www.dailymotion.com

¹ Кампус – університетське містечко.

Uzupełnij luki w emailu 7.5.–7.8. zgodnie z treścią tekstu, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać jego sens. Luki należy uzupełnić w języku ukraińskim.

Імейл:

Привіт, друже!

Як проводиш час на канікулах? Я вчора натрапила на дуже цікавий фільм «Мавпа, що ходила до коледжу». Він – про дуже розумного орангутанга Чантека. Його виховувала вчена-антропологиня, а мешкав він свої перші роки **7.5.** _____
 _____ . Уяви, опікунці практично одразу
 вдалося навчити його жестової мови та простих справ по дому. А пізніше, коли щоденні
 завдання стали звичайними, Лін почала давати Чантеку **7.6.** _____
 _____ у якості винагородження за працю.
 Всі в околиці звикли до нього, бо він жив майже як звичайний студент. Вчена возила
 його на машині до міста в кав'ярню. Там з усіх ласощів орангутангу найбільш
 подобалось їсти **7.7.** _____ . І він
 був у захваті від таких поїздок. А одного разу бешкетник здивував опікунку тим, що
 без сторонньої допомоги зміг **7.8.** _____ .

Отакий кмітливий! Обов'язково подивись і напиши мені про свої враження.

Марічка

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (7.1., 7.2.).

III.6. Zdający układa informacje w określonym porządku (7.3.).

III.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście (7.4.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym. (7.5., 7.6., 7.7., 7.8.).

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

7.1. A

7.2. D

7.3. B

7.4. D

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
7.5.	у кампусі Університету Теннессі	на території Університету Теннессі / при університеті Теннессі
7.6.	срібні однодоларові монети	кишенькові гроші / срібні монети / однодоларові монети / монети
7.7.	морозиво	морозиво
7.8.	зібратися в автомобіль	залізи в автівку / сісти в машину

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
7.5.	у дослідницькому центрі / у трейлері
7.6.	газованку / інструменти / іграшки
7.7.	бургер / картопля фри / фастфуд / смаколик
7.8.	відкрити машину / зустріти жестом

2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym

Do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego może przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał oraz od tego, czy danego języka uczył się w szkole.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym sprawdza ogólną kompetencję komunikacyjną absolwentów w zakresie wybranego języka obcego na poziomie zaawansowanym. W tym celu sprawdzane jest opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego (podstawa programowa III.DJ).

Dodatkowo absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają również prawo rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z matematyki, biologii, chemii, fizyki, historii oraz geografii, przygotowane w języku będącym drugim językiem nauczania, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie o systemie oświaty.

2.6.1. Część ustna

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego w zakresie tworzenia złożonych, wieloaspektowych, spójnych i logicznych, płynnych wypowiedzi ustnych, reagowania językowego w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz przetwarzania tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych, III. Tworzenie wypowiedzi, IV. Reagowanie na wypowiedzi, V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe: I. Zakres tematyczny, IV. Tworzenie wypowiedzi ustnych, VI. Reagowanie w formie ustnej, VIII. Przetwarzanie tekstu w formie ustnej, IX. Wiedza o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem, XIII. Stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych, XIV. Świadomość językowa.

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego członka zespołu przedmiotowego, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z dwóch zadań i zawiera materiał ikonograficzny i pytania/polecenia w języku obcym do zadania 1. oraz polecenie w języku polskim do zadania 2.

Przebieg egzaminu oraz ogólną charakterystykę poszczególnych zadań przedstawiono w TABELI 6.

TABELA 6. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym

	PRZEBIEG EGZAMINU CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu pytania związane z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 1 minuty
Zadanie 1. Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1. składa się z trzech części: a, b, c. • W każdej z części a i b zdający formułuje ok. jednogminutową wypowiedź dotyczącą jednego z dwóch zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zadanie 1c: zdający formułuje ok. dwugminutową wypowiedź dotyczącą obu zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zagadnienie, którego dotyczy wypowiedź w każdej części zadania 1., jest wskazywane przez egzaminującego w formie pytania lub polecenia do omówienia; jest ono również wydrukowane w zestawie dla zdającego. 	maks. 4 minuty 1a: 1 minuta 1b: 1 minuta 1c: 2 minuty
Zadanie 2. Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 2. składa się z dwóch części: a, b. • Zadanie 2a: zdający wygłasza ok. trzygminutową prezentację na temat podany w zestawie egzaminacyjnym. W prezentacji zdający musi dogłębnie omówić temat w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu. Polecenie jest sformułowane w języku polskim. Zdający ma ok. 2 minut na przygotowanie prezentacji. • Zadanie 2b: zdający odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką prezentacji i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Zdający powinien udzielać rozwiniętych, pogłębionych odpowiedzi. W trakcie odpowiedzi udzielanych przez zdającego egzaminujący dwukrotnie lub trzykrotnie inicjuje rozmowę, np. poprzez poproszenie o dodatkowe wyjaśnienia, zachęcenie do pogłębienia wybranych aspektów odpowiedzi. Na udzielenie pełnych odpowiedzi na 3 pytania zdający ma ok. 5 minut. 	maks. 10 minut 2a: 5 minut (wliczając czas na przygotowanie wypowiedzi) 2b: 5 minut

2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana pod względem: (a) zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniem oraz (b) umiejętności językowych.

Ocena zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniem jest dokonywana osobno dla:

- wypowiedzi w zadaniu 1. (od 0 do 6 punktów)
- prezentacji w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów) oraz
- odpowiedzi na pytania w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów).

Ogółem za zgodność wypowiedzi z poleceniem zdający może uzyskać maksymalnie 14 punktów.

Ocena umiejętności językowych jest dokonywana dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności struktur leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania, i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi. Ogółem za umiejętności językowe zdający może uzyskać maksymalnie 16 punktów.

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym wraz z krótkim komentarzem.

2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Zgodność z poleceniem

Zadanie 1. W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę stopień, w jakim zdający rozwinął swoją wypowiedź w odniesieniu do czterech elementów, odpowiednio po jednym w zadaniach 1a i 1b oraz dwóch w zadaniu 1c. Elementy w każdym z powyższych zadań rozumiane są jako zagadnienia wskazane w pytaniach/poleceniach egzaminującego, na których powinna koncentrować się wypowiedź zdającego.

- Jako element, do którego zdający *nawiązał*, należy uznać komunikatywną wypowiedź, w której zdający odniósł się do zagadnienia wskazanego w poleceniu i bardzo pobieżnie / ogólnikowo / krótko je omówił.
- Element należy uznać za *rozwinęty*, jeżeli zdający nawiązał do zagadnienia wskazanego w poleceniu i wnikliwie omówił co najmniej jeden jego aspekt.
- Zdający *nie nawiązał* do elementu wówczas, kiedy w swojej wypowiedzi odniósł się do zagadnienia, nie omawiając go nawet pobieżnie, LUB kiedy jego wypowiedź nie dotyczyła zagadnienia wskazanego przez egzaminującego, LUB kiedy jego wypowiedź była całkowicie niekomunikatywna.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 6 punktów, zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A

Do ilu elementów zdający nawiązał?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Zadanie 2a. Prezentacja. W ocenie prezentacji bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- zgodność wypowiedzi z poleceniem, w tym omówienie tematu w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu
- stopień złożoności argumentacji
- spójność i logika wypowiedzi
- kompozycja wypowiedzi.

Wypowiedź ocenia się najpierw w odniesieniu do kryteriów a. i b., przyznając punkty zgodnie z TABELĄ B1.

TABELA B1

	liczba aspektów z polecenia omówionych w prezentacji			
	3	2	1	0
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź na temat argumentacja złożona 	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź na temat argumentacja prosta 	2 pkt	1 pkt	0 pkt	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź częściowo na temat argumentacja złożona 	1 pkt	0 pkt	0 pkt	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź częściowo na temat argumentacja prosta 	0 pkt			
wypowiedź nie na temat				

Jeżeli zgodnie z TABELĄ B1 wypowiedź zdającego została oceniona na co najmniej 1 punkt, ocenia się ją następnie w odniesieniu do kryteriów c. i d., przyznając punkty zgodnie z TABELĄ B2.

TABELA B2

1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź jest zorganizowana jako całość, jest spójna i logiczna ORAZ wypowiedź zawiera rozwinięcie oraz wstęp i/lub podsumowanie
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych dla 1 pkt LUB wypowiedź została oceniona na 0 pkt zgodnie z TABELĄ B1

Wypowiedź „na temat” to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, a wszystkie elementy treści się z nią wiążą. Wypowiedź „częściowo na temat” to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, ale nie wszystkie elementy treści się z nią wiążą, zawiera fragmenty odbiegające od tematu.

Oceny stopnia złożoności argumentacji dokonuje się na podstawie wnikliwości, z jaką zdający omawia temat. Argumentacja „złożona” określa argumentację pogłębioną, tzn. nieskupiającą się wyłącznie na doświadczeniach bliskich i bezpośrednio znanych zdającemu, oraz taką, w której argumenty są poparte omówieniem i różnorodnymi przykładami. Argumentacja „prosta” natomiast określa argumentację powierzchowną, skupioną przede wszystkim na doświadczeniach bliskich zdającemu, w której argumenty mają głównie charakter ogólnikowy.

Wypowiedź „zorganizowana jako całość” to wypowiedź podzielona na części (segmenty), których liczba i uporządkowanie odpowiadają realizowanym funkcjom retorycznym (np. teza – argumenty – konkluzja). Wypowiedź nie może być jedynie zbiorem sekwencji myśli niepowiązanych ze sobą w całość, a liczba segmentów lub ich objętość nie może być nieproporcjonalna do ich roli w wypowiedzi. Oceny spójności wypowiedzi dokonuje się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej pomiędzy kolejnymi zdaniami i częściami następującymi bezpośrednio po sobie. Powiązania pomiędzy zdaniami/częściami wypowiedzi mogą, ale nie muszą być wyrażone za pomocą środków językowych, takich jak *Zacznę od...*, *Przechodząc do...*, *Kolejnym argumentem może być...*, *Za takim rozwiązaniem przemawia również...*, *Podsumowując*

Zadanie 2b. Odpowiedzi na trzy pytania. W ocenie odpowiedzi udzielonych przez zdającego na trzy pytania zadane przez egzaminującego bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- adekwatność odpowiedzi do zadanego pytania
- stopień złożoności argumentacji
- adekwatność reakcji zdającego w problemowych sytuacjach komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego.

Wypowiedzi ocenia się najpierw w odniesieniu do kryteriów a. i b., przyznając punkty zgodnie z TABELĄ C1.

TABELA C1

Na ile pytań zdający odpowiedział adekwatnie?	W ilu odpowiedziach zdający zaprezentował złożoną argumentację?			
	3	2	1	0
3	3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Jeżeli zgodnie z TABELĄ C1 wypowiedzi zdającego zostały ocenione co najmniej na 1 punkt, ocenia się je następnie w odniesieniu do kryterium c., przyznając punkty zgodnie z TABELĄ C2.

TABELA C2

1 pkt	zdający reaguje adekwatnie we wszystkich lub w znacznej części problemowych sytuacji komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi nie spełniają warunku określonego dla 1 pkt LUB wypowiedzi zostały ocenione na 0 pkt zgodnie z TABELĄ C1

Adekwatna odpowiedź na pytanie to wypowiedź zdającego skoncentrowana na zagadnieniu sformułowanym przez egzaminującego.

Adekwatna reakcja w problemowej sytuacji komunikacyjnej stworzonej przez egzaminującego określa wypowiedź zdającego, która stanowi wystarczającą realizację problemu postawionego przed zdającym. Oznacza to, że reakcja zdającego (a) powinna odnosić się wyłącznie do aspektu merytorycznego pytania oraz (b) nie powinna być niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięta.

Umiejętności językowe

W ocenie umiejętności językowych bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- zakres środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- wymowa (od 0 do 3 punktów)
- płynność wypowiedzi (od 0 do 3 punktów).

Umiejętności językowe zdającego zaprezentowane podczas całego egzaminu ocenia się przyznając punkty zgodnie z poniższymi tabelami.

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź różnorodna pod względem frazeologicznym (związki wielowyrazowe, idiomy itp.) • szeroki zakres środków gramatycznych • szeroki zakres środków leksykalnych • precyzja użytych środków językowych • brak powtórzeń lub nieliczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
4 pkt	<i>aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków gramatycznych • zadowalający zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź, zdający dość często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i> • dość liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
2 pkt	<i>aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków gramatycznych • ograniczony zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź, zdający bardzo często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i> • liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź nie spełnia większości warunków określonych dla 1 pkt ALBO • brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • sporadyczne błędy gramatyczne • sporadyczne błędy leksykalne • błędy nie zakłócają komunikacji
4 pkt	<i>aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • dość liczne błędy gramatyczne • dość liczne błędy leksykalne • błędy sporadycznie zakłócają komunikację ALBO <ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
2 pkt	<i>aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy gramatyczne • liczne błędy leksykalne • błędy dość często zakłócają komunikację ALBO <ul style="list-style-type: none"> • bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • brak wypowiedzi ALBO <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna ALBO <ul style="list-style-type: none"> • bardzo liczne błędy gramatyczne i leksykalne, często zakłócające komunikację

Wymowa

3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • sporadyczne usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • sporadyczne usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • dość częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • dość częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie zakłócają komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie/czasami zakłócają komunikację
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • błędy w wymowie często zakłócają komunikację • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

3 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, jednakże nie są one nienaturalne
2 pkt	w wypowiedzi występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; czasami zakłócają odbiór komunikatu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano zdającemu 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem w obydwu zadaniach, to za umiejętności językowe przyznaje się również 0 punktów.
2. Jeżeli za zakres środków leksykalno-gramatycznych przyznano zdającemu 0 punktów, to za poprawność środków leksykalno-gramatycznych przyznaje się również 0 punktów.

Zdający, który przystąpił do realizacji tylko jednego zadania, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNO- GRAMATYCZNYCH	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKSYKALNO- GRAMATYCZNYCH	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
1 zadanie	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (na poziomie dwujęzycznym) znajdują się na stronach 176–184.

2.6.2. Część pisemna**2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu**

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z urządzenia do odtwarzania płyt CD lub plików mp3.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.DJ: I, II.1.–II.11., VIII.2., VIII.5.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane, czytane przez rodzimych użytkowników języka
CZAS TRWANIA NAGRANIA	ok. 30 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)

TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte, np.: wybór wielokrotny, dobieranie zadania otwarte, np.: zdania/tekst z lukami, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	15 zadań (3-4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych są oparte na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.DJ: I, III.1.–III.12., VIII.2., VIII.5., VIII.6.
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1700–2100 wyrazów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte, np.: wybór wielokrotny, dobieranie zadania otwarte, np.: zdania/tekst z lukami, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	16 zadań (3-4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	27%

2.6.2.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) są oparte na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.DJ: I, VIII.2., VIII.3., XIII, XIV
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 168–175)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty oryginalne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte oparte na tekście, np.: <ul style="list-style-type: none"> • wybór wielokrotny • dobieranie zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: <ul style="list-style-type: none"> • zadanie z lukami • transformacje • słowotwórstwo • tłumaczenie fragmentów zdań • gramatyzacja • set leksykalny
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	14 zadań (3-4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	23%

2.6.2.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu argumentacyjnego z elementami opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji itp. w formie rozprawki, artykułu publicystycznego lub listu formalnego, np. do redakcji czasopisma (sekcja 2.6.2.5.). Zdający dokonuje wyboru jednego z dwóch podanych w poleceniu tematów i tworzy wypowiedź liczącą od 300 do 350 wyrazów. Każdy temat zawiera trzy elementy, które zdający powinien omówić w rozwinięciu pracy.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej III.DJ: I, V.1.–V.13., VII.1.–VII.15., VIII.1.–VIII.3., VIII.5., VIII.6., IX, XIII, XIV
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 4 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 4 punktów. Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej wraz z krótkim komentarzem przedstawiono poniżej (sekcja 2.6.2.7.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki, **zależnie od tematu**, powinien wyrazić aprobatę albo dezaprobatę wobec omawianego zagadnienia albo przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki, np.: *moim zdaniem, takie rozwiązanie ma dużo zalet...; uważam, że taka decyzja będzie miała negatywne skutki...; są plusy i minusy takiej decyzji...; ... ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów.*
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika

- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie dwujęzycznym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 185–208.

2.6.2.6. Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które:
 - zmieniają znaczenie wyrazu
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która:

- nie jest wystarczająco precyzyjna
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku ukraińskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
 4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku ukraińskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
 5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

2.6.2.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		

	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów / cech / określeń, żadnego nie rozwijając/ uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument / cechę / określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Trzeci element tematu				
5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w TABELI A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania elementów treści

1. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj.
 - w przypadku rozprawki, w której zdający przedstawia swoją opinię, określać, jakie stanowisko w danej sprawie zajmuje zdający, np. *Я вважаю, що це чудова ідея. На мій погляд, це хибний вибір. Я вважаю, що таке рішення має багато переваг. Таке рішення може принести як користь, так і шкоду.*
 - w przypadku rozprawki „za i przeciw” wskazywać, że będą rozpatrywane wady i zalety / dobre i złe strony, np. *Таке рішення має свої переваги та недоліки. Цю проблему можна розглядати як з позитивного, так і з негативного боку.*
 Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.:
 - wskazuje na rozpatrywanie tylko wad ALBO tylko zalet w rozprawce „za i przeciw”
 - jest stwierdzeniem lub pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający, np. *Чи вдала це ідея?; Дуже важко вирішити, добре це чи погано; Я не знаю, що думати з цього приводу.*
 - zdający określa wyłącznie stanowisko innych osób w rozprawce, w której ma wyrazić własną opinię, np. *Багато людей вважають, що це гарна ідея, але є й ті, хто думає інакше..*
2. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli np.
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie (np. teza zapowiada argumenty za i przeciw, a w rozwinięciu zdający przedstawia tylko wady albo tylko zalety)
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą (np. teza zapowiada omawianie pozytywnych stron jakiegoś zjawiska, a w rozwinięciu przedstawione są również jego wady).
 W przypadku rozprawki, w której zdający przedstawia swoją opinię, jest akceptowane podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą, pod warunkiem że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Дійсно, багато хто вважає, що таке рішення не принесе фінансового зиску, але, на мою думку, гроші – не головне.*
3. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
4. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
5. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
6. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
3. Segmentacja	R	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
4. Długość pracy	R	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za *zgodność z poleceniem* ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność/różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością/różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością/ różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości <p>ALBO</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *гарний, цікавий*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *Він вибився з сил* zamiast *Він став безсилим від напруженої роботи*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Підсумовуючі свої міркування, я хочу відзначити...*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które

nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа, журнал*, np. *serial*

„Przyjaciele”, в журналі „Świat Dysku”.

Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. Я прочитає Nowe Horyzonty. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

2.6.2.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 7.

TABELA 7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie dwujęzycznym

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczone „pionową falą” na marginesie.

2.6.3. Zakres środków gramatycznych

Zakres środków językowych na poziomie dwujęzycznym odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, znajomości których można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadpodstawowej na poziomie B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

RZECZOWNIK

1. Formy gramatyczne rzeczowników wszystkich czterech deklinacji liczby pojedynczej i mnogiej, np. *дівчина, дерево, стіл, ножиці, вікно, сім'я, музей, школа, час, мужність* ze szczególnym uwzględnieniem:

w rzeczownikach deklinacji pierwszej:

- form gramatycznych rzeczowników grupy miękkiej, typu: *алея, історія*
- form celownika i miejscownika liczby pojedynczej grupy twardej, typu: *рука, нога, муха* z fonetyczną zmianą к, г, х w ц, з, с, np. *руці, нозі, мусі*
- form narzędnika liczby pojedynczej grupy miękkiej, typu: *праця – працею*, i grupy mieszanej typu: *межа – межею*
- form dopełniacza liczby mnogiej rzeczowników, w których występuje zjawisko ikawizmu, np. *ноги – ніг* oraz zjawisko е, о wtórnego, np. *землі – земель, кухня – кухонь*

w rzeczownikach deklinacji drugiej:

- form dopełniacza liczby pojedynczej z fleksją -а (-я), np. *стіл – стола, олівець – олівця*
- form dopełniacza liczby pojedynczej z fleksją у (-ю), np. *народ – народу, вогонь – вогню*
- stosowania zakończenia -а (-я) lub -у (-ю) w dopełniaczu liczby pojedynczej w zależności od znaczenia słowa, np. *листопада – листопаду, листа – листу*
- form wołacza liczby pojedynczej, w którym występuje wymiana к, г, х z ч, ж, ш przed zakończeniem -е, np. *чоловік – чоловіче, друг – друже*

w rzeczownikach deklinacji trzeciej:

- form narzędnika liczby pojedynczej ze zjawiskiem podwojenia fonetycznego spółgłosek i ikawizmem, np. *сіллю, ніччю*
- form narzędnika liczby pojedynczej, np. *любов'ю, кров'ю* oraz form rzeczownika *мату*

w rzeczownikach deklinacji czwartej:

- występowania w przypadkach zależnych sufiksu -ат- (-ят-) lub -ен-, np. *плем'я – племені*

ORAZ

- rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych na spółgłoskę lub -о, np. *велетень, край, батько*, lub nazwy osobowe, np. *Андрій, Ярослав*
- rzeczowników rodzaju żeńskiego lub dwurodzajowych zakończonych na -а -я, np. *сосна, рука, листоноша, сирота, тихоня*, lub nazwy osobowe, np. *Микола, Катерина*
- rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -о -е -я, np. *крило, море, життя*
- rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na spółgłoskę, np. *любов, піч, сіль, тінь* i słowo *мату*
- rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -а -я, np. *гуся, дівча, ім'я*
- rzeczowników mających inny rodzaj niż w języku polskim, np. *шоколад, оркестр, гімназія, афіша*

- liczby mnogiej rzeczowników rodzaju męskiego, np. *друзе – друзі*, rzeczowników rodzaju żeńskiego, np. *сестра – сестри* i rzeczowników rodzaju nijakiego, np. *дерево – дерева*
 - formy miejscownika rzeczowników z przyimkami «в/у», «на», «за» np. *у коридорі, на вулиці, за столом*
 - formy gramatyczne nazwisk ukraińskich męskich i żeńskich typu: *Березівський/Березівська, Біловерхий/Біловерха, Заєць, Кривоніс, Миколаєнко, Олексієнко, Швець*.
2. Rzeczowniki określające nazwy mieszkańc6w, narodowość, zaw6d, np. *українець – українка – українци; вчитель – вчителька – вчителі*.
 3. Rzeczowniki nieodmienne rodzaju nijakiego typu: *кіно, журі, меню, ательє*.
 4. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej typu: *чергова, учений, майбутнє*.
 5. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej typu: *співчуття, колосся, кисень, посуд*.
 6. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej typu: *канікули, окуляри, джинси, фінанси*.
 7. Wolacz rzeczowników, np: *сестро, Маріє, лікарю, Олеже*.
 8. Liczba mnoga rzeczowników oznaczających młode zwierzęta, np. *кошеня – кошенята, ягня – ягнята*.
 9. Formy dopełniacza rzeczowników liczby mnogiej typu: *плем'я - плем'я/племені, ім'я - ім'я/імені*.
 10. Rzeczowniki zdrobniałe, np. *річенька, вовчок, столик*.
 11. Formy gramatyczne rzeczowników typu: *громадянин, киянин, болгарин*.
 12. Tworzenie imion odojcowskich, np. *Михайлович – Михайлівна, Кузьмич – Кузьмівна, Юрійович – Юрїївна*.
 13. Skr6ty literowe i ich rodzaj gramatyczny, np. *ООН, США, внз, рацс*.

PRZYMIOTNIK

1. Formy gramatyczne przymiotnik6w twardo- i miękkotematowych wszystkich rodzaj6w liczby pojedynczej i mnogiej typu: *молодий, літній, розумні*.
2. Przymiotniki jakościowe typu: *добрий, веселий, кислий, зелений*.
3. Przymiotniki relacyjne typu: *залізний, сонячний, український*.
4. Przymiotniki dzierżawcze typu: *батьків автомобіль, батькова хата, батькове майно*.
5. Przymiotniki złożone typu: *довгоочікуваний, лісостеповий, правобережний, волелюбний, вуглецевмісний, двометровий, угро-фінський, навчально-виховний, історико-культурний, м'ясо-молочний, кисло-солодкий, південно-східний, літературно-художній*.
6. Przymiotniki zdrobniałe z przyrostkiem -еньк-, -есеньк-, -ісінк-, -юсінк-, np. *гарненький, манесенький, свіжісінський, тонюсінський*.
7. Przymiotniki z przyrostkiem -уват-, -юват-, -оват-, -овит-, np. *білуватий, синюватий, стовбоватий, грошовитий*.
8. Stopniowanie przymiotnik6w:
 - stopień wyższy, np. *цікавіший, ширший, холодніший*
 - stopień najwyższy, np. *найцікавіший, найширший, найхолодніший*.
9. Stopniowanie przymiotnik6w (złożona forma):
 - stopień wyższy, np. *більш цікавий, менш вдалий*

- stopień najwyższy, np. *найбільш зручний, найменш приємний, щонайсильніший, якнайшвидший*.

ZAIMEK

1. Formy gramatyczne zaimków:

- osobowych bez przyimka i z przyimkiem, np. *він – його – у нього, вона – її – у неї*
- pytających i względnych, np. *хто, що, який, котрий, скільки, чий*
- wskazujących, np. *цей, той, це, те, ця, та, ці, ті, такий*
- dzierżawczych, np. *мій, твій*
- przeczących, np. *ніхто, ніщо, нікого, нічого*
- nieokreślonych z partykułami: *аби-, де-, ні-, -сь, -небудь*, np. *абихто, деякий, чийсь, що-небудь* z przyimkami i bez przyimków
- zwrotnego siebie i wyrażenia *один одного*
- określających typu: *весь, цілий, кожен, всякий, самий*.

LICZEBNIK

1. Formy gramatyczne liczebników głównych.

2. Związek liczebników głównych z rzeczownikami i przymiotnikami ze szczególnym uwzględnieniem liczebników: 1, 2, 3, 4, np. *дві цікаві книги, чотири здібних учні* oraz liczebników zakończonych na: 1, 2, 3, 4, np. *двадцять дві цікаві книги, тридцять чотири здібні учні*.
3. Formy liczebników porządkowych z uwzględnieniem form w konstrukcjach określających czas i datę, np. *о пів на першу, 1-е вересня, 25-го березня, 1981-го року*.
4. Formy gramatyczne wyrazów określających ilość, np. *(не)багато, (де)кілька*.
5. Formy liczebników zbiorowych, np. *двоє, троє, обоє, четверо*.
6. Formy liczebników ułamkowych, np. *одна третя, півтори години, дві сьомих, одна ціла і дві п'ятих*.

CZASOWNIK

1. Formy bezokolicznika zakończone na: *-ти*, np. *питу, взяти, сісти, бігти*.
2. Formy osobowe czasowników pierwszej koniugacji czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego, z uwzględnieniem czasowników typu: *бити, виту, білити, знати, будувати, полоти, кинути, нести*.
3. Formy osobowe czasowników drugiej koniugacji czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego, z uwzględnieniem czasowników typu: *бачити, варити, стояти, спати, бігти, бурмотіти*.
4. Formy osobowe czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników nieregularnych, np. *дати, їсти, відповісти, розповісти, бути*.
5. Formy osobowe czasowników zwrotnych typu: *захоплюватися, митися, знайомитися*.
6. Formy czasu przeszłego ze szczególnym uwzględnieniem form rodzajowych trzeciej osoby liczby pojedynczej typu: *нести – він ніс, вона несла, воно несло*.
7. Formy osobowe czasowników dokonanych i niedokonanych, np. *писати – написати, ловити – піймати, брати – взяти, викидати – викинути, розрізати – розрізати*.
8. Czasowniki zwrotne niemające odpowiedników zwrotnych w języku polskim, np. *повернутися – wrócić* i czasowniki niezwrótne niemające odpowiedników niezwrótnych w języku polskim, np. *дружити – przyjaźnić się*.

9. Formy trybu rozkazującego w 2. osobie liczby pojedynczej i mnogiej, np. *зайди – зайдіть, заходь – заходьте, сядь – сядьте, сідай – сідайте*.
10. Formy trybu rozkazującego na -мо, oraz z partykułami «нумо», «хай», «нехай», np. *Ходімо щедрувати! Нумо танцювати! Хай він розповідає*.
11. Czasowniki ze słowami «треба», «можна», «варто», np. *треба вчити, можна відпочити, варто прочитати*.
12. Formy trybu przypuszczającego z partykułą «б/би», np. *повідомив би, сказала б*.
13. Czasowniki bezosobowe typu: *розвидняється, кортить, сутеніє, вечоріє, прочитано, розпочато, буде вибито, було розглянуто*.
14. Imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe czasu teraźniejszego i przeszłego, np. *сяючий, написаний, скошений, прочитаний, будуючи, побачивши*.
15. Imiesłowy przymiotnikowe czynne czasu teraźniejszego, np. *квітучий, живучий, лежачий, стоячий*.
16. Imiesłowy przymiotnikowe czynne czasu przeszłego, np. *пожовклий, навислий, осілий, почорнілий*.
17. Imiesłowy przymiotnikowe bierne czasu przeszłego, np. *(зі)знаний, (по)сіяний, (с)творений, окрилений, (за)гоєний, (з)будований, скопійований, сформульований, знехтуваний, очолюваний*.
18. Imiesłowy przysłówkowe współczesne, np. *беруть — беручи, виробляють — виробляючи, ідуть — ідучи, кажуть — кажучи; бачать — бачачи, летять — летячи, сидять — сидячи, сплять — сплячи, сміються – сміючись*.
19. Imiesłowy przysłówkowe uprzednie, np. *брав — бравши, купував — купувавши, купив — купивши, налетів — налетівши; приніс — принісши, спік — спікши, став — ставши, узявся – узявшись*.
20. Zwroty z imiesłowami przymiotnikowymi i przysłówkowymi, np. *вертаючись додому, узявшись за руки*.
21. Forma bezosobowa na -но, -то, np. *прочитано, розпочато, буде вибито, було розглянуто*.

PRZYSŁÓWEK

1. Przysłówki miejsca i kierunku, np. *внизу, ліворуч, тут, там, здалеку, навпростець, туди, сюди, звідти, звідси, додому, вдома*.
2. Przysłówki czasu, np. *влітку, зранку, щодня, позавчора*.
3. Przysłówki sposobu, np. *гуртом, уплав, по-нашому, по-материнському, по-українськи*.
4. Przysłówki stopnia i miary, np. *трохи, удвічі, доценту, багато, надзвичайно*.
5. Przysłówki pytające, np. *як, де, куди, звідки, скільки*.
6. Przysłówki przyczyny, np. *тому, чомусь, зопалу, зозла*.
7. Przysłówki celu, np. *навмисно, наперекір, навіщо*.
8. Przysłówki przeczące, np. *нітрохи, не зовсім, недалеко*.
9. Przysłówki nieokreślone z partykułami: *будь-, -будь, -небудь, казна-, -то, np. будь-де, коли-небудь*.
10. Stopniowanie przysłówków:
 - stopień wyższy, np. *довше, тепліше, більш популярно, менш вправно, ще сильніше, куди швидше*
 - stopień najwyższy, np. *найхолодніше, найгірше, найбільш часто, найменш вправно, якнайкраще, щонайсильніше*.

PRZYIMEK

1. Przyimki w konstrukcjach określających:
 - miejsce pobytu i znajdowania się osób i przedmiotów, np. *біля школи, коло вокзалу, навпроти дому, під деревом, на пошті, у саду, перед школою, за столом*
 - kierunek ruchu lub czynności, np. *на стадіон, у ліс, під дерево, до дошки, від дошки, з класу, з пошти*
 - położenie w przestrzeni, np. *(не)далеко (близько) від дому, поряд з ним, коло вікна, біля дверей*
 - przemieszczanie się w przestrzeni, np. *по вулиці, до Києва*
 - czas, np. *після уроків, за годину, через день, з ранку до вечора, о восьмій, за годину до від'їзду, через день після приїзду*
 - przeznaczenie, np. *склянка для води, кредит на квартиру*
 - cel, np. *піти за покупками, звернутися по допомогу*
 - sposób, np. *дізнатися по інтернету, говорити по телефону.*
2. Przyimki wskazujące przyczynę, np. *через дощ, від хвилювання, з поваги, завдяки тобі.*
3. Przyimki przyzwolenia, np. *незважаючи на.*
4. Przyimki złożone typu: *з-за (із-за), з-над, з-перед, з-під (із-під), з-поза, з-поміж, з-понад, з-попід, з-посеред, з-проміж.*
5. Przyimki złożone typu: *замість, наведогін, навколо, навперейми, назустріч, напередодні, наприкінці, задля, заради, окрім, поза, поміж.*

СПÓJНИК

1. Spójniki czasu, np. *ледве, щойно, тільки, як, доки; як тільки, після того як, відтоді як.*
2. Spójniki łączne, np. *і, й, та, також, теж, ні...ні, ані...ані, та ще й, а навіть.*
3. Spójniki rozłączne, np. *або, чи, то, або...або, чи...чи, то...то, не то...не то, хоч...хоч.*
4. Spójniki podrzędne, np. *що, щоб, як, ніби, ніби, немов; для того, щоб.*
5. Spójniki przeciwstawne, np. *а, але, зате, проте, однак, та, а втім, хоч...зате, як...так, не тільки...а й.*
6. Spójniki przyczyny, np. *бо, оскільки; тому що, через те що, у зв'язку з тим що, завдяки тому що.*
7. Spójniki przyzwolenia, np. *хоч, хай; незважаючи на те що, дарма що.*
8. Spójniki warunkowe i skutku, np. *якби, аби, як, якщо, коли; коли б, як тільки, так що.*
9. Wyrażenia spójnikowe, np. *який, чий, що, де, куди, звідки, коли.*

PARTYKUŁA

1. Partykuły pytające, np. *чи, хіба, невже.*
2. Partykuły wykrzyknikowe, np. *як, що за, та, що то за, і, й, а, о, ой, ще*
3. Partykuły wzmacniające, np. *навіть, тільки, лише, лиш, лишень, хоч, хоча б, аж, же, ж, таки, уже, собі, все ж.*
4. Partykuły wskazujące, np. *ось, от, це, оце, то, ото, он, ген, онде.*
5. Partykuły przeczące, np. *не, ні, ані.*
6. Partykuły słowotwórczy, np. *будь-, -небудь, казна-, хтозна-, бозна-, аби-, де-, -сь, чи-, що-, як-, чим-.*

WYKRZYKNIK

1. Wykrzykniki emocjonalny: *ох, ах, о, пхе, ух, ач, ет, тьху, ура! Овва! Ой лишенько! Горенько моє! Боже мій милий!*
2. Wykrzykniki pobudzający: *гей, агов, геть, марш, ціп-ціп, тю-тю-тю, на-на, алло.*
3. Wykrzykniki onomatopoeiczne: *ку-ку, кукуріку, ха-ха, тьох-тьох, ш-ш-ш, дзень, бр-р-р, ко-ко-ко.*
4. Słowa uprzejmości: *добрий день, добридень, на добраніч, до побачення, прощайте, спасибі, дякую, щасливо, будьте здорові, дай Боже, Боже поможи, на здоров'я.*
5. Słowa wywodzące się z innych części mowy: *Мамо! Леле! Слава! Мати рідна! О Боже! Господи милосердний! Рятуйте! Цур йому! Лишенько!*

SKŁADNIA

1. Zdania pojedyncze
 - oznajmujące:
 - twierdzące, np. *Так, це мій брат.*
 - przeczące, np. *Ні, це не він. Ні, у мене немає твого підручника.*
 - z podwójnym zaprzeczeniem, np. *У мене немає ні брата, ні сестри. Ніхто не запізнився.*
 - pytające:
 - z zaimkiem pytającym, np. *Що він робить?*
 - bez zaimka pytającego, np. *Це він? Його звать Борис?*
 - z partykułami «чи», «хіба», «невже», np. *Чи ти був у кіно?*
 - niepełne zdania pytające zaczynające się od spójnika «а», np. *А ти? А тобі?*
 - rozkazujące, np. *Допоможи сестрі!*
 - wykrzyknikowe, np. *Яка зустріч!*
2. Zdania złożone współrzędnie połączone spójnikami «і», «але», «а», «або», np. *Погода була погана, і я сидів вдома. Мати готує сніданок, а сестра розв'язує задачі. У мене є гроші, але я не куплю цю книжку.*
3. Zdania złożone podrzędnie:
 - przydawkowe, np. *Я читав книгу, про яку...*
 - dopełnieniowe, np. *Я знаю, що... Я хочу, щоб...*
 - okolicznikowe miejsca, np. *Я був там, де...*
 - okolicznikowe czasu, np. *Коли я прийшов, його не було вдома.*
 - okolicznikowe przyczyny, np. *Я не прочитав книгу, тому що (бо) я хворів.*
 - okolicznikowe skutku, np. *У мене немає грошей, тож я нікуди не поїду.*
 - celu, np. *Антон пішов до аптеки, щоб купити вітаміни.*
 - okolicznikowe warunku, np. *Якщо хочеш піти зі мною, то...*
 - okolicznikowe sposobu, np. *Я був такий щасливий, що танцював з радості.*
 - okolicznikowe przyzwolenia, np. *Хоча був сильний мороз, діти каталися на лижах.*
 - podmiotowe, np. *Той, хто хотів піти до театру, купив квитки.*
4. Zdania bezpodmiotowe, np. *Збудували будинок. Мені стало холодно. Йому хочеться спати. Сутеніє.*
5. Szyk wyrazów w zdaniu: prosty i przestawny, np. *Моя Батьківщина. Батьківщина моя.*
6. Mowa zależna i niezależna, np. *«Зачекайте на мене!» – сказала Ганна. Ганна попросила зачекати на неї. Ганна попросила, щоб ми на неї зачекали.*
7. Rekcja czasowników – przykłady
боротися за кого? за що? з ким? з чим?

боятися кого? чого? за кого?
вболівати за кого?
вважати кого? що? ким? чим?
взяти у кого?
вибачити кому? за що?
вибачитись за що? за кого? перед ким?
виграти в кого?
вийти за кого? куди? звідки?
відмовити кому? в чому?
відмовитись від кого? від чого?
відправити кого? що? кому? куди?
володіти ким? чим?
вчитися чого? де? як?
говорити кому? про кого? про що? з ким? що? якою мовою?
готуватися до чого?
дати кому? що?
дбати про кого? про що?
дзвонити кому? куди?
дізнатись що? про кого? про що? звідки?
доглядати за ким? за чим?
дружити з ким?
дякувати кому? за що?
забути кого? що? про кого? про що?
зазнати чого?
займатися ким? чим?
зайти до кого? куди? за ким? за чим?
закохатися в кого? у що?
запізнитись на скільки?
заховатися від кого? від чого?
захоплюватися ким? чим?
звернутися до кого? з чим? за чим?
звинувачувати кого? в чому
звикнути до кого? до чого?
здивуватися кому? чому?
їхати на чому? чим? куди? до кого?
кататися на чому? де?
користуватися чим?
летіти на чому? куди? до кого?
листуватися з ким?
личити кому?
навчати кого? чого?
надіслати кому? що?
оглядати кого? що?
одружитися з ким?
одягнути кого? у що?
одягнутися у що?
переконатися в чому?
писати що? кому? чим? на чому?

пишатися ким? чим?
підніматися куди? чим? на чому?
повернути що? кому? куди?
повернутися куди? звідки?
позичити в кого?
познайомити кого? з ким? з чим?
познайомитись із ким? із чим?
попрямувати до кого? до чого? куди?
посміхатися кому? чому?
потребувати кого? чого?
почати що?
прагнути до чого? чого?
працювати ким? де?
привітати кого? з чим?
пропонувати кому? що?
просити кого? що? про що?
радити кому? що?
радитись з ким?
радіти (радий) кому? чому?
розбиратися в чому?
славитись ким? чим?
слухати кого? що?
сміятися з кого? з чого?
сперечатися з ким? про що?
спитати кого? в кого? про що?
сподіватися на кого? на що?
спостерігати за ким? за чим?
спускатися з чого? на чому?
стати ким? чим?
стежити за ким? за чим?
сумніватися в кому? в чому?
сумувати за ким? за чим?
турбуватися про кого? про що?
хвилюватися про кого? про що?
цікавитись ким? чим?
чекати на кого? на що?
шукати кого? що?
шанувати кого? що?
уявити що?

2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa
wstępna

1 minuta

Egzaminujący:

Вітаю!

Мене звать, а це

Представтеся, будь ласка.

Zdający:

Egzaminujący:

Дякую. Будь ласка, виберіть білет і дайте мені його. У цій частині іспиту я поставлю Вам кілька запитань. Чи можемо починати?

Zdający:

Egzaminujący:

- *Як довго Ви вивчаєте українську мову?*
- *Як Ви плануєте в майбутньому використовувати знання української мови?*
- *Що б Ви показали українським друзям у своєму місті?*
- *Який Ваш улюблений український письменник? Чому?*
- *Чи часто Ви харчуєтеся поза домом, наприклад, у кав'ярнях або ресторанах? (Чому так? Чому ні?)*
- *Чи любите Ви дивитися кулінарні програми по телевізору? (Чому так? Чому ні?)*
- *Чи задоволені Ви уроками фізкультури у вашій школі? (Чому так? Чому ні?)*
- *Вам більше подобається займатися спортом у спортзалі чи на свіжому повітрі? Чому?*
- *Як Ви любите проводити зимові канікули?*
- *Яку музику Ви слухаєте? Чому саме таку?*
- *Ви більше любите дивитися дубльовані фільми чи з титрами? Чому?*

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący:

Дякую.

<proszę przekazać zestaw zdającemu>

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw

1.

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie

1.

4 minuty

A

Скажіть, наскільки правдоподібно, що ситуація, представлена на цій фотографії, може відображати Вашу поведінку й характер?

B

Які спільні переживання об'єднують людей, представлених на цій фотографії?

C

Чим ситуації, представлені на цих фотографіях, схожі, а в чому їхня відмінність?

Źródła:

tv.ua

football24.ua

Zestaw 1.	Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym Wersja dla zdającego
---------------------	--

Zadanie 2.	 10 minut
----------------------	---

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy uważasz, że po otrzymaniu prawa jazdy każdy powinien co najmniej przez rok jeździć pod okiem doświadczonego kierowcy?

- **bezpieczeństwo**
- **praktyka**
- **odpowiedzialność**

Czas przeznaczony na przygotowanie się do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw

1.

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym

Wersja dla egzaminującego

Zadanie

1.

4 minuty

Egzaminujący: Починаємо з першого завдання. Подивіться на фотографію «А» і скажіть, наскільки правдоподібно, що ситуація, представлена на цій фотографії, може відображати Вашу поведінку та характер. У Вас є близько хвилини на відповідь.

1a

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący: Дякую.

1b

Подивіться на фотографію «В» і скажіть, які спільні переживання об'єднують людей, представлених на цій фотографії? У Вас є близько хвилини на відповідь.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący: Дякую.

1c

Подивіться на обидві фотографії. Скажіть, будь ласка, чим ситуації, представлені на цих фотографіях, схожі, а в чому їхня відмінність. У Вас є близько двох хвилин на відповідь.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Дякую!

Перейдімо до другого завдання.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć: Дякую. Іспит закінчено.]

Zestaw

1.**Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego**

Zadanie

2.**10** minut

Egzaminujący: Oznajomтесь, будь ласка, з другим завданням і подумайте, що б Ви могли сказати. У Вас є близько двох хвилин на підготовку.

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 3 min

2a**Wersja dla zdającego**

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy uważasz, że po otrzymaniu prawa jazdy każdy powinien co najmniej przez rok jeździć pod okiem doświadczonego kierowcy?

- bezpieczeństwo
- praktyka
- odpowiedzialność

Czas przeznaczony na przygotowanie się do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: Дякую.

2b

А зараз ми поговоримо з Вами кілька хвилин про безпеку на дорогах. Я поставлю Вам три запитання, пов'язані з цією темою.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):

1. Чи згодні Ви, що краще вчитися керувати автівкою в якнаймолодшому віці? Чому Ви так думаете?
2. Які покарання, на Вашу думку, могли б виявитися найбільш ефективними в боротьбі з п'яними водіями? Чому Ви так вважаєте?
3. Розкажіть про ситуацію з Вашого життя, з життя Ваших знайомих, або героя якої-небудь книги чи фільму, яка ілюструє прислів'я «Помалу їдь – далі заїдеш».
4. Чи зважилися б Ви подорожувати автостопом? Чому?
5. Як Ви думаете, чи повинен кожен водій закінчити курси надання першої допомоги постраждалим? Чому?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego

Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

- a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
- b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
- c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
- d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
- e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
- f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:

⌚ ≈ 5 min

Egzaminujący: Дякую. Іспит закінчено.

Zestaw

2.

**Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego**

Zadanie

1.

4 *minuty*

A

Наскільки типовою є для Вас і Ваших близьких така форма відпочинку?

B

Якою б могла бути реакція начальника на заняття цих працівників?

C

Порівняйте, будь ласка, ситуації на цих фотографіях з точки зору ефективності методів боротьби зі стресом.

Źródła:

sportek-turizm.in.ua

www.powermind.app

Zestaw

2.

Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie

2.

10 minut

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy uważasz, że dieta może wpływać na jakość życia człowieka?

- **wygląd zewnętrzny**
- **zdrowie**
- **koszty**

Czas przeznaczony na przygotowanie się do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw

2.**Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego**

Zadanie

1.**4** minuty

Egzaminujący:

1a

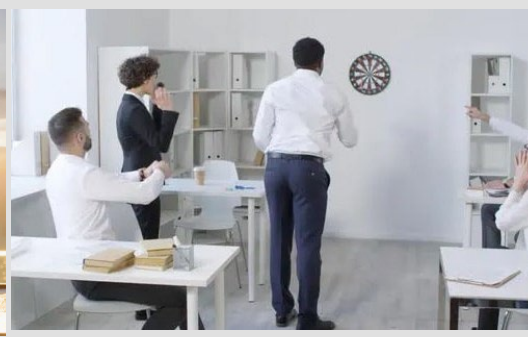
Починаємо з першого завдання. Подивіться на фотографію «А» і скажіть, наскільки типовим є для Вас і Ваших близьких така форма відпочинку? У Вас є близько хвилини на відповідь.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Wersja dla zdającego

A**B**

Egzaminujący:

1b

Дякую.

Подивіться на фотографію «В» і скажіть, якою б могла бути реакція начальника на заняття цих працівників? У Вас є близько хвилини на відповідь. [Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący:

1c

Дякую.

Подивіться на обидві фотографії. Порівняйте, будь ласка, ситуації, представлені на цих фотографіях, з точки зору ефективності методів боротьби зі стресом. У Вас є близько двох хвилин на відповідь.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Починайте, будь ласка.]

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący:

Дякую!

Перейдімо до другого завдання.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć: Дякую. Іспит закінчено.]

Zestaw

2.**Egzamin maturalny z języka ukraińskiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla egzaminującego

Zadanie

2.**10** minut**Egzaminujący:** Ознайомтеся, будь ласка, з другим завданням і подумайте, що б Ви могли сказати. У Вас є близько двох хвилин на підготовку.

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: **Починайте, будь ласка.**]

Zdający:

⌚ ≈ 3 min

2a**Wersja dla zdającego**

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

 Czy uważasz, że dieta może wpływać na jakość życia człowieka?

- **wygląd zewnętrzny**
- **zdrowie**
- **koszty**

Czas przeznaczony na przygotowanie się do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: Дякую.**2b****А зараз ми поговоримо з Вами кілька хвилин про поведінку людей. Я поставлю Вам три запитання, пов'язані з цією темою.****Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):**

1. Чому, на Вашу думку, деякі люди вважають за краще їсти в закладах громадського харчування?
2. Чи згодні Ви з думкою, що краще з'їсти гамбургер у фастфуді, ніж пообідати в поганому ресторані? Поясніть свою думку.
3. Розкажіть про ситуацію з Вашого життя, з життя Ваших знайомих або героя якої-небудь книги чи фільму, яка ілюструє прислів'я «Хто сит, той гадає, що вже ніколи не зголодніє».
4. Як Ви думаєте, чи змінилася якість харчових продуктів за останні кілька років? Чому Ви так думаєте?
5. Попри те, що мільйони людей голодують, тонни продуктів у всьому світі потрапляють у смітник. Як, на Вашу думку, можна мінімізувати харчові відходи?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującegoPodczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

- a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
- b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
- c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
- d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
- e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
- f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:

⌚ ≈ 5 min

Egzaminujący: Дякую. Іспит закінчено.

2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Завдання 1. (0–4)

Прослухайте двічі три висловлювання на тему Олімпійських ігор. До кожного запитання (1.1.–1.4.) доберіть висловлювання (А–С), яке йому відповідає. Впишіть символ X у відповідну клітинку таблиці. Одне висловлювання відноситься до двох запитань.

Який мовець вважає, що		А	В	С
1.1.	підготовка до проведення Олімпійських ігор прискорює розвиток інфраструктури?			
1.2.	проведення Олімпійських ігор, імовірно, призведе до зменшення кількості відвідувачів міста після проведення заходу?			
1.3.	після Олімпіади великомасштабні об'єкти, побудовані для проведення заходу, часто працюють у збиток через дороге утримання?			
1.4.	проведення Олімпіади приносить користь одним підприємствам коштом інших?			

Transkrypcja

Висловлювання А

Немає сумнівів, що проведення Олімпійських ігор підвищує громадянську гідність. Коли увага двох третин населення земної кулі прикута до міста, що приймає, захід стає рекламним феноменом. Це дає деякі очевидні короткострокові переваги для туризму, вартості нерухомості та бізнесу. Однак гордість за місто, викликана проведенням такого заходу, швидкоплинна, і зрештою будівлі, зведені з цієї нагоди, такі, як стадіони й спортивні споруди, стають не більше ніж нагадуванням про минуле. Навіть якщо туристи продовжують відвідувати його з цікавості, плати за вхід недостатньо. Без проведення великих заходів на колишніх олімпійських майданчиках протягом багатьох років більшість з них стають нерентабельними, бо їхнім власникам доводиться платити величезні рахунки за технічне обслуговування, які, як правило, значно перевищують доходи, отримані від оренди об'єктів. Очевидно, що є кілька винятків, коли ефективно керовані об'єкти приносять значний прибуток, але частіше за все олімпійські об'єкти стикаються з досить похмурими перспективами.

За: www.yoair.com

Висловлювання В

Міжнародний олімпійський комітет з ентузіазмом ставиться до заявок, які матимуть довгострокові наслідки. Ось чому він завжди прихильно ставився до міст, у яких Олімпійські села розташовані в бідних районах. Наприклад, Олімпійські ігри в Барселоні було використано для повної реконструкції порту й узбережжя міста шляхом створення штучного пляжу й прибережної культурної зони, які стали головною атракцією для туристів. Олімпійські селища звільняють офісні та торгові приміщення

після проведення змагань, а житло, побудоване для спортсменів, може бути віднесене до категорії малобюджетного. І хоча багато великомасштабних проєктів у кінцевому підсумку було б завершено і без Олімпіади, необхідність забезпечити дороги, транспорт тощо до встановленого терміну означає, що існує набагато більший тиск для прискорення будівництва. Також доступно більше фінансових ресурсів, оскільки міські ради отримують додаткові гроші для того, щоб виконати все за графіком. Отже, на мій погляд, проведення Олімпійських ігор сприяє загальному підвищенню якості життя в місті, що приймає.

За: ukrrudprom.com

Висловлювання С

Коли просувається ідея проведення Олімпійських ігор, ми часто чуємо, що подія залучить десятки тисяч глядачів до приймаючого міста, і якщо все піде за планом, приплив відвідувачів триватиме і в невизначеному майбутньому. Але картина не завжди така райдужна. Насправді виявляється, що Олімпійські ігри часто відштовхують людей. Багато потенційних туристів вирішують уникати міст, які раніше приймали Олімпійські ігри, протягом декількох років, оскільки вони очікують великого скупчення людей і високих цін на готелі. Багато економістів вважають, що місцеві організатори зазвичай перебільшують вигоди та недооцінюють витрати на організацію Олімпійських ігор. Проведення заходу часто подається як прямий шлях до багатства й економічного успіху. Однак це трапляється рідко. Хоча готелі та ресторани, як правило, переповнені під час ігор, то універмаги та культурні заклади, які безпосередньо не пов'язані з подією, зазвичай втрачають клієнтів і можуть зазнати значних збитків.

За: tourlib.net

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].

Wymaganie szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1.1. B

1.2. C

1.3. A

1.4. C

Завдання 2. (0–4)

Прослухайте двічі запис тексту. Із запропонованих відповідей (A–D) виберіть правильну, згідну зі змістом тексту, й обведіть її колом.

2.1. Відповідаючи на перше запитання, Макс Кідрук

- A. пояснює причини вибору стилю роману.
- B. запрошує читачів придбати нове видання книги.
- C. висловлює побоювання щодо успіху роману серед читачів.
- D. переконує в перевагах наукової фантастики над іншими жанрами.

2.2. Призначення головного редактора видавництва «Бородатий Тамарин» було зумовлене

- A. потребою в збільшенні кількості найманих працівників.
- B. бажанням подружжя Кідруків популяризувати благодійність.
- C. непорозумінням у подружжі Кідруків щодо редагування текстів.
- D. іронічним відношенням письменника до виконання формальних вимог.

2.3. Макс Кідрук використовує в тексті вираз «Ми заморочуємось», щоб підкреслити, що

- A. працівники видавництва надто сильно втомлюються на роботі.
- B. для якісного оформлення книг видавництву не вистачає коштів.
- C. його працівники заздрають вдалому дизайну книг інших видавництв.
- D. у видавництві приділяють увагу кожній дрібниці в оформленні книг.

2.4. З відповіді на останнє запитання можна зробити висновок, що Макс Кідрук

- A. вирішив просувати на ринку твори маловідомих авторів.
- B. вважає, що бестселери не варті уваги вибагливого читача.
- C. змінив ставлення до бестселерів завдяки випадковому досвіду.
- D. використовує ідеї бестселерів у власній літературній творчості.

Transkrypcja

Макс Кідрук – український письменник і мандрівник, відомий як автор українських тревелогів та технотрилерів, засновник видавництва «Бородатий Тамарин».

– Коли Ви завершили рукопис «Колонії», на своїй сторінці фейсбуку Ви написали про сумніви щодо друку роману та попиту на нього серед читачів та читачок. Але Ваші презентації збирають сотні глядачів, а люди шикуються в черги за автографом. Що ж зумовило такі побоювання? Невже українців перестала цікавити наукова фантастика у Вашому написанні?

– Я справді вагався й сумнівався. Я не намагаюсь якось загравати чи применшувати успіх. Я дійсно думав, що ця книга й уся серія може стати провальною. Але, на щастя, виявилось, що я помилявся. Цей текст вже став бестселером. Мене насправді дивує і як автора, і як видавця, що ми змогли настільки успішно стартувати з настільки непростюю та об'ємною книгою. Все було проти – насамперед те, що ми говоримо про видання книги на 900 сторінок в еру ТикТоку. Щодо жанру, то я би наголосив, що це наукова фантастика лише номінально. Я докладаю всіх зусиль, щоб зробити цей текст, цю картинку майбутнього максимально реалістичними. Жанр наукової фантастики є не те що маргінальним, але аж ніяк не мейнстрімним. Він дуже програє фентезі серед

жанрової літератури чи просто кримінальним романам, чи трилерам. Люди читають, бо це історія про людей. У цій книжці я змалював один із найгірших сценаріїв майбутнього. І він, певна річ, вам не сподобається. Але я свідомо починаю цю розмову, щоб вигадана картина не стала реальністю.

– У третього видання Вашої книги з'явився головний редактор. Розкажіть про нього.

– У будь-якій книзі є остання сторінка із даними про наклад: де друкувався, перелік людей, які працювали над виданням, головний редактор, відповідальний редактор, верстальник тощо. І ми з дружиною Тетяною думали, кого вказувати головним редактором. Ставити мене трохи неправильно, бо я написав цей текст – це буде трохи виглядати не о'кей. Когось наймати ми не потребуємо, бо я сам редакую книжки видавництва. Але очевидно – він має бути. Ми тоді дізнались, що в рівненському зоопарку живе наша тотемна тваринка – бородатий тамарин – потішне й розумне мавпеня. Ми стали його опікунами – оформили опікунство, платимо зоопарку, вони купують їжу, доглядають. І виникла ця скажена ідея. Ми є самі видавці, чому ми маємо йти за кимось, когось копіювати. Я подумав, що було б прикольно вказати це на останній сторінці разом з іменами людей, які працювали над книгою. Цього ніхто не робить, але ніхто не забороняє зробити головним редактором реального бородатого тамарина з рівненського зоопарку.

– Що Ви вважаєте найважливішим під час друку й виробництва книжок?

– Є певні речі, які ми обговорюємо просто неспівмірно більше часу, ніж хтось. Ми ставимось прискіпливо до всього. Який має бути корінець, папір, товщина, колір – всі ці деталі ми обговорюємо ретельно. Я бачу фідбек від читачів та читачок, які просто взяли в руки книгу. Вони зауважують, що вона має класний вигляд. Коли я беру книги колег, не називатиму кого, я дивуюсь, чому не зробити ось так чи отак – це не вимагає аж настільки багато зусиль, не настільки дорожче. Трішки більше часу і грошей, щоб книга стала значно кращою. Девіз «Бородатого Тамарина» – «Ми заморочуємось». І ми намагатимемось цього девізу дотримуватись у всьому.

– Як Ви ставитеся до бестселерів?

– Це хороше запитання. Раніше я був часто скептичний до текстів, які мені видавалися аж надто популярними. Це певною мірою психологічний механізм: коли ти багато читаєш, і раптом з'являється щось мегапопулярне, про що раніше не чув, ти інстинктивно ставишся до цього упереджено, думаєш, що це щось неважливе, низькопробне. Я схоже ставився до «Пісні льоду й полум'я» Джорджа Мартіна. Мені вона здавалася настільки розпіреною і роздутою, що я підсвідомо її уникав, хоча впродовж років я знав про серію книжок, про серіал... доки якимось не натрапив на епізод з фільму...та раптом не прикипів. Це трохи приглушило мій внутрішній снобізм: я став менш упереджено ставитися до бестселерів. Тепер, коли я бачу якийсь бестселер, одразу глушу в собі це сліпе несприйняття і завжди даю цим текстам шанс, і часто це абсолютно правильне рішення.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].

Wymagania szczegółowe

II.3. Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi (2.1.).

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (2.2.).

II.9. Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne (2.3.).

II.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi (2.4.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2.1. A

2.2. D

2.3. D

2.4. C

Завдання 3. (0–4)

Прослухайте двічі запис тексту. Дайте відповіді на запитання (3.1.–3.4.) згідно зі змістом тексту.

3.1. Чому кур'єр повернув ювелірні вироби в крамницю?

3.2. Які наслідки мала доставка мікрохвильовки для замовниці?

3.3. Що означає вираз із тексту «такий, що з вареної крашанки курча висидить»?

3.4. Яку перевагу має робот-кур'єр порівняно з людиною?

Transkrypcja

Ми всі вже звикли до кур'єрської доставки – це зберігає час та не відволікає від більш важливих справ. А яка вона, робота кур'єра?

Один хлопець, вирішивши трохи підробити, влаштувався в кур'єрську фірму. Одного дня він отримав завдання доставити клієнту велике замовлення біжутерії та аксесуарів на суму понад 15 тисяч гривень. Кур'єр приїхав у ювелірний магазин, отримав цінний вантаж і помчав до клієнта. Зайшовши у квартиру, він усвідомив, що опинився в епіцентрі нестримного карнавалу. Біля входу його зустріла група людей. Хлопця

оточили, взяли коробку з прикрасами, розкрили її й одразу почали приміряти доставлене добро. Всі веселилися, але платити ніхто не збирався. Опинившись у такій ситуації, кур'єр не розгубився, а проявив справжні чудеса дипломатії. Він переконав замовників віддати всю біжутерію назад і зумів покинути квартиру без втрати майна та відвіз його назад у магазин цілим і неушкодженим.

Друга історія просто підірвала інтернет. Одна домогосподарка замовила собі в інтернет-магазині мікрохвильовку з доставкою досить популярної та відповідальної кур'єрської компанії. Кур'єр вирушив на фургоні, на якому красувався рекламний слоган «Доставимо прямо на місце!». Все йшло прекрасно, але перед будинком клієнтки кур'єр не впорався з керуванням фургона, вилетів на узбіччя і дивним чином «припаркувався» у неї в кухні, знісши при цьому стіну. Погодьтеся, воістину буквально розуміння слогана компанії. До речі, чутки про назву цієї кур'єрської компанії чомусь не розповзлися, так що безкоштовної реклами фірмі ця подія не зробила.

А ця історія сталася з хлопцем на ім'я Майкл. Хлопець був студентом і жив на одну стипендію, він радів будь-яким чайовим, які давали клієнти, задоволені його пунктуальністю і ввічливістю. Одного разу Майкл отримав замовлення на доставку морозива. Він зрозумів, що адресат живе досить далеко, і вирішив поїхати на машині. На дворі плюс тридцять – було ясно, що треба поспішати. Але виявилось, що місто стояло! П'ятниця, година пік – нічого не поробиш. Але то був такий хлопець, що з вареної крашанки курча висидить – він миттєво зметиковав, що робити, і доставив морозиво цілим і неушкодженим, так, що воно навіть не почало танути! Юнак, залишивши в заторі кур'єрський автомобіль, пустився до клієнта бігом. Замовник був настільки здивований вчинком Майкла, що дав йому такі чайові, яких в історії кур'єрської служби не давали ще нікому.

А в деяких великих містах вас може обслужити робот-кур'єр. Він реагує на голосові команди, їздить тротуарами та велосипедними доріжками, об'їжджає натовпи людей, а якщо він не впевнений, як подолати перешкоду, то шукає альтернативний шлях. Якщо не знає, що робити, то просить допомоги у віддаленого оператора, який після цього починає керувати пристроєм – у таких випадках машині бракує самостійності людського розуму. Робот оснащений вбудованою системою підігріву, завдяки чому привезена ним їжа буде теплою. Звісно, людині для цього був би потрібен додатковий пристрій, що ускладнював би роботу через свою вагу. Коли робот приїжджає за адресою замовлення, то, як звичайний кур'єр, телефонує клієнту, щоб повідомити, що чекає на нього біля будівлі. Після завершення доставки робот їде в ресторан за новим замовленням.

За: www.otzyvua.net, www.the-warsaw.com

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...], wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Wymagania szczegółowe

II.5. Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje (3.1., 3.2, 3.4.).

II.9. Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne (3.3.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...], wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
3.1.	Кур'єру не заплатили за товар./ Кур'єр не отримав гроші за товар./ Кур'єр не отримав оплати замовлення.	Кур'єру не заплатили. / Кур'єр не отримав гроші. / Не заплатили за товар./ Не отримав гроші за товар.
3.2.	Помешкання замовниці було ушкоджено. / Стіну кухні замовниці було зруйновано.	Помешкання було ушкоджено. / Стіну кухні було зруйновано./ Помешкання замовниці ушкоджено. / Стіну помешкання замовниці зруйновано.
3.3.	Кур'єр був метикований / кмітливий / спритний / тямущий.	Метикований / кмітливий / спритний / вправний у роботі.
3.4.	Робот оснащений вбудованою системою підігріву. / Робот оснащений системою підігріву./ Робот має систему підігріву.	Вбудована система підігріву. / Система підігріву./ Робот вміє систему підігрівати їжу.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
3.1.	Кур'єр опинився на карнавалі. / Кур'єр розгубився.
3.2.	Безкоштовна реклама. / Не впорався з керуванням фургона. / Розповзлися чутки про компанію.
3.3.	Кур'єр був обережний / ввічливий / пунктуальний / швидкий.
3.4.	Робот вміє долати перешкоди / знаходити альтернативні маршрути. / Робот телефонує клієнтам.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Завдання 4. (0–8)

Прочитайте два тексти, які поєднує тема «Кава». Виконайте завдання 4.1.–4.8. згідно з їхнім змістом.

Текст 1.

За Н. Гербіш

Такі зливи бувають, напевне, раз на два роки. А може, й частіше. Щоразу здається, начебто хтось на небі необачно вихлюпнув на маленьке містечко дворічний запас води. І ллє не просто наче з відра, а наче з відра з електричним мотором. У такі дні відвідувачів у кафе внизу вп'ятеро більше, ніж зазвичай. Карла тоді жартує, що Маріо кров з носа треба сплачувати кредит, і він тиждень поститься й благає небо послати йому сильний дощ в обідній час. Найкраще – у п'ятницю. Тоді люди частіше виходять на обідню прогулянку. І якщо вони затримуються до вечора в його кав'ярні через дощ, то зможуть спокійніше почуватися і замовлять більше усілякої смакоти – і, головне, щиро.

Коли починається така злива, Карла накидає тонкий плетений кардиґан поверх легкої сукенки у квіти й спускається вузькими дерев'яними сходами вниз. Коли вона вперше оглядала цей будинок, то вирішила, що житиме тут, бо тут є ці старовинні, потріскані, рипучі дерев'яні сходи, а зовсім не тому, що на першому поверсі – затишна кав'ярня. Її любов до дрібних деталей завжди винагороджувала дівчину такими приємними несподіванками – так казав їй тато. І то було чистою правдою.

Панянка просила принести їй молочний гарячий шоколад із горішками, всідалася за столик коло вікна в далекому кутку зали й виглядала відвідувачів. Вона любила це дощове вікно, по якому транслювали справжнє життя, сильніше, ніж любила кіно.

До зали влетіло двоє офісних працівників: випрасувані сорочки, штани зі стрілками. Чисто виголені. У руках – шкіряні сумки формату А4 із хвостиком. Карла чомусь щиро співчувала таким. Їй здавалося, що в них було доволі одноманітне життя й вони завжди поспішали. Нещасні, нещасні люди... Вона хотіла підсісти до них і розповісти, що все може бути по-іншому, що в поспіху ніколи не можна ухвалювати справді важливі рішення, бо вони неодмінно будуть хибними. Але молодики про щось безупинно говорили, їм було не до вартісної частини життя. Карла знала наперед, що вони замовлять міцну каву – ймовірно, без молока й без цукру. Але промахнулася: один із них, той, що молодший, замовив собі й цукру, і вершків до кави. «Ну, в цього ще не все втрачено», – подумала дівчина й несподівано для самої себе схвально кивнула офіціанту.

Дощ періщив усе сильніше, й у кафе вже бракувало вільних столиків. У двері забігли двоє красивих рум'янощок малих хлопчиків і зовсім юна тендітна жінка з довгим волоссям і привітною усмішкою. Скоро на їхньому столі вже стояли великі склянки з какао й сирники. Малі голосно й навперебій щось розповідали, розмахуючи руками, а їхня мама поклала лице на руки й щиро сміялася. Вони були такими жвавими, такими теплими, що хотілося підійти до них і обійняти. І посміятися разом із ними.

І від того глядачці справжнього дощового кіно стало так добре й ніжно всередині... Чоловік підморгнув їй і сказав, що цього тижня він не молився, аби пішов дощ. І це могло означати тільки одне: Карла скучила за своїм улюбленим «фільмом», за улюбленим тортом і за ним, тобто, за Маріо.

Дівчина не відповіла нічого, лише стиха засміялася й відвела очі. Маріо показав щось жестами офіціанту, той кивнув і підморгнув йому, і поки чоловік мостився на стільці навпроти Карли, затуляючи своїми плечима й широким красивим тілом майже весь простір кав'ярні, на столі перед ними якимось дивом намалювалися два горнятка з чорно-білим гарячим шоколадом.

– У всіх кінах рано чи пізно з-поміж масовки з'являється головний герой, хіба ні?

– Можливо, я ще не всі кіна бачила, – відповіла Карла, прихилившись чолом до шибки й видивляючись щось надворі поміж крапель дощу.

За: javalibre.com.ua

У завданнях 4.1.–4.4. із запропонованих відповідей (А–D) виберіть правильну, згідну зі змістом тексту, й обведіть її колом.

4.1. Чоловік на ім'я Маріо – це

- A. фахівець із метеорології.
- B. механік високої кваліфікації.
- C. працівник фінансової установи.
- D. власник невеличкого ресторану.

4.2. Вибір місця мешкання для Карли був зумовлений

- A. наявністю затишної кав'ярні в будівлі.
- B. отриманням житла у спадок від батька.
- C. прихильністю до вікодавніх елементів споруди.
- D. наміром модернізувати інтер'єр свого помешкання.

4.3. Спостерігаючи за двома молодиками, Карла хотіла

- A. попросити їх припинити голосну розмову.
- B. запропонувати їм вибрати інший сорт кави.
- C. зробити комплімент про їхній зовнішній вигляд.
- D. висловити ставлення до їхнього способу життя.

4.4. Цей текст можна назвати

- A. ДОЩОВЕ КІНО
- B. БАЙДУЖІ ЛЮДИ
- C. ВИШУКАНА КАВА
- D. ЗІПСОВАНИЙ ВІДПОЧИНОК

Текст 2.**ТОЖ ЗВІДКИ КАВА В УКРАЇНІ?**

Дискусій про те, де ж в Україні розпочалася кавова історія, було безліч за останні роки. Ще якихось років тридцять тому ніхто не ставив під сумнів, що закарпатський «кавіль» – найкавовіша кавка на території України. Але зараз по каву їдуть саме до Львова, як і по шоколад. І навіть на бограч, хоча він-то до Галичини взагалі не має жодного стосунку. Ужгород залишився із сирами, фірмовим тортом та цівочкою, у порівнянні зі Львовом, гастрономічних туристів. Хоча історично міг би претендувати на статус кавової та шоколадної столиць.

Багато хто з вас, мабуть, знає історію про те, як дрібний галицький аристократ Юрій Кульчицький потрапив у полон до турків, вивчив там мову і при звичаївся пити каву, потім утік із полону, і зрештою в 1683 році став героєм усієї християнської Європи. Адже саме він у час, коли Відень знемагав від турецької облоги, привів до міста підмогу. Для цього Юрій здобув турецький одяг, скористався своєю бойківською зовнішністю та ідеальною турецькою мовою, пройшов купу турецьких кордонів і доніс звістку до союзників. Як винагороду Кульчицький попросив мішки з кавовими зернами, захоплені в турків. Звісно, йому не відмовили. І, зрештою, десь у 1680-их він відкрив свою кав'ярню у Відні «Під Синьою Фляжкою», і начебто саме з неї почалася австрійська кавова культура. А потім він гейби передав свої таємниці чи то особисто сам ужгородцям, чи то через дітей львів'янам.

І от у цьому місці доведеться розчарувати і львів'ян, і закарпатців, і загалом усіх українців. Почнемо з того, що Юрій Кульчицький не навчив пити каву всю Європу. На момент його звитяги під Віднем у 1683 році кав'ярні існували щонайменше в Венеції, Римі, Лондоні та Оксфорді. Заслугою Кульчицького було те, що він почав додавати в каву молоко та цукор, зробив напій менш гірким, а відтак і більш популярним серед австрійців. А зовсім не першість у Європі.

Далі. Немає жодних доказів того, що Кульчицький зупинявся в Ужгороді та вчив когось із місцевих готувати каву. Так само як немає жодних доказів того, що його діти вчили когось готувати каву у Львові.

А от Київ ледве не став кавовим містом швидше за Ужгород та Львів, і навіть за Відень. 1679 року до міста для будівництва фортечних укріплень було запрошено шотландський загін на чолі з полковником Патріком Гордоном. Полковник Гордон був відомий своєю пристрастю до цього напою. Каву подавали на вечірках-асамблеях, які влаштовував шотландець, і які відвідували як прислані керівники, так і місцева еліта. Та кажуть, що гіркий смак кави не дуже подобався киянам, і вони пили її лише для того, аби сподобатися впливовому іноземцеві. Тому, коли через кілька років шотландця перевели з Києва, мода на каву в нашій столиці різко скінчилася і ще довго не поверталася.

Натомість під впливом австрійців кавова культура почала поширюватися на початку 18 століття на Закарпатті, а з 1772 року – і в Галичині. Про що говорять і назви найбільш популярних кавових закладів 19 століття: «Віденська кав'ярня» у Львові, «Kavehaz» (Кавовий дім – угорською мовою, але цілком за зразком віденських «Kaffee Haus») – в Ужгороді. А зараз практично в кожному місті України знайдеться кав'ярня, де у вишуканих джезвах вам приготують каву із зерен найвищої якості з ретельним дотриманням технологій.

Дайте відповіді на запитання (4.5.–4.8.) згідно зі змістом тексту. На запитання слід відповісти українською мовою.

4.5. Які три речі привертають потік мандрівників до Львова?

4.6. Що отримав Юрій Кульчицький від віденців на знак вдячності за порятунок міста від турків?

4.7. Який внесок до розвитку культури споживання кави в Європі зробив Кульчицький?

4.8. Чому кияни споживали каву на равах полковника Гордона?

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Wymagania szczegółowe

III.3. Zdający określa kontekst wypowiedzi (4.1.).

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.2., 4.5., 4.6., 4.7., 4.8.).

III.2. Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora tekstu (4.3.).

III.1. Zdający określa główną myśl [...] tekstu (4.4.).

VIII.2. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...] (4.5., 4.6., 4.7., 4.8.).

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4.1. D

4.2. C

4.3. D

4.4. A

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowanych
4.5.	Потік мандрівників привертають кава, шоколад і бограч.	Потік мандрівників привертає кава, шоколад і бограч. / Кава, шоколад і бограч. / Мандрівників приваблюють кава, шоколад і бограч.
4.6.	Як винагороду Кульчицький отримав мішки з кавовими зернами, захоплені в турків. / Кульчицький отримав мішки з кавовими зернами.	Мішки з кавовими зернами.
4.7.	Кульчицький почав додавати в каву молоко та цукор, зробив напій менш гірким, а відтак і більш популярним серед австрійців. / Кульчицький почав додавати в каву молоко та цукор, зробив напій менш гірким.	Кульчицький почав додавати в каву молоко та цукор.
4.8.	Вони споживали каву лише для того, аби сподобатися впливовому іноземцеві.	Щоб сподобатися впливовому іноземцеві. / Вони пили каву, щоб сподобатися впливовому іноземцеві.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
4.5.	Мандрівників привертають кава, шоколад, сири / Кава, шоколад, фірмовий торт.
4.6.	Кульчицький отримав турецький одяг / кав'ярню.
4.7.	Кульчицький започаткував кавову культуру. / Кульчицький відкрив першу кав'ярню.
4.8.	Їм подобався смак кави. / У них була пристрасть до цього напою. / Іноземець полюбляв її.

Завдання 5. (0–4)

Прочитайте текст, поділений на абзаци (А–Е), і речення (5.1.–5.4.). До кожного речення підберіть відповідний абзац. Відповідь напишіть у таблиці. Один з абзаців тексту не підходить до жодного речення.

5.1.	Автор рекомендує залучити концепцію раціональної організації черг.	
5.2.	У цьому абзаці є ідеї щодо зняття напруги серед людей у довгій черзі.	
5.3.	У цьому абзаці є факт, що свідчить про небажання людей бути позбавленими можливості вибирати.	
5.4.	Висновок: ймовірність вдалого визначення найшвидшої черги до каси дуже низька.	

ТИ ЗНОВУ ВИБРАВ НАЙПОВІЛЬНІШУ ЧЕРГУ?

- A.** А з тобою таке траплялось? Забігаєш у супермаркет, щоб хутко придбати один товар, хапаєш те, що потрібно, і прямуєш до виходу з магазину. Миттєво оцінивши довжину черг до кас і метушню біля них, ти опиняєшся в кінці черги, яка виглядає найжвавішою. Але знову не той варіант! Ти можеш запрягтися, що люди, які стали в інші черги набагато пізніше, вже виходять з магазину. Чому здається, що це завжди стається саме з тобою? Як виявляється, це просто математика, яка працює проти тебе. Отже, коли вибираєш з кількох черг у супермаркеті, шанси не на твою користь.
- B.** В інтересах кожного супермаркету якнайшвидше задовольнити потреби всіх своїх покупців, не створюючи незручностей. Але іноді, особливо у вихідні дні, магазини стають переповненими, оскільки більшість супермаркетів фізично не мають місця для створення додаткових рядків до кас. Саме тоді їхні системи ймовірно перевантажуються, що призводить до гніву й посилення напруги серед клієнтів. Деякі покупці вважають, що стали не в ту чергу через обмеженість простору.
- C.** Математики, які вивчають ймовірність та поведінку черг, називаються теоретиками масового обслуговування. Вони придумали просте рішення: нехай всі клієнти вишикуються в одну довгу звивисту лінію, яка називається серпантинною, і тоді обслуговувати кожну людину на черговій вільній касі. Якщо працюють три каси, цей метод у середньому приблизно втричі швидший, ніж традиційні черги. Саме так роблять у більшості банків та деяких закладах швидкого харчування, тож і керівництву супермаркетів слід придивитися до такої системи. При звивистій лінії тривала затримка на одній з кас не буде прикритим покаранням усіх людей у черзі.
- D.** Оскільки теорія масового обслуговування забезпечує більш раціональний спосіб розрахунку в магазині, чому в інших місцях не заохочуються звивисті черги? Тут ми переходимо до психології. Проблема в тому, що багатьом клієнтам не подобаються звивисті лінії. Нам, людям, подобається думати, що ми можемо контролювати своє життя і перемогти систему. Згідно з результатами опитування, клієнти проти

введення єдиної серпантинної черги, бо вважають вищими свої шанси визначити найшвидшу касу, навіть уллучивши пальцем у стелю.

Е. Теорія масового обслуговування почала охоплювати більше ніж просто математику і застосовується в різних місцях, від кол-центрів до парків розваг. Сьогодні велике значення надається психологічним аспектам очікування в черзі. Причина, з якої у вестибюлях ліфтів часто встановлені дзеркала від підлоги до стелі, полягає в тому, що вони допомагають скрасити час очікування наступного ліфта і роблять людей менш нервовими. Крім того, біля черги в парках розваг встановлюють всілякі дистрактори, щоб клієнти були задоволені й відчували, що вони поступово наближаються до мети. Байдуже, що вони вже стоять у черзі протягом двох годин, щоб потрапити на п'ятихвилинну прогулянку.

За: tvoymalysh.com.ua, uk.wikipedia.org

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].

Wymagania szczegółowe

III.2. Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora tekstu (5.1.).

III.4. Zdający znajduje w tekście określone informacje (5.2.).

III.8. Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii (5.3.).

III.7. Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście (5.4.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

5.1. C

5.2. E

5.3. D

5.4. A

Завдання 6. (0–4)

Прочитайте текст. Пропуски (6.1.–6.4.) заповніть уривками з тексту (А–Е) так, щоб текст зберіг логічний зв'язок між реченнями й абзацами. Впишіть букву поруч із номером пропуску. Один уривок є зайвим і не підходить до жодного пропуску.

НУМО МІНЯТИСЬ!

Як ви вважаєте, чи можна обміняти звичайну канцелярську скріпку на будинок? Більшість з вас відповість, що це неможливо. Але канадцеві Кайлу Макдональду це, як не дивно, вдалося. У цьому йому допоміг інтернет і незвичайні здібності маркетолога. Просто кажучи, чоловік добре вміє хвалити те, що в нього є.

Якось Кайл дав оголошення на одному з сайтів. У ньому він пропонував обміняти на що-небудь просту червону канцелярську скріпку. Кайлу було без різниці, що він отримає натомість. На його оголошення відгукнулися дві дівчини з Ванкувера, які віддали за скріпку незвичайну дверну ручку у формі риби. **6.1.** _____ Цей посуд сподобався чоловікові на ім'я Шон Спаркс, який дав за неї похідний примус для кемпінгу. Примус Макдональд обміняв на електрогенератор. Невдовзі виявилось, що електрогенератор був дуже потрібний одному діджею з Монреалю, який обміняв його на свій снігохід.

Після отримання снігохода до Кайла Макдональда прийшла слава. Його блог зацікавив канадське телебачення, і Кайла запросили на зйомки. **6.2.** _____ І уявіть собі, що один з журналів у рамках обміну запропонував Кайлу такий тур. Але цю путівку захотів отримати один менеджер і запропонував свій мікроавтобус. Мікроавтобус, яких на світі сотні тисяч, якщо не мільйони, Макдональд примудрився обміняти на контракт із звукозаписною компанією з Торонто. Це був не просто контракт, а цілий «Комплект для зірки» – запис альбому «під ключ» та передачу його на радіо. Контракт Кайл віддав молодій співачці з США за право протягом року безкоштовно проживати в її будинку в Арізоні.

Рік безкоштовного життя в помешканні співачки Кайл махнув на один вечір спілкування з відомим рок-музикантом Елісом Купером. Далі Макдональд поміняв цю можливість на так званий «сніговий глобус», скляну кулю з фігурками й лелітками всередині, які кружляють і падають на крихітний пейзаж, як справжній сніг, якщо потрясти кулю. **6.3.** _____ Можливість знятися в його картині була замінена на справжній будинок з трьома спальнями, який знаходиться в канадському місті Кіплінг, бо мешканці цього крихітного містечка вирішили, що мати свою людину на знімальному майданчику не буде зайвим.

У цьому будинку Кайл оселився разом зі своєю коханою. На новосілля він запросив усіх, хто брав участь в обмінах. **6.4.** _____ Адже саме з такої і почався ланцюжок обмінів! Недарма Макдональд завжди вірив у те, що, почавши з простої дрібниці, він зможе прийти до поставленої мети.

- A. У присутності цих людей він заручився зі своєю дівчиною, надівши на її палець каблучку з маленької скріпки, звичайно ж, червоної.
- B. Незважаючи на такий збіг обставин, Макдональд все-таки продав цій кінокомпанії права на екранізацію історії своєї пригоди з обміном.
- C. Там його запитали, на що він хоче поміняти снігохід. Недовго думаючи, Кайл відповів: «На поїздку до гірського курорту в Британську Колумбію».
- D. Кайл виставив на обмін і цю штучку. Його оголошення прочитала одна художниця та запропонувала Кайлу глиняну миску й розписну чашку.
- E. Її захотів придбати голлівудський режисер Корбін Бернсен, який, як з'ясувалося, був завзятим колекціонером саме таких сувенірів. За неї він віддав оплачену і затверджену роль у своєму фільмі.

Wymaganie ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].

Wymaganie szczegółowe

III.5. Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- 6.1. D
- 6.2. C
- 6.3. E
- 6.4. A

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Завдання 7. (0–5)

У кожному з трьох речень заповніть пропуски тим самим словом в однаковій формі, яка граматично відповідає змісту речень. Впишіть це слово поруч з номером 7.1.–7.5.

7.1. _____

- Нова вакцина знизила кількість випадків ... перебігу захворювання.
- Слідчий поставив наступне запитання, не відводячи від дівчини ... погляду.
- Ці гітари найбільш популярні серед прихильників ... стилю музики.

7.2. _____

- Наш найкращий фахівець – людина з ясною головою й ... руками!
- Сяючи ... прикрасами на тлі засмаглої шкіри, принцеса виглядала велично.
- Він здалека впізнав красуню з ... косами та великими зеленими очима.

7.3. _____

- Мати розчісувала ... волосся доньки та співала пісню.
- Богдан побачив здорового зозулястого півня з широким ярим
- Висока хвиля з білим ... піднялася над човном, ледве не затопивши його.

7.4. _____

- Для отримання пари в лазні на камені ... воду з добавками екстрактів трав.
- Діти й дорослі ... у долоні, всі вражені видовищною виставою.
- Навряд чи є водій, якому байдуже, коли пасажери ... дверима автівки.

7.5. _____

- Керівниця ... на ранкову нараду всіх працівників фірми.
- З радістю, сподіваючись на великі зміни, Олеся ... валізи й вирушила в путь.
- Наталя підвела голову, наче хотіла щось сказати, але ніяково опустила очі та ... губи.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

7.1. важкого

7.2. золотими

7.3. гребенем

7.4. плескають

7.5. зібрала

Завдання 8. (0–5)

Прочитайте текст. Заповніть пропуски в реченнях, вписуючи в кожен пропуск (8.1.–8.5.) потрібне слово, так щоб воно граматично й лексично відповідало змістові тексту.

РОБОТА МРІЇ

Готель *Arctic Snow* на півночі Фінляндії працює лише три місяці на рік та щороку відбудовується заново, це справжній замок зі снігу та льоду. Крім комфортних номерів тут гостям пропонують спеціальну послугу «вартовий північного саява» – є співробітник, який усю ніч спостерігає за небом та при перших спалахах будить гостей.

Кожної осені керівництво снігового готелю відкриває вакансію вартового й отримує сотні заявок на місце від претендентів з усього світу. Люди, однак,

8.1. _____ собі цю посаду в надмірно райдужному світлі. Багато кандидатів приваблює екзотика, а не серйозна робота, і це зрозуміло з заяв.

Але виявляється, що посада вартового північного саява охоплює набагато

8.2. _____ обов'язків, ніж просто спостереження за небом. Вартовий також виступає в ролі гіда, ремонтника і прибиральника. Основна частина його роботи проходить на подвір'ї, але йому також треба постійно дивитися на небо, щоб вчасно

8.3. _____ північне саяво й попередити всіх. Начебто нічого складного, але керівництво готелю дуже вибагливо ставиться до вибору персоналу.

Один хлопець, що **8.4.** _____ цю роботу минулого року, каже, що в нього завжди повні руки справ. Адже, крім північного саява, туристів приваблюють в *Arctic Snow* сауни, **8.5.** _____ повністю зі снігу. Ці сауни також повинен топити вартовий.

Wymaganie ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Wymaganie szczegółowe

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

8.1. уявляють

8.2. більше

8.3. помітити / побачити

8.4. отримав / виконував

8.5. побудовані / зроблені / збудовані

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Завдання 9. (0–15)

Напишіть твір на одну із запропонованих тем згідно з вимогами, що висувуються до цієї форми завдань. Обсяг роботи – 300-350 слів. Обведіть колом номер обраної теми.

1. Czy organizowanie turystycznych lotów w kosmos jest dobrym pomysłem? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do:
 - walorów poznawczych
 - finansów
 - bezpieczeństwa.
2. W ramach lekcji historii Twoja klasa zorganizowała rekonstrukcję pewnego wydarzenia historycznego. Napisz artykuł, w którym uzasadnisz Wasz wybór wydarzenia historycznego, które postanowiliście odtworzyć, opisziesz przebieg imprezy i reakcje publiczności oraz wyjaśnisz, dlaczego warto takie imprezy organizować.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

Космічний туризм ще вчора здавався фантастикою. Сьогодні казка стала реальністю: маючи велику суму грошей, міцне здоров'я й бажання, практично кожен може відправитися в космос. Тільки от чи варто розвивати цю галузь екстремального туризму? Ризикую бути непопулярним, але скажу відверто: «Ні!»

«То як бути з розвитком науки, вивченням космосу, проведенням наукових експериментів?» – обуряться опоненти. Ніяк! Несерйозно думати, що багатенькі бізнесмени, а тільки такі «мають щастя» потрапити в космос, почнуть проводити там наукові експерименти. У космос висилають супутники, місяцеходи, і такими засобами там можна вивчити набагато більше. Космічний туризм у цьому плані не несе ніякого зиску. Звичайно, біологам може бути цікаво спостерігати за станом людини поза Землею. Але ж літають і космонавти-професіонали – вони напевно не відмовлять людству в проведенні на них деяких експериментів.

Отже, я вважаю, що немає необхідності проводити дослідження на туристах. Тому серйозних відкриттів від таких експедицій я б не очікував.

А пізнавальний інтерес потенційного космічного туриста завжди можна задовольнити в планетарії. Дешево й сердито.

Зрозуміло, космічний туризм – задоволення недешево: витрати на підготовку та польоти людей в космос, на розробку надійних систем життєзабезпечення – величезні. Дозволити собі купити путівку на орбітальну станцію можуть тільки вельми забезпечені люди. Вартість квитка на орбітальну станцію оцінюється в 20 мільйонів доларів. Крім цього, туристи можуть купити вихід у відкритий космос – ще за 5 мільйонів.

Сумніваюся, що в космос з цими цінами повезуть когось іншого, крім олігархів і зірок естради. А може, краще запропонувати їм передати ці грошенята дитячим будинкам і притулкам для тварин? Принаймні, користь була б!

І ще один аргумент. Одна з газет провела опитування, що стосується ставлення людей до польотів у космос за гроші. Результати не здивували. Переважна більшість опитаних не тільки не погодилися б платити за політ, але й безкоштовно в космос не полетіли б. Причина? Безпека. За бортом космічного корабля панують умови вкрай розрідженої атмосфери, величезні перепади температури, а в самому кораблі фактор замкнутого простору, який негативно впливає на людську психіку, плюс космічна радіація. Також, не кожен зможе витримати навантаження, що виникають під час старту. Не варто забувати і про те, що в космосі всяке може статися і допомоги чекати нізвідки.

Підсумовуючи, слід визнати, що «космічний туризм» – звучить непогано, але важливих, реальних приводів розвивати його поки немає. Сьогодні це тільки коштовна розвага для багатіїв.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].

V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

V.8. Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.

V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 158–166)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki – autor wyraża dezaprobatę wobec organizowania turystycznych lotów w kosmos; trzy elementy tematu (walory poznawcze, finanse i bezpieczeństwo) są odpowiednio rozwinięte i konsekwentnie wspierają postawioną tezę; podsumowanie wypowiedzi zgodne z tezą oraz z argumentacją, przedstawioną w rozwinięciu; praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: bardzo szeroki zakres środków językowych: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia; zachowany stosowny i jednolity styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Temat 2.**БИТВА ПІД ГРЮНВАЛЬДОМ НАШИМИ ОЧИМА**

Технологічний прогрес суттєво змінив наш спосіб пізнання минулого. Завдяки пошуковим системам ми можемо отримати інформацію про будь-яку історичну подію одним натисканням клавіші. Але, коли ви думаєте про це, чи вважаєте такий віртуальний досвід достатньо реалістичним? Чи насправді ми можемо отримати уявлення про те, яким було життя століття тому, просто глянувши на екран комп'ютера? Разом зі своїми однокласниками я вирішив кинути виклик комп'ютерним навчальним технологіям і власноруч провести історичну реконструкцію.

Після багатогодинного мозкового штурму кожен виступив зі своїми ідеями про те, яку історичну подію варто відтворити на сцені. Щоб забезпечити стовідсотковий успіх заходу, ми врешті-решт зупинили свій вибір на битві під Грюнвальдом. Це одна з найважливіших перемог в історії Польщі, на яку майже не сподівалися, але завдяки геніальному стратегічному плануванню та щасливій випадковості сталося неймовірне. Такий славний тріумф заслужував на те, щоб його увіchnили.

Коли настав великий день, усі зайняли свої місця, і подія розпочалася. Навкруги було чути іржання коней та брязкіт мечів, і всі спостерігали, затамувавши подих. Під час нескінченних репетицій ми набули військових навичок, отже бойовище було запеклим. Одягнені як середньовічні лицарі, закуті у важкі обладунки, ми вели війська під обраним прапором. Юрма глядачів, що зібралася, була набагато більшою, ніж очікувалося. Вони співпереживали кожну мить вистави. Коли пил осів, поступово розвиднилося, проявилися наші постаті на полі бою, залитому кров'ю з кетчупу, і вибухнули бурхливі оплески.

Коли ми з однокласниками розійшлися, я шляхом додому міркував над тим, що щойно сталося, і дійшов висновку, що читання сторінки у Вікіпедії не порівняти зі справжнім досвідом, нехай і інсценованим, який дійсно брав за душу. Так багато почуттів: там були запахи, звуки і простір, які зливалися до купи і які не можливо відтворити на цифровому знімку.

То чому б вам не взяти участь у подібній події наступного разу, коли вона буде організована у вашому районі? Перегляд фільму онлайн або читання

про нього не здатні викликати і частинки тих почуттів, які забезпечить реальний досвід.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
 - V.1. Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca [...].
 - V.2. Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
 - V.6. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób.
 - V.9. Zdający wyraża [...] przypuszczenie [...].
 - V.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
 - V.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z zasadami oceniania na str. 158–166)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wstęp zawiera wprowadzenie do tematu; trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte; podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu i zgodne z treścią pracy; praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: artykuł ma tytuł, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi; pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy; długość pracy nie przekracza dopuszczalnych granic.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: bardzo szeroki zakres środków językowych, praca cechuje się wysoką naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, zachowany jednolity styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

JĘZYK UKRAIŃSKI

Egzamin maturalny

JĘZYK UKRAIŃSKI

Egzamin maturalny

JĘZYK UKRAIŃSKI

Egzamin maturalny

